

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
3.Bf.344/2012/95. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság **Budapesten, 2013. év november hó 14. és 20. napján** tartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

í t é l e t e t:

A hűtlen kezelés büntette és más bűncselekmények miatt és társai ellen indult büntetőügyben a **Fővárosi Törvényszék** 2012. év március hó 12. napján kelt **26.B.7/2011/210. számú** ítéletét I. r., II. r., III. r., IV. r., V. r., VI. r., VII. r., IX. r. és XI. r. vádlottakkal szemben **megváltoztatja.**

I. r. vádlott cselekményeit

1 rb. folytatólagosan elkövetett hűtlen kezelés büntettének [2012. évi C. tv. 376. § (1) és (6) bekezdés a.) pont *I. tá.*]

1 rb. közvetett tettesként elkövetett hűtlen kezelés büntettének [2012. évi C. tv. 376. § (1) és (4) bekezdés a.) pont *VII/1. tá.*]

1 rb. hűtlen kezelés büntettének [2012. évi C. tv. 376. § (1) és (5) bekezdés a.) pont *VII/2. tá.*]

1 rb. csődbűncselekmény büntettének [2012. évi C. tv. 404. § (1) bekezdés b.) és c.) pont, (2) bekezdés b.) pont, (3) bekezdés b.) pont *II. tá.*]

2 rb. közokirat-hamisítás büntettének [2012. évi C. tv. 342. § (1) bekezdés c.) pont *II/3/b-c. tá.*]

1 rb. társtettesként elkövetett jogosulatlan pénzügyi tevékenység büntettének [2012. évi C. tv. 408. § a.) pont *III. tá.*]

1 rb. tőkebefektetési csalás büntettének [2012. évi C. tv. 411. § a.) pont *IV. tá.*]
minősíti.

Bűnösségének megállapítását 2 rb. folytatólagosan elkövetett számvitel rendjének megsértése büntettében [2012. évi C. tv. 403. § (1) bekezdés b.) pont *V. tá.*] **mellőzi.**

Büntetését 10 (tíz) év börtönbüntetésre, 10 (tíz) év közügyektől eltiltásra, végleges hatállyal gazdálkodó szervezet vezetését ellátó szerv tagja foglalkozástól eltiltásra és 500 (ötszáz) napi tétel, napi tételenként 20.000.-(húszezer) forint összegű, összesen 10.000.000.-(tízmillió) forint pénzbüntetésre **súlyosítja.**

A pénzbüntetést meg nem fizetése esetén 20.000.-(húszezer) forintonként kell egy napi börtönbüntetésre átváltoztatni.

A vádlott a szabadságvesztés büntetése kétharmad részének kitöltése után feltételes szabadságra bocsátható.

A vádlottal szemben 170.878.425.-(egyszázhetvenmillió-nyolcszázhetvennyolcezer-négyszázhuszonöt) forintra **vagyonekhozást rendel el.**

II. r. vádlott cselekményeit

1 rb. bűnsegédként elkövetett csődbűncselekmény büntettének [2012. évi C. tv. 404. § (1) bekezdés b.) és c.) pont, (2) bekezdés b.) pont, (3) bekezdés b.) pont *III/1, 4. 5. tá.*]

1 rb. társtettesként elkövetett jogosulatlan pénzügyi tevékenység büntettének [2012. évi C. tv. 408. § a.) pont *III. tá.*]

1 rb. bűnsegédként elkövetett tőkebefektetési csalás büntettének [2012. évi C. tv. 411. § a.) pont *IV. tá.*] **minősíti.**

Bűnösségének megállapítását 1 rb. folytatólagosan elkövetett számvitel rendjének megsértése büntettében [2012. évi C. tv. 403. § (1) bekezdés b.) pont *V. tá.*] **mellőzi.**

Büntetését 5 (öt) év börtönbüntetésre, 5 (öt) év közügyektől eltiltásra, végleges hatállyal gazdálkodó szervezet vezetését ellátó szerv tagja foglalkozástól eltiltásra, 400 (négy száz) napi tétel, napi tételenként 5.000.-(ötezer) forint összegű, összesen 2.000.000.-(kettőmillió) forint pénzbüntetésre **súlyosítja.**

A pénzbüntetést meg nem fizetése esetén 5.000.-(ötezer) forintonként kell egy napi börtönbüntetésre átváltoztatni.

A szabadságvesztés büntetés végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztését **mellőzi.**

A vádlott a büntetése **fele részének** letöltése után feltételes szabadságra bocsátható.

III. r. vádlott cselekményeit

1 rb. bűnsegédként elkövetett csődbűncselekmény büntettének [2012. évi C. tv. 404. § (1) bekezdés c.) pont, (2) bekezdés b.) pont *VI/2. tá.*]

1 rb. folytatólagosan elkövetett bűnpártolás büntettének [2012. évi C. tv. 282. § (1) bekezdés c.) pont és (2) bekezdés *VI/1/a-b-c-d. tá.*] **minősíti.**

Büntetését akként súlyosítja, hogy 5 (öt) évre gazdálkodó szervezet vezetését ellátó szerv tagja foglalkozástól eltiltásra is ítéli.

IV. r. vádlott cselekményét

1 rb. folytatólagosan elkövetett bűnpártolás büntettének [2012. évi C. tv. 282. § (1) bekezdés c.) pont és (2) bekezdés *VI/1/c. tá.*] **minősíti.**

Büntetését akként súlyosítja, hogy 300 (három száz) napi tétel, napi tételenként 10.000.-(tízezer) forint összegű, összesen **3.000.000.-(hárommillió) forint pénzbüntetésre is ítéli.**

A pénzbüntetést meg nem fizetése esetén 10.000.-(tízezer) forintonként kell egy napi fogházbüntetésre átváltoztatni.

A szabadságvesztés büntetés végrehajtásának elrendelése esetén a meg nem fizetett pénzbüntetés helyébe lépő szabadságvesztés végrehajtási fokozatára a szabadságvesztés végrehajtási fokozata az irányadó.

A vádlottal szemben 260.288.-(kettőszázhatvanezer-kettőszáznyolcvannyolc) forint **vagyonekhozást rendel el.**

V. r. vádlott cselekményét

1 rb. folytatólagosan elkövetett bűnpártolás büntettének [2012. évi C. tv. 282. § (1) bekezdés c.) pont és (2) bekezdés *VI/1/d. tá.*] **minősíti.**

A vádlottal szemben alkalmazott intézkedést akként súlyosítja, hogy 200 (kettőszáz) napi tétel, napi tételenként 15.000.-(tizenötezer) forint összegű, összesen **3.000.000.-(hárommillió) forint pénzbüntetésre ítéli.**

A pénzbüntetést meg nem fizetése esetén 15.000.-(tizenötezer) forintként kell egy napi fogházbüntetésre átváltoztatni.

VI. r. vádlott cselekményeit

2 rb. bűnsegédként elkövetett hűtlen kezelés büntettének [2012. évi C. tv. 376. § (1) és (4) bekezdés a.) pont *VIII/1. tá.*, 2012. évi C. tv. 376. § (1) és (5) bekezdés a.) pont *VIII/2. tá.*]

1 rb. társtettesként elkövetett jogosulatlan pénzügyi tevékenység büntettének [2012. évi C. tv. 408. § a.) pont *III. tá.*]

1 rb. bűnsegédként elkövetett tőkebefektetési csalás büntettének [2012. évi C. tv. 411. § a.) pont *IV. tá.*] **minősíti.**

Büntetését 6 (hat) év börtönbüntetésre, 6 (hat) év közügyektől eltiltásra, végleges hatállyal gazdálkodó szervezet vezetését ellátó szerv tagja foglalkozástól eltiltásra és 500 (ötszáz) napi tétel, napi tételenként 20.000.-(húszezer) forint összegű, összesen 10.000.000.-(tízmillió) forint pénzbüntetésre **súlyosítja.**

A pénzbüntetést meg nem fizetése esetén 20.000.-(húszezer) forintként kell egy napi börtönbüntetésre átváltoztatni.

A szabadságvesztés büntetés végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztését **mellőzi.**

A vádlott a szabadságvesztés büntetése kétharmad részének kitöltése után feltételes szabadságra bocsátható.

VII. r. vádlott cselekményét

1 rb. társtettesként elkövetett jogosulatlan pénzügyi tevékenység büntettének [2012. évi C. tv. 408. § a.) pont *III. tá.*] **minősíti.**

A vádlottal szemben alkalmazott intézkedést akként súlyosítja, hogy 400 (négy száz) napi tétel, napi tételenként 5.000.-(ötezer) forint összegű, összesen **2.000.000.-(kettőmillió) forint pénzbüntetésre is ítéli.**

A pénzbüntetést meg nem fizetése esetén 5.000.-(ötezer) forintonként kell egy napi fogházbüntetésre átváltoztatni.

A vádlottat 1 rb. bűnsegédként elkövetett tőkebefektetési csalás büntette [2012. évi C. tv. 411. § a.) pont *IV. tá.*] miatt emelt vád alól **tekinti felmentettnek**.

IX. r. vádlott cselekményét

1 rb. társtettesként elkövetett jogosulatlan pénzügyi tevékenység büntettének [2012. évi C. tv. 408. § a.) pont *III. tá.*] **minősíti**.

A vádlottal szemben alkalmazott intézkedést akként súlyosítja, hogy 300 (ötszáz) napi tétel, napi tételenként 3.000.-(háromezer) forint összegű, összesen **900.000.-(kilencszázezer) forint pénzbüntetésre is ítéli**.

A pénzbüntetést meg nem fizetése esetén 3.000.-(háromezer) forintonként kell egy napi fogházbüntetésre átváltoztatni.

XI. r. vádlott cselekményét

1 rb. bűnsegédként elkövetett hűtlen kezelés büntettének [2012. évi C. tv. 376. § (1) és (4) bekezdés a.) pont *VIII/1. tá.*]

Pénzbüntetését akként súlyosítja, hogy a napi tétel összegét 10.000.-(tízezer) forintban állapítja meg, az így kiszabott összesen **4.500.000.-(négymillió-ötszázezer) forint pénzbüntetést** meg nem fizetése esetén 10.000.-(tízezer) forintonként kell egy napi fogházbüntetésre átváltoztatni.

I. r. vádlottól lefoglalt a Fővárosi Törvényszék Gazdasági Hivatal letéti számlájára befizetett 1.800.000.- forintot a vádlottal szemben elrendelt vagyonekobzás biztosítására visszatartja.

Az elsőfokú ítéletben megjelölt sértettek polgári jogi igényét - xy, ZZ és PP kivételével - elutasítja.

A zár alá vételt - I. r., IV. r. és V. r. vádlottak személyes vagyona kivételével - feloldja. Tájékoztatja a B...csoport felszámolóját, hogy amennyiben I. r., IV. r. és V. r. vádlottakkal szemben a határozat kézbesítésétől számított 60 napon belül polgári eljárás megindítását nem igazolja, a bíróság a zár alá vételt kérelemre feloldja.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét I. r., II. r., III. r., IV. r., V. r., VI. r., VII. r., IX. r. és XI. r. vádlottakkal szemben **helybenhagyja**.

A másodfokú eljárásban felmerült 174.644.- (százhetvennégyezer-hatszáz-negyvennégy) forint bűnügyi költségből

II. r. vádlott 30.960.-(harmincezer-kilencszázhatvan)

III. r. vádlott 25.717.-(huszonötezer-hétszázötvenhét)

VI. r. vádlott 25.717.- (huszonötezer-hétszázötvenhét)

VII. r. vádlott 30.960.- (harmincezer-kilencszázhatvan)

IX. r. vádlott 34.290.-(harmincnégyezer-kettőszázkilencven)
XI. r. vádlott 27.000.-(huszonhétezer) forint
megfizetésére kötelezi.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I. r. vádlottal szemben a jogerősen kiszabott szabadságvesztés azonnali fogamatbavételét rendeli el.

VI. r. vádlottal szemben a szabadságvesztés végrehajtásának biztosítására irányuló intézkedést rendel el akként, hogy-t a bíróság engedélye nélkül nem hagyhatja el és a szám alatti lakóhelyét nem változtathatja meg.

A bíróság előírja, hogy az előbbiek betartását a-i Rendőrkapitányság köteles ellenőrizni úgy, hogy a vádlott a szabadságvesztés megkezdéséig minden héten szerdai napon déli 12 óráig köteles a rendőrségen jelentkezni. Az előbbi szabályok megszegése esetén az elítéltet a rendőrség őrizetbe veheti és a bíróság a szabadságvesztés azonnali fogamatba vételét rendelheti el, elfogató parancsot bocsáthat ki.

INDOKOLÁS

A Fővárosi Bíróság a 2010. január 08. napján kihirdetett **18.B.703/2006/445. számú** ítéletével

I. r. vádlottat 2 rb. hűtlen kezelés büntette [1978. évi IV. tv. 319. § (1) és (3) bekezdés d.) pont, 1978. évi IV. tv. 319. § (1) és (3) bekezdés b.) pont]; csődbüntett [1978. évi IV. tv. 290. § (1) bekezdés b.) és d.) pont, (2), (3) és (4) bekezdés]; jogosulatlan pénzügyi szolgáltatási tevékenység büntette [1978. évi IV. tv. 298/D. §]; közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 274. § (1) bekezdés c.) pont]; 2 rb. folytatólagosan elkövetett számvitel rendjének megsértése büntette [1978. évi IV. tv. 289. § (1) bekezdés a.) pont és (3) bekezdés a.) és b.) pont] és számvitel rendjének megsértése vétsége [1978. évi IV. tv. 289. § (1) bekezdés a.) pont] miatt halmazati büntetésül 7 év börtönbüntetésre, 9 év közügyektől eltiltásra és 9.000.000.- forint pénzmellékbüntetésre ítélte. Az I. r. vádlottat az ellene tőkebefektetési csalás büntette [1978. évi IV. tv. 299/B. §] és gazdasági adatszolgáltatás vétsége [1978. évi IV. tv. 299. §] miatt emelt vád alól felmentette.

II. r. vádlottat bűnsegédként elkövetett csődbüntett [1978. évi IV. tv. 290. § (1) bekezdés b.) és d.) pont, (2), (3) és (4) bekezdés]; bűnsegédként elkövetett jogosulatlan pénzügyi szolgáltatási tevékenység büntette [1978. évi IV. tv. 298/D. §] és számvitel rendjének megsértése büntette [1978. évi IV. tv. 289. § (1) bekezdés a.) pont és (3) bekezdés a.) és b.) pont] miatt halmazati büntetésül 1 év 8 hónap börtönbüntetésre ítélte, a szabadságvesztés büntetés végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette. A II. r. vádlottat az ellene tőkebefektetési csalás büntette [1978. évi IV. tv. 299/B. §] miatt emelt vád alól felmentette.

III. r. vádlottat az ellene 4 rb. bűnpártolás büntette [1978. évi IV. tv. 244. § (2) bekezdés] miatt emelt vád alól felmentette.

IV. r. vádlottat az ellene bűnpártolás büntette [1978. évi IV. tv. 244. § (2) bekezdés] miatt emelt vád alól felmentette.

V. r. vádlottat az ellene bűnpártolás büntette [1978. évi IV. tv. 244. § (2) bekezdés] miatt emelt vád alól felmentette.

VI. r. vádlottat 2 rb. bűnsegédként elkövetett hűtlen kezelés büntette [1978. évi IV. tv. 319. § (1) és (3) bekezdés c.) pont, 1978. évi IV. tv. 319. § (1) és (3) bekezdés b.) pont] és bűnsegédként elkövetett jogosulatlan pénzügyi szolgáltatási tevékenység büntette [1978. évi IV. tv. 298/D. §] miatt halmazati büntetésül 540 napi tétel, napi tételenként 600.- forint, összesen 324.000.- forint pénzbüntetésre ítélte. A *VI. r. vádlottat* az ellene tőkebefektetési csalás büntette [1978. évi IV. tv. 299/B. §] miatt emelt vád alól felmentette.

VII. r., VIII. r. és IX. r. vádlottakat bűnsegédként elkövetett jogosulatlan pénzügyi tevékenység vétsége [1978. évi IV. tv. 298/D. §] miatt 1-1 évre próbára bocsátotta. A *VII-VIII-IX. r. vádlottakat* az ellenük tőkebefektetési csalás büntette [1978. évi IV. tv. 299/B. §] miatt emelt vád alól felmentette.

X. r. vádlott ellen számviteli fegyelem megsértésének vétsége [1978. évi IV. tv. 289. § (1) bekezdés a.) pont] miatt indult büntetőeljárást megszüntette.

XI. r. vádlottat bűnsegédként elkövetett hűtlen kezelés büntette [1978. évi IV. tv. 319. § (1) és (3) bekezdés b.) pont] miatt 360 napi tétel, napi tételenként 400.- forint, összesen 144.000.- forint pénzbüntetésre ítélte. A *XI. r. vádlott* ellen számvitel rendje megsértésének büntette [1978. évi IV. tv. 289. § (1) bekezdés a.) pont és (3) bekezdés a.) pont] miatt indult büntetőeljárást megszüntette.

vádlottat számvitel rendje megsértésének vétsége [1978. évi IV. tv. 289. § (1) bekezdés a.) pont] miatt 1 évre próbára bocsátotta.

Valamennyi magánfél polgári jogi igényének érvényesítését egyéb törvényes útra utasította és a zár alá vételt megszüntette.

Az ítélet ellen az ügyész - I. r. vádlott esetében a gazdasági adatszolgáltatás elmulasztása vétsége kivételével - valamennyi vádlott terhére a felmentés és eljárás megszüntetése miatt bűnösség megállapítása és büntetés kiszabása végett, egyebekben a büntetések súlyosítása, a zár alá vétel fenntartása, a polgári jogi igények elbírálása érdekében és az indokolás ellen is fellebbezett. Jogorvoslattal éltek I. r., II. r., VI. r., VII. r., VIII. r., IX. r. és XI. r. vádlottak és védőik is.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség Bf.621/2006/20-I. számú átiratában az ügyészi fellebbezést X. r. vádlott vonatkozásában és XI. r. vádlott tekintetében a rész-megszüntetést támadó részében visszavonta.

Az elsőfokú bíróság ítélete X. r. vádlott vonatkozásában 2010. október 07. napján jogerőre emelkedett.

I. r. vádlott esetében a gazdasági adatszolgáltatás elmulasztásának vétsége miatt emelt vád alóli felmentő rendelkezése, illetve XI. r. vádlott esetében a számvitel rendje megsértésének büntette miatti büntetőeljárást megszüntető rendelkezés tekintetben a Be. 348. § (2) bekezdés alapján szintén beállt a részjogerő.

A Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a 2010. december 16. napján kelt 3.Bf.321/2010/56. számú végzésével a Fővárosi Bíróság 18.B.703/2006/445. számú

ítéletét I. r., II. r., III. r., IV. r., V. r., VI. r., VII. r., VIII. r., IX. r., XI. r. és XII. r. vádlottak tekintetében hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasította.

A megismételt eljárásban a **Fővárosi Törvényszék**

- a 2012. január 11. napján kelt és aznap jogerőre emelkedett **26.B.7/2011/178-II/I. számú** végzésével *XII. r. vádlottal* szemben a Btk. 289. § (1) bekezdés a.) pontjába ütköző és aszerint minősülő számvitel rendje megsértésének vétsége miatt indult büntetőeljárást - vádelejtés miatt - megszüntette.

- a 2012. március 05. napján kelt és aznap jogerőre emelkedett **26.B.7/2011/208-I. számú** végzésével *VIII. r. vádlottal* szemben a Btk. 298/D. § a.) pontjába ütköző, bűnsegédként elkövetett jogosulatlan pénzügyi tevékenység büntette és a Btk. 299/B. § a.) pontjába ütköző, bűnsegédként és folytatólagosan elkövetett tőkebefektetési csalás büntette miatt indult büntetőeljárást - a terhelt halála miatt - megszüntette.

A **Fővárosi Törvényszék** a 2012. március 12. napján kihirdetett **26.B.7/2011/210. számú** ítéletével

I. r. vádlottat folytatólagosan elkövetett hűtlen kezelés büntette [1978. évi IV. tv. 319. § (1) és (3) bekezdés d.) pont], csődbüntett [1978. évi IV. tv. 290. § (1) bekezdés b.), c.) és d.) pontjai és (2) bekezdés], hűtlen kezelés büntette [1978. évi IV. tv. 319. § (1) és (3) bekezdés b.) pont], jogosulatlan pénzügyi tevékenység büntette [1978. évi IV. tv. 298/D. §], folytatólagosan elkövetett tőkebefektetési csalás büntette [1978. évi IV. tv. 299/B. §], 2 rb. folytatólagosan elkövetett számvitel rendje megsértésének büntette [1978. évi IV. tv. 289. § (1) bekezdés a.) pont és (3) bekezdés b.) pont] és 2 rb. közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 274. § (1) bekezdés c.) pont] miattalmazati büntetésül 7 év börtönbüntetésre, 7 év közügyektől eltiltásra és 5 év gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltásra ítélte. Az *I. r. vádlottat* az ellene számvitel rendje megsértésének vétsége [1978. évi IV. tv. 289. § (1) bekezdés a.) pont] miatt emelt vád alól felmentette.

II. r. vádlottat bűnsegédként elkövetett csődbüntett [1978. évi IV. tv. 290. § (1) bekezdés b.), c.) és d.) pont és (2) bekezdés], bűnsegédként elkövetett jogosulatlan pénzügyi tevékenység büntette [1978. évi IV. tv. 298/D. §], bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett tőkebefektetési csalás büntette [1978. évi IV. tv. 299/B. §] és folytatólagosan elkövetett számvitel rendje megsértésének büntette [1978. évi IV. tv. 289. § (1) bekezdés a.) pont és (3) bekezdés b.) pont] miattalmazati büntetésül 1 év 10 hónap börtönbüntetésre ítélte, a szabadságvesztés végrehajtását 4 évi próbaidőre felfüggesztette.

III. r. vádlottat bűnsegédként elkövetett csődbüntett [1978. évi IV. tv. 290. § (1) bekezdés d.) pont és (2) bekezdés] és folytatólagosan elkövetett bűnpártolás büntette [1978. évi IV. tv. 244. § (1) bekezdés c.) pont és (2) bekezdés] miattalmazati büntetésül 1 év 4 hónap börtönbüntetésre ítélte, a szabadságvesztés végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette.

IV. r. vádlottat folytatólagosan elkövetett bűnpártolás büntette [1978. évi IV. tv. 244. § (1) bekezdés c.) pont és (2) bekezdés] miatt 8 hónap börtönbüntetésre ítélte, a szabadságvesztés végrehajtását 2 évi próbaidőre felfüggesztette.

V. r. vádlottat folytatólagosan elkövetett bűnpártolás büntette [1978. évi IV. tv. 244. § (1) bekezdés c.) pont és (2) bekezdés] miatt próbára bocsátotta, a próbaidő tartamát 2 évben állapította meg.

VI. r. vádlottat 2 rb. bűnsegédként elkövetett hűtlen kezelés büntette [1978. évi IV. tv. 319. § (1) bekezdés és (3) bekezdés c.) pont, 1978. évi IV. tv. 319. § (1) bekezdés és (3) bekezdés b.) pont], bűnsegédként elkövetett jogosulatlan pénzügyi szolgáltatási tevékenység büntette [1978. évi IV. tv. 298/D. §] és bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett tőkebefektetési csalás büntette [1978. évi IV. tv. 299/B. §] miatt halmazati büntetésül 2 év börtönbüntetésre ítélte, a szabadságvesztés végrehajtását 5 évi próbaidőre felfüggesztette.

VII. r. vádlottat bűnsegédként elkövetett jogosulatlan pénzügyi tevékenység vétsége [1978. évi IV. tv. 298/D. §] miatt megrovásban részesítette. A VII. r. vádlottat az ellene bűnsegédként elkövetett tőkebefektetési csalás büntette [1978. évi IV. tv. 299/B. §] miatt emelt vád alól felmentette.

IX. r. vádlottat bűnsegédként elkövetett jogosulatlan pénzügyi tevékenység vétsége [1978. évi IV. tv. 298/D. §] miatt megrovásban részesítette. A IX. r. vádlottat az ellene bűnsegédként elkövetett tőkebefektetési csalás büntette [1978. évi IV. tv. 299/B. §] miatt emelt vád alól felmentette.

XI. r. vádlottat bűnsegédként elkövetett hűtlen kezelés [1978. évi IV. tv. 319. § (1) bekezdés és (3) bekezdés b.) pont] miatt 450 napi tétel, napi tételenként 600.- forint, összesen 270.000.- forint pénzbüntetésre ítélte.

Rendelkezett a bűnjelekről, a letéti számlára befizetett pénzösszegekről, a bűnügyi költségekről. Név szerint megjelölve 1810 magánfél által és minden további a büntető eljárás során előterjesztett polgári jogi igény érvényesítését egyéb törvényes útra utasította és a zár alá vételt a polgári jogi igények biztosítására fenntartotta.

A Fővárosi Törvényszék ítélete ellen az ügyész valamennyi vádlott terhére **fellebbezést** jelentett be

I. r. vádlott esetében a részfelmentés, valamint téves minősítés miatt és a büntetés súlyosítása;

II. r. és III. r. vádlott esetében téves minősítés miatt a büntetés súlyosítása;

IV. r., V. r., VI. r. és XI. r. vádlottak esetében a büntetés súlyosítása;

VII. r. és X. r. vádlottak esetében a részfelmentés, valamint téves minősítés miatt és büntetés súlyosítása érdekében.

Az elsőfokú ítélet ellen a terheltek és védőik a következők szerint jelentettek be fellebbezést:

I. r. vádlott hatályon kívül helyezés, védője elsődlegesen felmentés, másodlagosan enyhítés érdekében;

II. r., III. r., V. r. vádlottak és védőik elsődlegesen felmentés, másodlagosan enyhítés érdekében;

VI. r. vádlott felmentés, védője elsődlegesen felmentés, másodlagosan enyhítés érdekében;

IV. r. és XI. r. vádlottak és védőik felmentés érdekében;

VII. r. vádlott és védője felmentésért, a védő a részfelmentés esetében a felmentés jogcímének megváltoztatása - bűncselekmény hiányában történő felmentés - érdekében is;

IX. r. vádlott védője felmentésért.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség Bf.136/2011/12-I. számú átiratában az ügyészi fellebbezést a részfelmentő rendelkezéseket támadó részében visszavonta, egyéb részeiben fenntartotta; a védelmi fellebbezéseket alaptalannak tartotta, azok elutasítását indítványozta.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban a perrendi szabályok megtartásával járt el és a hatályon kívül helyező végzésben foglalt iránymutatásnak is eleget tett. A vádlottak és tanúk figyelmeztetése szabályszerű volt, az iratok ismertetése felolvasással megtörtént. A bíróság ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, a tényállás megállapításához szükséges bizonyítékokat beszerezte, azokat egyenként és egymással összevetve, a logika szabályai szerint értékelte, indokolási kötelezettségének is eleget tett.

A vádlottak az eljárás során mindvégig tagadták bűnösségüket, a cselekmények elkövetését azonban nem vitatták. Védekezésük lényege az volt, hogy a jogszabályokat maradéktalanul betartották, senkit nem tévesztettek meg, a stratégiai döntéseket mindig I. r. vádlott hozta meg, aki egy személyben irányította a cégcsoportot. A vádlotti védekezéseket cáfolták a tanúvallomások, a szakértői vélemények és az egyéb okirati bizonyítékok is. Az elsőfokú bíróság a vádlottak védekezését helyesen vetette el, a mérlegeléssel megállapított tényállás megalapozott, mentes a Be. 351. § (2) bekezdésben írt hiányosságoktól.

Az irányadó tényállás alapján az elsőfokú bíróság okszerűen vont következtetést a vádlottak bűnösségére, a *cselekmények minősítése* azonban csak részben törvényes.

I. r. és II. r. vádlottak V. tényállásbeli cselekményei esetében az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a B... Általános Befektetési Szövetkezet, a B.... Ingatlanfejlesztési Szövetkezet, a B... Stratégiai Fejlesztő Szövetkezet, valamint a B.... Vagyonkezelő Szövetkezet beszámolóiban a mérlegadatokat valótlanok voltak és ezáltal a szövetkezetek vagyoni helyzetének áttekintése megghiúsult. Ugyancsak helytálló, hogy a szövetkezetek éves beszámolóiban a rövid távú ideiglenes források saját tőkévé történt átkönyvelésére alapuló könyvviteli gyakorlat a saját tőke és a mérleg-főösszeg megállapítására nézve is lényeges hibát idézett elő. A valótlan adatokat tartalmazó beszámolók évenkénti letétbe helyezésével valósult meg a számvitel rendjének megsértése, a Btk. 12. § (2) bekezdésében írt rövid időközönként lényeges meghaladva, ezért a cselekmények nem folytatólagos egységként, hanem üzleti évenként anyagi halmazat keretében értékelendők.

Erre tekintettel I. r. vádlott V/1/b.-V/1/c. és V/2. pontokban írt cselekményei 10 rb., a Btk. 289. § (1) bekezdés a.) pontjába ütköző és a (3) bekezdés a.) és b.) pontja szerint minősülő számvitel rendje megsértése büntetteként, míg II. r. vádlott V/2. pontban írt magatartása 2 rb., a Btk. 289. § (1) bekezdés a.) pontjába ütköző és a (3) bekezdés a.) és b.) pontja szerint minősülő számvitel rendje megsértése büntetteként minősülnek.

A *büntetés kiszabását* befolyásoló alanyi és tárgyi tényezőket az elsőfokú bíróság hiányosan vette számba és nem a súlyuknak megfelelően értékelte. Túlzott jelentőséget tulajdonított az enyhítő körülményeknek, így a büntetések nem szolgálják a generális és speciális prevenciót, sértik a belső arányosságot, ezért valamennyi vádlott büntetésének súlyosítása indokolt.

- I. r. vádlott esetében további súlyosító körülmény, hogy a B.... Általános Befektetési Szövetkezet által 1995. március 22. és május 15. napja között alkalmazott üzletrész-forgalmazási konstrukció miatt a központi költségvetés 78.155.836.- forint kárt szenvedett; az általa kezelt vagyont százmilliós nagyságrendben a saját céljaira fordította; az általa elkövetett bűncselekmények során a vagyoni hátrány a különösen jelentős törvényi tétel alsó határát (mely 500 millió forint) közel nyolcszorosan haladta meg, illetve a rendkívül nagy számú hitelezők elől elvont vagyon nagyságrendje.

I. r. vádlott az irányadó tényállás szerint a ...Kft-ben történt tőkeemeléshez kapcsolódó bűncselekményből származó vagyonból 170.873.525.- forint összegig maga is gazdagodott, azzal sajátjaként rendelkezett. A felélt és már nem fellelhető vagyonból származó bűnös gazdagodás elvonására vele szemben ezen összegig vagyonek Kobzás alkalmazására tett indítványt.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az I. r. vádlott méltatlan és erkölcsileg is alkalmatlan a gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselésének ellátására, azonban vele szemben - figyelemmel arra, hogy a rá irányadó vagyonkezelési és számviteli szabályokat szándékosan és hosszabb időn át tudatosan szegte meg - végleges eltiltás indokolt.

A szabadságvesztés tartamának és a közügyektől eltiltás mértékének is a törvényi tételkeret felső határához közeli súlyosítása szükséges.

- II. r. vádlottnál az elsőfokú bíróság nem értékelte megfelelően, hogy milliárdos nagyságrendű vagyontömeg hitelezők előli elvonásához nyújtott segítséget hosszabb időn át, ezért a vele szemben kiszabott börtönbüntetés végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztése nem áll arányban a bűncselekmény kiemelkedő tárgyi súlyával, ezért a felfüggesztés mellőzése, a büntetés tartamának súlyosítása és közügyektől eltiltás mellékbüntetés kiszabása indokolt.

- III. r. vádlottal szemben a kiszabott börtönbüntetés végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztése ugyancsak súlytalan, figyelemmel arra, hogy több százmillió forint értékű vagyontömeg elidegenítésében működött közre. Esetében is a felfüggesztés mellőzését, a büntetés tartamának súlyosítását és közügyektől eltiltás mellékbüntetés kiszabását indítványozta.

- VI. r. vádlottnál megfelelő súllyal történő értékelés nélkül maradt, hogy 1995. március 22. és május 15. napja között alkalmazott üzletrész-forgalmazási konstrukció miatt a központi költségvetés 78.155.836.- forint kárt szenvedett, illetve hogy közbizalmat igénylő foglalkozás szabályainak szándékos és sorozatos megszegésével működött közre a vagyoni hátrány okozásában. Ezért a végrehajtásában felfüggesztett büntetés kiszabása nem alkalmas a büntetés célok elérésére, ezért vele szemben a börtönbüntetés végrehajtása felfüggesztésének mellőzése, a szabadságvesztés tartamának súlyosítása, közügyektől eltiltás és ügyvédi foglalkozástól eltiltás kiszabása szükséges.

- IV. r., V. r., VII. r., IX. r. és XI. r. vádlottak esetében nem értékelte a törvényszék kellő súllyal a bűncselekménnyel érintett vagyon nagyságát és a hosszabb elkövetési időtartamot.

IV. r. vádlott tekintetében a szabadságvesztés tartamának és a próbaidőnek a súlyosítása; valamint, mivel a tényállás VI/1/c. pontja szerint a bűncselekmény elkövetése útján 260.288.- forint összegű vagyonra tett szert, melyet felélt, ezen összegre vagyonelkobzás alkalmazása indokolt.

V. r. és XI. r. vádlottakkal szemben pénzbüntetés helyett végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett, a törvényi minimumhoz közeli tartamú börtönbüntetés, míg VII. r. és IX. r. vádlottak esetében az intézkedés egyidejű mellőzésével a Btk. 87. § (2) bekezdés e.) pont alkalmazásával pénzbüntetés kiszabására tett indítványt.

A **nyilvános ülésen** az ügyész az átiratában foglaltakkal egyező indítványt tett. Azt annyiban egészítette ki, hogy a büntető anyagi jogszabálynak az elsőfokú ítélet kihirdetését követően, 2013. július 01. napján történt változására tekintettel vizsgálat tárgyává tette, hogy melyik jogszabály alkalmazása jelent a vádlottakra nézve kedvezőbb elbírálást. Ennek eredményeképpen arra az álláspontra helyezkedett, hogy a vádlottra nézve az elbíráláskori szabályok nem kedvezőbbek, mindezek alapján indítványozta, hogy az ítéletábra a cselekmények elkövetése idején hatályos Btk. alkalmazásával bírálja felül az elsőfokú bíróság ítéletét.

Az **I. r. vádlott védője** elsődlegesen megalapozatlanság és eljárási szabálysértések miatt hatályon kívül helyezés érdekében, másodlagosan felmentés végett tartotta fenn a bejelentett fellebbezést.

A *megalapozatlanság körében* a tényállás felderítetlenségére hivatkozott kiemelve, hogy a vád és az elsőfokú ítélet megállapította az üzletrész adásvétellel kapcsolatban, hogy minden ügylet színlelt volt, azonban a törvényszék nem tájékozódott a polgári perekben hozott ítéletekről, amelyek ezzel ellentétes jogi álláspontra helyezkedtek.

A cégcsoport tervezett és fenntartható működésével kapcsolatban előadta, hogy a cégcsoport hosszabb távon nyereséges lett volna, csak idő hiányában nem tudott kifutni úgy, ahogy azt az I. r. vádlott eltervezte. A szakértő nem nyilatkozott a cég értékére vonatkozó vádlotti és védői kérdésre, ha erre kiterjedt volna a szakértői vizsgálat, akkor megállapítást nyert volna, hogy a cégcsoport üzleti értéke - a vád állításával szemben - biztosította a befektetéseket.

Álláspontja szerint a *vád nem törvényes*, e körben utalt arra, hogy a Pest Megyei Rendőr-főkapitányságon a tettazonosság körébe tartozó cselekmények miatt indult nyomozást megszüntették és bár a megszüntető határozathoz nem fűződik anyagi jogerő, de azt hatályon kívül kellett volna helyezni, hogy ezt az ügyet folytatni lehessen; illetve arra, hogy a vádnak pontosan körülírt cselekvőséget kell tartalmaznia és köznapi értelemben érthetőnek kell lennie, azaz a vádat nem a jogászoknak, hanem a terheltnek kell értenie, jelen esetben ez a feltétel nem valósult meg.

Az *eljárási szabálysértések* körében két dolgora hívta fel a figyelmet. Az ügyészi vádmódosításra a megismételt eljárásban a perbeszédben került sor, azonban ezt

nem foglalták írásba, és nem közölték a terheltekkel sem. Kifogásolta továbbá, hogy az elsőfokú bíróság az ügyészi vádbeszédből szó szerint vett át részeket, ehhez képest a védőbeszédekről még csak említés sem tett, megsértve ezzel az indokolási kötelezettségét.

A *felmentésre irányuló fellebbezés* indokaként elsődlegesen arra hivatkozott, hogy a terheltek a tényeket nem vitatták, csupán azok értékelését, az azokból levont jogi következtetést.

A tényállás I. pontja esetében előadta, hogy az ítéletben alternatív, sőt néhol egymást is kizáró elkövetési magatartások szerepelnek, így tényállási elem hiányában nem lehet a hűtlen kezelést megállapítani.

A tényállás II. pontja esetében a csődtörvény egyértelműen rögzíti a fizetéseképtelenség kritériumait, ezek hiányában a vádlottak által tanúsított magatartás semmiképpen sem lehet csődbüntett. A másik kérdés a fizetéseképtelenség beálltanak időpontja, ez ténykérdés és nem szakkérdés, ezt 2003. október 8-án jelentette be a cég, így a bűncselekmény szempontjából csak az ezt követő időszakot lehet vizsgálni, azonban ezen időpontot követően semmilyen, a csődbüntett alá sorolható ügylet nem történt.

A szindikátusi szerződéssel kapcsolatban kiemelte, hogy minden alapot nélkülöz az az ügyészi állítás, hogy ennek megkötésekor a vádlottak már készültek a fizetéseképtelenségre. A befektetők védelmének érdeke kívánta meg a szindikátusi szerződés megkötését.

A csődbüntett minősített esete megállapításának kritériuma a gazdasági életben bekövetkező súlyos következmény, mely akkor állapítható meg, ha a vádlott a hitelezői igények kielégítését úgy hiúsítja meg, hogy az közvetlenül vagy közvetve olyan súlyos zavarokat okoz a gazdasági életben, melyre tekintettel akár kormányzati beavatkozás is szükséges lehet. Tehát nem az összeg nagysága vagy a károsultak száma, hanem a gazdasági életben okozott zavar súlyossága a meghatározó, ennek hiányában a minősített eset sem állapítható meg.

A tényállás III. pontjabeli jogosulatlan pénzügyi tevékenység kapcsán a vád és az ítélet szerint a vádlottak jogosulatlanul, színlelt szerződésekkel betétgyűjtést folytattak. A színleltséggel kapcsolatban az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe a polgári perek ettől eltérő megállapítást tartalmazó ítéleteit. Betétgyűjtésről pedig csak akkor beszélhetünk, ha előre nincs meghatározva, hogy kivel lehetett ügyletet kötni, jelen esetben azonban csak a szövetkezet tagja köthetett az üzletrészre szerződést, az ő körük előre meghatározott, ezért betétgyűjtés nem valósult meg.

A tényállás IV. pontjával (tőkebefektetési csalás) kapcsolatban kiemelte, hogy a befektetőket nem érdekelték a számszaki és mérleg adatok, nem erre tekintettel vásároltak üzletrészeket.

A tényállás V. pontjában a számvitel rendje megsértésének védett jogi tárgya a partner gazdálkodó adatahozáféréseinek védelme. Még a szakértők számára sem volt egyértelmű, hogy a szövetkezetekre milyen számviteli szabályok alkalmazandók, az, hogy a számvittel, bizonylati renddel probléma van, csak a nyomozás során merült fel. A terhelt nem valósít meg bűncselekményt, ha a problémák csak a nyomozás során merülnek fel, ugyanis a jogi tárgy sérelme hiányzik.

A tényállás VII. pontjában megfogalmazott hűtlen kezelés büntetével kapcsolatban az szerepel az ítéletben, hogy az értéktelen üzletrészt cserébe elfogadott vagyon a vagyonkezelési szabályok megsértését jelenti. Ha bevonnak egy üzletrészt, azzal csökken a teher, ez a társaság vagyonát növeli. Az sem tisztázott, hogy hol is keletkezett a vagyoni hátrány, a cégcsoportnál, vagy a befektetőknél.

Mindezekre tekintettel a védő I. r. vádlott felmentését indítványozta valamennyi, ellene emelt vádpont alól.

A **II. r. vádlott védője** az ügyész - súlyosításra irányuló - fellebbezésének elutasítását indítványozta.

Osztotta az I. r. vádlott védőjének álláspontját, miszerint a tényállás II. és III. pontja esetében nem állapítható meg bűncselekmény elkövetése, ezek hiányában bűnsegédi magatartás sem, ezért II. r. vádlott felmentését indítványozta az ellene emelt vádak alól.

A számvitel rendjének megsértését illetően a könyvszakértő tudja megmondani, hogy az adatok valóságosak voltak-e. Ha az ítélet tábla szerint valótlan adatokat nyújtottak be, a II. r. vádlott felelőssége ebben minimális, gyakorlatilag technikai jellegű magatartás róható a terhére.

Amennyiben a bíróság megállapítja a II. r. vádlott bűnösségét, enyhítő szakasz alkalmazásával pénzbüntetés kiszabására tett indítványt.

A **III. r. vádlott védője** elmondta, hogy LL először orgazdaság büntetével vádolták, végül az elsőfokú bíróság csődbüntett és bűnpártolás büntette miatt ítélte el, alaptalanul.

A csődbüntettel kapcsolatban (tényállás VI/2. pont) fenntartotta az elsőfokú eljárásban már kifejtett álláspontját, miszerint a Btk. 290. § (6) bekezdésében meghatározott feltétel hiánya a vádlott büntethetőségének akadálya.

A tényállás VI/1. pontjában a törvényszék azt róta a III. r. vádlott terhére, hogy részt vett a pénz kimentésében és hozzájárult a magáncélú földszerzéshez. Az iratokból azonban kiderül, hogy a földterületek szétszabdalt, kedvezőtlen adottságú ingatlanok, magáncélra történő megszerzésük ezért sem igazolt. Kiemelte QQ és JJ tanúk vallomását, akik elmondták, hogy nem merült fel színlelt szerződéssel történő földszerzés gyanúja.

Mindezekre tekintettel indítványozta, hogy a bíróság változtassa meg az elsőfokú bíróság ítéletét és III. r. vádlottat mentse fel az ellene emelt vádak alól. Amennyiben a vádlott felmentésére a másodfokú bíróság lehetőséget nem lát, a büntetés enyhítésére tett indítványt.

A **IV. és V. r. vádlott védője** a felmentésre irányuló fellebbezéseket változatlanul fenntartotta. A vádlottak terhén megállapított bűnpártolás esetében nem hagyható figyelmen kívül, hogy abban az időszakban termőföldet csak magánszemély vásárolhatott. I. r. helyesen döntött, amikor a projektet megalapozó szerződéseket a családtagjaival íratta alá, a IV. és V. r. vádlottak bejegyzett tulajdonjoga névleges, mert a cég védve van a földekre vonatkozó egyéb jogosultságokkal és az ingatlanok ma is rendelkezésre állnak. Ez a magatartás nem célozta magánszemélyek vagyoni

gyarapodását, semmi sem utal arra, hogy nem a cégcsoport érdekeit szolgálta ez a konstrukció.

A **VI. r. vádlott védője** előadta, hogy a vádlott vidéki ügyvédként, szerény díjazás ellenében végzett munkát a B....nak, ügyvédként nem is látott rá a cégcsoport egészének működésére. 2003. végéig semmiféle problémát nem észlelt a cégeknél. Ügyvédként feladata szerződések készítése, okiratok szerkesztése volt, soha nem kívánt segítséget nyújtani senkinek bűncselekmény elkövetéséhez.

A tényállás III. és IV. pontjával összefüggésben előadta, hogy a szövetkezet alapításakor céljuk valóban az aktuális jogszabályok adta lehetőségek kihasználása volt, de ez nem illegális. Nem végeztek betétgyűjtést, a PSZÁF is csak 2004. tavaszán állapította ezt meg. A sajtókampány miatt mindenki tudott a szövetkezet működéséről, ha lett volna betétgyűjtés, azt észlelték volna a felügyeleti szervek.

A hűtlen kezelés büntette (tényállás VII. pontja) esetében arra hívta fel a figyelmet, hogy a B.... cégcsoport mögött milliárdos nagyságrendű vagyon állt, a cégek tényleges értékkel rendelkeztek. Az üzletrészek nem voltak értéktelenek, a szerződésekkel az adósságot csökkentették a cégeknél, így vagyoni hátrány nem keletkezett. VV és MM tanúk is azt adták elő, hogy az üzletrészek valós értékkel rendelkeztek, a vevők ezért is fizettek ezekkel.

Mindezekre tekintettel elsődlegesen a VI. r. vádlott felmentését, másodlagosan a büntetés enyhítését indítványozta.

A **VII. r. vádlott védője** kiemelte, hogy VII. r. vádlott pénztáros volt, aki 1995. évben két alkalommal szavazott a közgyűlésen. Érdemi munkát nem végzett, nem volt tudomása arról, hogy a szövetkezetnél engedély nélküli pénzügyi tevékenység folyik, ezért ehhez szándékosan nem is nyújtott segítséget. Mindezekre tekintettel a vádlott felmentését indítványozta a tényállás III. pontjában foglalt bűncselekmény miatt ellene emelt vád alól.

A tőkebefektetési csalás büntetése tekintetében a védő fenntartotta az elsőfokú eljárásban bejelentett fellebbezését, miszerint nem bizonyítottság, hanem bűncselekmény hiányában történő felmentő rendelkezés indokolt.

A **IX. r. vádlott védője** a perbeszédében a jogosulatlan pénzintézeti tevékenység vétségével (tényállás III. pontja) kapcsolatban előadta, hogy IX. r. vádlott 1995. évben két alkalommal szavazott, majd pár hónap után távozott is a szövetkezetből. Az alapítói szerepe is formális volt, hiszen elsősorban a létszámhoz kellett. Felmerül kérdésként, hogy a IX. r. vádlott tudata 1995-ben, a szavazásakor átfoghatta-e, hogy mi fog történni nyolc évvel később, hiszen a szakértő is azt mondta, hogy ennek a gazdasági modellnek a jövőjét előre nem lehetett látni.

A nyomozás 2003-ban indult, nem évvült-e el ez a bűncselekmény? Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint nem. A jogirodalom se nagyon tér ki arra, hogy időben ennyire elválhat-e a tettesi és bűnsegédi magatartás. Álláspontja szerint az elévülés az egyénhez kötődik, az ő magatartására tekintettel kezdődő, más elkövető cselekménye ezt nem érinti. Mindezekre tekintettel indítványozta a IX. r. vádlott felmentését.

A **XI. r. vádlott védője** a felmentésre irányuló fellebbezést azzal indokolta, hogy dr. XI. r. vádlott, aki hivatali felettese utasítására, a vagyon kezelőjétől, VV-től kapott meghatalmazás alapján aláírt egy mások által kötött, más által szerkesztett adásvételi szerződést, nem volt abban a tudatban, hogy ez a tranzakció a társaság érdekét sértette volna. Helytelen alapokon nyugszik az elsőfokú bíróság következtetése, miszerint a cégcsoportban 2-3 helyen alkalmazottként 2 éve dolgozó, kezdő jogász tudomással bírt arról, hogy az üzletrész, mint fizetőeszköz értékkel nem bír. Az értékre és a vagyoni hátrányra vonatkozó szakértői megállapítások csak a nyomozás és a bírósági eljárás során kerültek felszínre, emiatt sem állítható, hogy a XI. r. vádlott az elkövetéskor szándékosan és célzatosan segítséget nyújtott volna vagyoni hátrány okozásához úgy, hogy az ügyvezető mentesült a kárveszély felismerése és a bűnösség alól.

A fellebbezések az alábbi eredményre vezettek.

A másodfokú bíróság a fellebbezéssel megtámadott ítéletet a Be. 348. § (1) bekezdés alapján az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül.

Az elsőfokú bíróság ítéletének azon rendelkezése ellen, miszerint I. r. vádlottat a tényállás V/3. pontjában az ellene számvitel rendje megsértésének vétsége [1978. évi IV. tv. 289. § (1) bekezdés a.) pont], illetve IX. r. vádlottat a tényállás IV. pontjában az ellene bűnsegédként elkövetett tőkebefektetési csalás büntette [1978. évi IV. tv. 299/B. §] miatt emelt vád alól felmentette, a vádlottak és védők nem jelentettek be fellebbezést, az ügyészi fellebbezést pedig a főügyészség visszavonta. Ezért e felmentő rendelkezések tekintetében beállt a részjogerő, a Be. 348. § (2) bekezdés alapján az ítélet e részének a felülbírlata kizárt.

Az I. r. vádlott védője perbeszédében számos eljárásjogi szabálysértésre hivatkozott. A másodfokú bíróság elsődlegesen ezeket tette vizsgálat tárgyává, hogy megvalósultak-e és ha igen, a Be. 375. § (1) bekezdés alapján indokolt-e az ítélet hatályon kívül helyezése.

Ennek eredményeként azt állapította meg, hogy a törvényszék a részletes, minden körülményre kiterjedő bizonyítási eljárást a perrendi szabályok szerint folytatta le.

A Fővárosi Bíróság 18.B.703/2006/445. számú ítéletének hatályon kívül helyezésére a Be. 373. § (1) bekezdés III/a.) pontjában meghatározott okból, az indokolási kötelezettség megsértése miatt került sor. Ezért - ahogy arra a Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság 3.Bf.321/2010/56. számú végzésének 8. oldal negyedik bekezdésében utalt is - a Be. 404. § (4) bekezdés alkalmazásával az elsőfokú bíróság a tanúk egy részét - köztük befektetőket, szövetkezeti alkalmazottakat, cégvezetőket, könyvvizsgálókat, a parádi fejlesztésről információval rendelkezőket - nem idézte ismételtén a tárgyalásra, hanem vallomásaikat felolvasás, illetve ismertetés útján tette a bizonyítási eljárás részévé.

A Be. 296. § (1) bekezdés a.) pont alapján - a tanúk kihallgatásának akadálya miatt - RR és LL tanúk vallomását felolvasta.

A Be. 112. § (3) bekezdés szabályainak megfelelően, mivel KK és CC szakértőként bevonását megtagadta, tanúként tett vallomását felolvasta, illetve az általuk készített véleményt okiratként használta fel.

Ugyanígy járt el XX és YY igazságügyi könyvszakértők és ÉÉ igazságügyi ingatlanforgalmi szakértő esetében akik, akik írásbeli véleményét és nyilatkozataikat felolvasta, illetve ismertette.

A megismételt eljárásban a tanúk kihallgatása, illetve a szakértők meghallgatása az eljárási törvény rendelkezéseinek betartásával történt. Az elsőfokú bíróság ismertette mindazokat az okirati bizonyítékokat, amelyek az ügy eldöntése szempontjából releváns adatokat tartalmaznak, ezzel eleget tett azon követelménynek is, mely szerint a bíróság csak olyan bizonyítékot használhat fel és értékelhet, amelyet a tárgyalás anyagává tett.

Az eljárás során az ügyész a vádirati tényállást és minősítést több alkalommal is módosította, a megismételt eljárásban a perbeszédben került erre sor 2012. január 25. napján (Fővárosi Törvényszék 26.B.7/2011/178. számú jegyzőkönyv 236-239. oldal), melyet - a védő hivatkozásával ellentétben - az ügyész írásban is benyújtott (Fővárosi Törvényszék 26.B.7/2011/192. szám alatti végindítvány). Kétségtelen tény, hogy az írásbeli végindítványnak a vádlottak és védők részére történő kézbesítése nem történt meg.

A perbeszédre való felkészülés érdekében a tárgyalás elnapolásáról a Be. 310. § (2) bekezdés akként rendelkezik, hogy a vád megváltoztatása esetén erre akkor kerülhet sor, ha azt a vádlott, illetőleg a védő indítványozza. Az elsőfokú bíróság az ügyészi perbeszédet követően e tárgyban elmulasztotta nyilatkoztatni a vádlottakat és védőket, azonban ez az eljárási szabálysértés csupán formális, mivel az ügyész 2012. január 18., 23. és 25. napján tartott vádbeszédét követően csak 2012. január 30., február 01. és március 05. napján hangzottak el a védőbeszéddek, illetve az utolsó szó jogán tett vádlotti nyilatkozatok.

Erre tekintettel megállapítható, hogy a Be. 43. § (2) bekezdés c.) pontjában foglalt - a védekezésre való felkészüléshez való - jog nem szenvedett sérelmet, mivel az ügyészi perbeszédet követően megfelelő idő állt rendelkezésre, illetve a március 05-i határnapon a korábbi védőbeszédben elhangzottak kiegészítésére is sor kerülhetett volna, azonban ezzel a jogukkal a védők nem éltek.

Ezért ezek a relatív eljárási szabálysértések nem voltak lényeges hatással az eljárás lefolytatására, különös tekintettel az eljárásban részt vevő személyek törvényes jogainak gyakorlására, nem vezethettek emiatt az ítélet hatályon kívül helyezéséhez.

Az ítélőtábla nem osztotta a védelem álláspontját, miszerint az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségét nem megfelelő mértékben teljesítette.

Itt szükséges utalni arra, hogy a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a 3.Bf.321/2010/56. számú végzésében hibaként rótta fel, hogy teljesen elmaradt a Fővárosi Bíróság 18.B.703/2006/445. számú ítélet indokolásában az egyes bizonyítékok bemutatása, akárcsak összefoglaló felsorolása, ezen belül különösen is a vádlotti vallomások, a védekezési irányok megjelenítése, illetve annak megjelölése, hogy a terjedelmes bizonyítási anyag lényegét tekintve egyénekre lebontva és összességében mit tartalmaz. Ennek hiányában ugyanis az egyes bizonyítékok összevetését, értékelését - azaz az elsőbírői mérlegelést - sem lehet tetten érni és ellenőrizni. A megismételt eljárás kiemelt lényegi feladataként előírta a Be. 258. § (3) bekezdésének d.) pontjában foglaltaknak is megfelelő határozat szerkesztését, amelynek indokolása tartalmazza a bizonyítékok számbavételét, azoknak a szükséges, egyben elégséges mértékű bemutatását, majd pedig önmagukban és egymással összevetve történő értékelését.

A töretlen bírói gyakorlat szerint az indokolási kötelezettség megszegése csak akkor eredményezi a Be. 373. § (1) bekezdés III/a.) pontja alapján az ítélet hatályon kívül helyezést, ha a megtámadott határozat indokolása tény- vagy jogkérdések tekintetében oly mértékben hiányos, hogy abból nem állapítható meg, hogy a bíróság a döntését mire alapította (1/2007. BK vélemény). Amennyiben az indokolás e követelménynek megfelel, akkor ezen indokra alapítva hatályon kívül helyezésre nem kerülhet sor.

Az ítélet kimerítő részletességgel tartalmazza a bizonyítékok számbavételét, így a 153-167. oldalon a vádlott védekezésének tömör, lényegre törő összefoglalását, a 168-205. oldalon a tanúk vallomásának, illetve a 205-219. oldalon a szakértői vélemények tartalmának ismertetését. Ezen túlmenően az egyes tényállási pontoknál külön is kiemelte a bíróság a vádlottak és tanúk nyilatkozatának releváns részeit (274., 284-286., 303., 319., 329., 334., 340-343., 348., 350-352., 370-372., 375-382. oldal).

Kétségtelen tény és erre az I. r. vádlott védője helytállóan mutatott rá, hogy a megismételt eljárásban a Fővárosi Ítéltábla indokolási részében a bizonyítékok értékelése az ügyészi perbeszéd egyes részeivel szó szerint egyezik.

Az indokolás azonban számos részben eltér az ügyészi perbeszédétől, illetve tartalmaz attól független, önálló részeket is (például Fővárosi Törvényszék 26.B.7/2011/210. számú ítélet 280-281., 293-294., 296-298., 302., 308., 314-313., 317-319., 321-322., 323., 325., 327-329-330., 336., 339-340., 348., 354., 357-358., 361., 370., 386-389. oldal), illetve az elsőfokú bíróság az ügyészi állásponttól eltérően is mérlegelt bizonyítékokat és bizonyos vádpontok esetében felmentő rendelkezést hozott.

Az elsőfokú bíróság a beszerzett bizonyítékokat a Be. 78. § (3) bekezdésében írtaknak megfelelően, egyenként és összességében értékelte.

Kimerítő alaposítással, a logika és ésszerűség szabályainak megfelelően számot adott arról, hogy mely bizonyítékokat, mely részükben és miért fogadott el.

Megindokolta általánosságban, majd tényállási pontonként, hogy a vádlottak védekezését miért nem fogadta el, nyomon követhető és ellenőrizhető módon részletezte, hogy az egyes bizonyítékokból milyen következtetést vont le és a megállapított tényeket mi alapján találta bizonyítottnak, vagyis a tényállást mely bizonyítékok alapján állapította meg.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a törvényszék ítéletében a Be. 258. § (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően, a hatályon kívül helyező végzés okainak figyelembevételével, a szükséges körben eleget tett indokolási kötelezettségének.

Az ítéletábra alaptalannak találta a ki nem küszöbölhető megalapozatlanság okából, a Be. 376. § (1) bekezdés alapján történő hatályon kívül helyezésre irányuló indítványokat is.

A felderítetlenség vizsgálatánál szükséges kiemelni, hogy a törvényszék részletesen foglalkozott a polgári perekben hozott ítéletekkel, az ítélet 304. oldal második, harmadik és negyedik bekezdésében. Itt részletesen kifejtette, hogy számos polgári perben született ítélet, melyek között a szerződések polgári jogi megítélését illetően egymásnak ellentmondó álláspontok is találhatók. Így utalt a Pesti Központi Kerületi Bíróság 16.P.87.133/2004., illetve a Fővárosi Bíróság 4.P.21.668/2004. számú ügyekben hozott ítéletek ellentétes jogi megítélésére.

E körben az elsőfokú bíróság helyesen hivatkozott a Be. 10. §-ában megfogalmazott, a büntetőjogi felelősség önálló elbírálásáról szóló alapvető rendelkezésére, mely kimondja, hogy abban a kérdésben, hogy a terhelt követett-e el és milyen bűncselekményt, a bíróságot nem köti a más eljárásban, így különösen a polgári eljárásban hozott határozat, illetőleg az abban megállapított tényállás. A másodfokú bíróság osztotta a törvényszék álláspontját abban, hogy a befektetők és a szövetkezet között létrejött szerződések színlelték voltak és valójában betétszerződést lepleztek.

Az igazságügyi adó-, könyv- és tőkepiaci szakértő az írásban benyújtott szakvélemény 54-56. oldalán a vádlott által 26-27. szám alatti kérdésekre nyilatkozott, így nem foghat helyt az e körben tett megalapozatlansági védelmi kifogás sem.

Az ítéletábra a felülbírálat során azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság a Be. 75. § (1) bekezdésben megfogalmazott ügyfelderítési kötelezettségnek eleget tett. A bizonyítási eljárást a szükséges körben lefolytatta, ennek során valamennyi, az ügy helyes ténybeli és jogi megítéléséhez elengedhetetlen bizonyítékot beszerzett. A tényállás alapos és hiánytalan felderítése érdekében minden olyan tanú vallomását figyelembe vette, akik kihallgatásának eredményeként az ügy eldöntése körében releváns adatok beszerzése volt várható, meghallgatta a szakértőket, illetve tárgyalás anyagává tette az okirati bizonyítékokat.

Mindezek alapján a tényállás Be. 351. § (2) bekezdés a.) pontja szerinti felderítetlenségére történő hivatkozás alaptalan.

Az I. r. vádlott védőjének álláspontja szerint a vád nem törvényes, mert a Pest Megyei Rendőr-főkapitányság előtt 19/1998. számon a tettazonosság körébe tartozó cselekmények miatt indult nyomozást megszüntették és bár a megszüntető határozathoz nem fűződik ugyan anyagi jogerő, de azt hatályon kívül kellett volna helyezni, hogy az ügyet folytatni lehessen.

A Pest Megyei Rendőr-főkapitányságon 19/1998. számon folyamatban volt eljárásban a Btk. 298/D. §-ba ütköző jogosulatlan pénzügyi tevékenység vétsége miatt a Pest Megyei Főügyészség 2003. március 21. napján kelt Nf.2720/1997/53. számú határozata I. r. vádlott ellen indult nyomozást bizonyítottság hiányában, míg a Legfőbb Ügyészség 2003. július 07. napján kelt KF.5678/1997/21-I. számú határozata a két éves nyomozási határidő lejártá okán szüntette meg a nyomozást.

E körben szükséges kiemelni, hogy a Be. 6. § (3) bekezdés d.) pontjában foglalt többszöri eljárás tilalma jogerős bírósági határozathoz fűződik.

Másrészt arra az ügyész is utalt vádbeszédében (Fővárosi Törvényszék 26.B.7/2011/178. számú jegyzőkönyv 190. oldal), hogy a tényállás III. pontjában I. r. vádlott felelőssége 1998. szeptember 16. napjától - a Pest Megyei Rendőr-főkapitányság előtti nyomozásban a gyanúsított kihallgatásának időpontjától - 2003. október 09. napjáig merülhet fel.

Harmadrészt a nyomozás során elkövetett eljárási szabálysértések nem vezethetnek a vád törvényességének hiányához (31/2012. számú Büntető elvi döntés).

A jelen vád tárgyát képező hűtlen kezelés büntette, csődbüntett és tőkebefektetési csalás büntette miatt I. r. vádlottal szemben eljárás nem folyt, így a többszörös eljárás tilalma fel sem merülhet.

A védő másik hivatkozása - miszerint a vádnak pontosan körülírt cselekvőséget kell tartalmaznia és köznapi értelemben érthetőnek kell lennie, mely nem valósult meg - szintén minden alapot nélkülöz.

A Be. 2. § (2) bekezdés értelmében törvényes a vád, ha a vádemelésre jogosult a bírósághoz intézett indítványában meghatározott személy pontosan körülírt, büntető törvénybe ütköző cselekménye miatt a bírósági eljárás lefolytatását kezdeményezi.

A vád törvényessége tekintetében az ítélőtábla osztotta a BH 2010. évi 289. számú eseti döntés indokolásában kifejtett álláspontot: „A törvényes vád elengedhetetlen feltétele, hogy a terhelt személyét egyértelműen és beazonosítható módon jelölje meg. Ezzel összefüggésben a cselekmény körülírása akkor pontos, ha a vád a terhelt személyére, illetve cselekvőségére vonatkozóan hiánytalanul tartalmazza az adott bűncselekmény törvényi tényállásának legfontosabb elemeit, az elkövetési

magatartást, az elkövetés helyét, idejét stb. Ezek hiányában a vád nem alkalmas a terhelt bűnösségére történő anyagi jogi következtetések levonására."

A vád tartalmát azok a tények alkotják, amelyeket az ügyész a vád előterjesztésekor, vagy módosításakor, mint megtörtént eseményt előad. A bíróság köteles a vádat kimeríteni, de a vádon túl nem terjeszkedhet, hiszen kötve van a vád tartalmához nemcsak a személy, hanem a tényállás tekintetében is [Be. 2. § (4) bekezdés].

A vádirat ezen követelményeknek megfelel, mert az abban ismertetett történeti tényállásban szerepelnek a terhelt cselekvőségére konkretizálva a bűncselekmény törvényi tényállási elemeinek megfelelő konkrét tények: az elkövetési magatartás, a cselekmény megvalósítása helye és ideje, a vagyoni hátrány bekövetkezése pontos időpontja és összege, így a büntető törvénybe ütköző cselekmények pontosan körülírtak. (1/2007. BK. vélemény A/1/2/b.) pontja)

A köznapi értelemben vett érthetőség hiánya ellen szól a vádlottak magatartása, akik az eljárás során írásbeli beadványaikban, felszólalásaikban, észrevételeikben, utolsó szó jogán és saját védelmükben tett nyilatkozataikban kimerítő alapossággal fejtették ki álláspontjukat az ügy érdeméről.

Fentiek alapján az ítélőtábla álláspontja szerint a vád törvényességének hiányából az eljárás megszüntetése, vagy egyéb más okból az ítélet hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítása nem indokolt, az ügy érdemi elbírálásának eljárásjogi akadálya nincs.

A felülbírálat során az ítélőtábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság ítélete a Be. 351. § (2) bekezdés b.) pont II. fordulata és c.) pont alapján viszont kisebb részben megalapozatlan, mert a vádlottak személyi körülményei körében megállapított tények és a tényállás hiányos és iratellenes. Ezt a másodfokú bíróság a Be. 352. § (1) bekezdés a.) pont értelmében az iratok tartalma alapján történt kiegészítéssel és helyesbitéssel orvosolta.

A vádlottak személyi körülményei körében megállapított tényekkel kapcsolatban:

- **I. r. vádlott** jelenleg a Kft., a Kft. és a Társulat ügyvezetője, jövedelme a nyugdíja, melynek összege 160.000 forint.
- **II. r. vádlott** nyugdíjának összege 210.000.- forint.
- **III. r. vádlott** felesége munkanélküli, jövedelemmel nem rendelkezik.
- **IV. r. vádlott** jelenleg a Kft. értékesítési vezetőjeként dolgozik napi 4 órában, havi jövedelme nettó 98.000.- forint.
- **V. r. vádlott** havi jövedelme 270.000.- forint, típusú személygépkocsija helyett vagyona egy gépkocsi.
- **VI. r. vádlott** személyi körülményei körében megállapított tények közül mellőzi az adótanácsadó szakképzettség feltüntetését. személygépkocsija helyett

jelenleg egy 7 éves gépkocsival rendelkezik. Feleségével közös ügyvédi irodája van, felesége jövedelme 200.000.- forint.

- **VII. r. vádlott** jelenleg egy élelmiszerboltban dolgozik alkalmazottként, havi jövedelme 73.000.- forint. Vagyonközösség megszüntetés miatt jelenleg kizárólag egy 8 éves gépkocsival rendelkezik.
- **IX. r. vádlott** nyugdíjának összege 158.000.- forint, vagyona kizárólag egy víkendház. Feleségének nyugdíja 170.000.- forint.
- **XI. r. vádlott** havi jövedelme 250.000.- forint, felesége - akinek neve- jelenleg szülési szabadságon van. Két kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodik saját háztartásában.

Az elsőfokú bíróság ítélete szükségtelenül nagy terjedelme miatt kevésbé áttekinthető, illetve másrészt számszakilag nem kimunkált, emiatt ténybelileg is kiegészítésre szorul, valamint határozat szerkesztési hiba miatt az indokolásából a tényállásba voltak átemelendőek az elbírálásnál jelentőséggel bíró egyes körülmények.

A tényállás I. pontjába az ítélet 71. oldal második bekezdés után az alábbi bekezdéseket illeszti:

A szervezetekről szóló 1992. évi I. törvény az ügyhöz kapcsolódó jelentősebb rendelkezései **a szervezet önkormányzati szerveiről**, a közgyűlésről, az igazgatóságról és a felügyelőbizottságról:

A 20. § (1) bekezdés értelmében a szervezet legfőbb önkormányzati szerve a közgyűlés. A közgyűlés hatáskörébe tartozik többek között az alapszabály és más önkormányzati szabályzat megállapítása, módosítása; az igazgatóság tagjainak és elnökének megválasztása, felmentése; a felügyelőbizottság tagjainak és elnökének megválasztása, felmentése vagy a feladatukat ellátó más személy megbízatása, felmentése; a részjegy összegének és a szervezeti üzletrész névértékének megállapítása; az éves beszámoló elfogadása, döntés az adózott eredmény felhasználásáról vagy a veszteség fedezésének forrásáról.

A 21. § (1) és (2) bekezdés értelmében a közgyűlést szükség szerint, de legalább évente egyszer össze kell hívni. A közgyűlés üléseit az igazgatóság hívja össze. A közgyűlést - annak időpontját legalább tizenöt nappal megelőzően - a napirend közlésével írásban kell összehívni. A közgyűlésre a tagok meghívásával azonos módon a kívülálló üzletrész-tulajdonosokat is meg kell hívni. Ha az alapszabály lehetővé teszi, a közgyűlés hirdetmény útján is összehívható.

A 28. § (1), (2) és (3) bekezdés alapján a közgyűlés legalább három tagú igazgatóságot választ. Az igazgatóság tagjává csak a szervezet tagja választható; az alapszabály ettől eltérően rendelkezhet, és a szervezettel munkaviszonyban álló igazgatósági tagok számát korlátozhatja. Az igazgatóságnak, egyúttal a szervezetnek az elnökét az igazgatóság tagjai közül a közgyűlés választja meg.

Az igazgatóság és az ügyvezető elnök feladatáról a 29. § akként rendelkezik, hogy az igazgatóság a közgyűlés határozatainak megfelelően irányítja a szervezet tevékenységét. Kialakítja és irányítja a szervezet munkaszervezetét, gyakorolja az önkormányzati szabályzat által hatáskörébe utalt munkáltatói jogokat, és alkalmazza a szervezet ügyvezető igazgatóját, ha az alapszabály ilyen tisztséget rendszeresített. Az igazgatóság dönt minden olyan ügyben, amelynek eldöntése nem tartozik a szervezet más szervének hatáskörébe. Tevékenységéért a közgyűlésnek felelős. Az igazgatóság az alapszabályban meghatározott időközönként, de évente legalább egyszer köteles beszámolni a közgyűlésnek a szervezet vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről és az igazgatóság tevékenységéről.

A 30. § (1) bekezdés szerint a közgyűlés legalább három tagú felügyelőbizottságot és a bizottság tagjai közül elnököt választ. A 31. § értelmében a felügyelőbizottság ellátja a tagok tulajdonosi és önkormányzati érdekeinek képviseletét, és ennek érdekében a szervezet egész tevékenységére kiterjedő folyamatos ellenőrzést végez, így többek között a szervezet szerveinek működésével és a gazdálkodással kapcsolatos bármely ügyet megvizsgálhat; az igazgatóságot felhívhatja, hogy a jogszabályoknak, az alapszabálynak vagy más önkormányzati szabályzatnak megfelelően járjon el; indítványozhatja az igazgatóság egészének vagy egyes tagjainak a felmentését, felelősségre vonását, továbbá a közgyűlés összehívását; összehívhatja a közgyűlést, ha az igazgatóság nem tesz eleget erre vonatkozó köteletségének; az éves beszámoló alapján véleményt nyilvánít a közgyűlés részére a szervezet gazdálkodásáról; enélkül az éves beszámoló tárgyában érvényes határozat nem hozható. A 32. § alapján a szervezet illetékes testületi szervei kötelesek érdemben megtárgyalni a felügyelőbizottság javaslatait, indítványait, és azok tárgyában határozni, a felügyelőbizottság jogosult a szervezet irataiba betekinteni, továbbá a szervezet tisztségviselőitől, alkalmazottaitól és a szervezeti tagoktól felvilágosítást kérni; a felvilágosítás megadása kötelező.

A szervezetekről szóló 1992. évi I. törvény 35. § (1) bekezdés értelmében a **szövetkezet tisztségviselői**: az igazgatóság elnöke és tagjai, a felügyelőbizottság elnöke és tagjai, az ügyvezető elnök és - ha az alapszabály így rendelkezik - az ügyvezető igazgató. A 40. § (1) bekezdés értelmében a tisztségviselők az ilyen tisztséget betöltő személyektől általában elvárható gondossággal kötelesek eljárni. Kötelességeik megszegésével a szervezetnek okozott kárért a polgári jog szabályai szerint egyetemlegesen felelősek akkor is, ha a szervezettel munkaviszonyban állnak. A 40. § (2) bekezdés szerint azonban nem terheli a 40. § (1) bekezdés szerinti felelősség azt a tisztségviselőt, aki a határozat ellen szavazott vagy az intézkedés ellen tiltakozott, és tiltakozását a felügyelőbizottságnak, ennek hiányában a felügyelőbizottság feladatait ellátó személynek bejelentette.

A szervezetekről szóló 1992. évi I. törvény 45. § (1) bekezdés értelmében a **tag alapvető joga**, hogy részt vegyen a szervezet tevékenységében és személyes közreműködésének, vagyoni hozzájárulásának és egyéb érdekeltiségének

megfelelően részesedjen a gazdálkodás eredményéből; igénybe vegye a szövetkezet által a tagok részére rendszeresített szolgáltatásokat, és élvezze a szövetkezés egyéb előnyeit; tanácskozási és szavazati joggal részt vegyen a közgyűlésen; tisztséget viseljen a szövetkezetben; a tisztségviselőktől és a vezetőktől felvilágosítást kérjen a szövetkezetet érintő bármely kérdésről.

A 46. § a tag alapvető kötelességeként azt tartalmazza, hogy teljesítse a vagyoni hozzájárulást, és vállalásának megfelelően részt vegyen a szövetkezetnek és önkormányzati szerveinek a tevékenységében, valamint a szövetkezet vagyonát gondosan kezelje és védje.

A szövetkezetekről szóló 1992. évi I. törvény 12. § értelmében a **szövetkezet törvényességi felügyeletét** a cégbíróság látja el. A cégbíróságnak a szövetkezettel kapcsolatos ilyen eljárására a bírósági cégnyilvántartásról szóló jogszabályokat kell alkalmazni.

A bírósági cégnyilvántartásról és a cégek törvényességi felügyeletéről szóló 1989. évi 23. törvényerejű rendelet 18/B. § a törvényességi felügyelet során a cégbírószági eljárás általános szabályairól akként rendelkezik, hogy a cégbíróság a cégjegyzékbe való bejegyzés előtt ellenőrzi, hogy a társasági szerződés (alapszabály, alapító okirat, létesítő okirat), valamint a cég szervezetére és működésére vonatkozó egyéb okiratok, illetve azok módosításai megfelelnek-e a jogszabályoknak, továbbá a cég működésével kapcsolatban vizsgálja, hogy a cég szervezetére és működésére vonatkozó határozatai (okiratai) nem ütköznek-e jogszabályba, illetve a cég már korábban meghozott határozatainak (okiratainak) rendelkezéseibe. A törvényességi felügyelet nem terjed ki olyan ügyekre, amelyekben más bírósági vagy államigazgatási eljárásnak van helye, illetve a cég gazdálkodásának és döntéseinek gazdasági-célszerűségi szempontból való felülvizsgálatára.

Az 1998. június 16. napjától hatályos a cégnyilvántartásról, a cégnyilvánosságról és a bírósági cégeljárásról szóló 1997. évi CXLV. törvény 19. § (2) bekezdés értelmében a jegyzett tőkét forintban, forintra kerekítve kell meghatározni. Ha a cégbejegyzést követően a cég jegyzett tőkéjének mértéke megváltozik, a cégjegyzék a továbbiakban a pénzbeli és nem pénzbeli hozzájárulás mértékét már nem tünteti fel. Szövetkezet esetében a jegyzett tőke változását évente egy alkalommal kötelező - legkésőbb a számviteli törvény szerinti beszámoló elfogadását követő tizenöt napon belül - a cégbíróságnak bejelenteni, a beszámoló fordulónapja szerinti állapotnak megfelelően.

Az 1997. évi CXLV. törvény 50. § (1) bekezdés és az 51. § (6) bekezdés akként rendelkezik, hogy törvényességi felügyeleti eljárás van helye, ha a cégjegyzékbe bejegyzett adat törvénysértő jellegét a bejegyzési eljárásban a cégbíróság még nem ismerte, mivel az adat törvénysértő jellegéről csak később szerzett tudomást; a cégjegyzékbe bejegyzett adat a bejegyzést követően keletkezett ok folytán vált törvénysértővé; a létesítő okirat vagy annak módosítása, illetve ennek alapján a cégjegyzék nem tartalmazza vagy jogszabályba ütköző módon tartalmazza azt, amit

a cégre vonatkozó anyagi jogszabályok kötelezően előírnak; a cég a működése során nem tartja be a szervezetére és működésére vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket, illetve a létesítő okiratában foglaltakat; ha törvény a törvényességi felügyeleti eljárás lefolytatását kötelezővé teszi. A törvényességi felügyelet nem terjed ki olyan ügyre, amelyben más bírósági vagy közigazgatási eljárásnak van helye, illetve a cég gazdálkodásának és döntéseinek gazdasági-célszerűségi szempontból való felülvizsgálatára.

A B.....Általános Befektetési Szövetkezet működését a cégbírószágon kívül a **pénzügyi felügyeleti szerv** is ellenőrizte.

A pénzügyintézetekről és a pénzügyintézeti tevékenységről szóló 1991. évi LXIX. törvény 53. § (2) és (3) bekezdés értelmében az Állami Bankfelügyelet hatásköre a belföldi székhelyű pénzügyintézet és a külföldi székhelyű pénzügyintézetnek a Magyar Köztársaság területén működő fiókja, illetve bankképvisellete; a belföldi pénzügyintézet külföldi fiókja, bankképvisellete, továbbá a belföldön, valamint a belföldi pénzügyintézet által külföldön folytatott pénzügyintézeti és bankképviselati tevékenység e törvényben meghatározott állami felügyeletére terjed ki. Abban a kérdésben, hogy valamely tevékenység e törvény értelmében pénzügyintézeti tevékenységnek minősül-e, vitás esetben a Bankfelügyelet határoz.

Az 1991. évi LXIX. törvény 61. § (1) bekezdés értelmében a Bankfelügyelet jogosult ellenőrizni, hogy a pénzügyintézeti és a bankképviselati tevékenység megfelel-e e törvénynek, a pénzügyintézeti tevékenységre vonatkozó egyéb jogszabályoknak, a Bankfelügyelet által kiadott engedélyeknek, bankfelügyeleti rendelkezéseknek, valamint a betétesek biztonságának. Ennek érdekében jogosult a pénzügyintézeti és a bankképviselati tevékenységet érintő, az ellenőrzéshez szükséges adatok, beszámolók, bizonylatok, valamint vizsgálati anyagok bekérésére, és - előzetes értesítés nélkül is - az azokba való helyszíni betekintésre.

Az 1997. január 01. napjától hatályos a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény 138. § (2) bekezdés az Állami Pénz- és Tőkepiaci Felügyelet feladata az engedélykérelmek és más beadványok elbírálása; vezeti az e törvényben előírt nyilvántartásokat, ellenőrzi a pénzügyi intézmények információszolgáltatásának rendszerét és adatszolgáltatását; ellenőrzi, illetve vizsgálja a pénzügyi és kiegészítő pénzügyi szolgáltatási tevékenységet meghatározó szabályok érvényesülését; vizsgálja, elemzi és értékeli a pénzügyi intézmények prudens működését, a betétek és más visszafizetendő források biztonságát, illetve a független és szakszerű irányítást, ellenőrzést és vezetést veszélyeztető körülményeket; intézkedéseket hoz az észlelt szabálytalanságok megszüntetésére; kivételes intézkedéseket hoz a súlyos szabálytalanságok megszüntetésére; bírságot alkalmaz a feltárt szabályszegés miatt.

1998. január 01. napjától az 1997. évi CLVIII. törvény 41. § beiktatta az 1996. évi CXII. törvény 138. § (2) bekezdés i) pontját, mely szerint vitás esetben határoz abban a kérdésben, hogy valamely tevékenység e törvény értelmében pénzügyi, illetőleg kiegészítő pénzügyi szolgáltatási tevékenységnek minősül-e.

Az 1996. évi CXII. törvény 141. § értelmében ha az Állami Pénz- és Tőkepiaci Felügyelet tudomást szerez arról, hogy egy meghatározott személy engedély nélküli pénzügyi szolgáltatási, illetve kiegészítő pénzügyi szolgáltatási tevékenységet folytat, a tevékenység folytatóját felszólíthatja a helyzet tisztázásához szükséges szerződés, okirat, jelentés, kimutatás, könyvvizsgálati jelentés bemutatására, továbbá helyszíni ellenőrzést rendelhet el minden olyan helyen, ahol a rendelkezésére álló adat alapján ilyen tevékenység folyt, illetőleg folyik. Engedély nélküli pénzügyi szolgáltatási, illetve kiegészítő pénzügyi szolgáltatási tevékenység megállapítása esetén az Állami Pénz- és Tőkepiaci Felügyelet bűncselekmény gyanúja esetén büntetőeljárást kezdeményez az illetékes nyomozó hatóságnál; azonnali hatállyal megtiltja az engedély nélküli pénzügyi szolgáltatási, illetve kiegészítő pénzügyi szolgáltatási tevékenység végzését, továbbá pénzügyi intézmény esetében felügyeleti intézkedést hoz, vagy kivételes intézkedést rendel el, illetőleg pénzbírságot szab ki.

A másodfokú bíróság a **tényállás I. pontjába az ítélet 71. oldal utolsó bekezdés** után az alábbi bekezdéseket illeszti: I. r. vádlott felismerte, hogy szövetkezeti keretek között tőkebevonásra van lehetőség, így hat társával létrehozta a B..... Általános Befektetési Szövetkezetet 70.000.- forint alapító vagyonnal. Tagi kölcsön nyújtásával, illetve üzletrésztársasárlással kapcsolatos konstrukciókat dolgoztak ki. A szövetkezet 116.797.813,- forint összegű negatív tőkével alakult meg, mely abból adódott, hogy a ...Tüzép Kft. által kibocsátott kötvényeken alapuló 116.797.813,- forint összegű kötvénytartozást 1995. március 02. napján aláírt megállapodásokkal átforgatták tagi kölcsönné. (igazságügyi könyvszakértő véleménye Budapesti Rendőr-főkapitányság 5040/2005. bü. számú nyomozati irat 41. kötet 185. oldal)

A szövetkezeti forma az alapításhoz fűzött stratégiai célok érvényesítésére, a bűncselekmények elkövetésére hosszabb távon is ideális volt. A törvényi szabályozás ugyanis hézagos és megengedő jellegű volt, lehetőséget biztosított a tagtoborzáson alapuló forrásbevonás céljára, a szövetkezet jogintézményének álarca mögé bújva a pénzintézetekről és a pénzintézeti tevékenységekről szóló 1991. évi LXIX. törvény előírásainak kijátszására, hatósági engedély nélkül folytatott betétgyűjtés folytatására. A betétgyűjtés alapja a 2/1995. (III. 20.) számú közgyűlési, a 2/1995. (III. 17.) és 1/1995. (III. 31.) számú igazgatósági határozatok voltak, melyben célkitűzésként a szövetkezet működését a tagok folyamatosan növekvő befektetéseire alapozták. (igazságügyi könyvszakértő véleménye Budapesti Rendőr-főkapitányság 5040/2005. bü. számú nyomozati irat 41. kötet 103., 109. és 143. oldal)

A szövetkezet a megjelölt öt tevékenységi körét - 6590 egyéb pénzügyi tevékenység biztosítás és nyugdíjkezelés nélkül, 6719 pénzügyi tevékenység máshova nem sorolt kiegészítő szolgáltatásai, 7010 saját vagy bérelt ingatlan hasznosítása, 7020 ingatlankezelés-forgalmazás-közvetítés-becslés, 7414 üzletviteli tanácsadás - nem gyakorolta.

A szövetkezetről, illetve a cégcsoportnál jelentősebb jövedelmet folyamatosan termelő tevékenység, vagy realizált befektetési eredmény nem volt kimutatható, a szövetkezet működése lényegében akként foglalható össze, hogy magánszemélyektől különböző jogcímen befizetéseket fogadott el. (igazságügyi könyvszakértő véleménye Budapesti Rendőr-főkapitányság 5040/2005. bü. számú nyomozati irat 41. kötet 81. és 329. oldal; igazságügyi könyvszakértő véleménye Budapesti Rendőr-főkapitányság 5040/2005. bü. számú nyomozati irat 57. kötet 55. oldal)

A B.....Általános Befektetési Szövetkezet 1995. március 03. és 1995. december 29. között foglalkozott tagi kölcsönök nyújtásával: 1995. március 02-i dátummal a Tüzép Kft. által kibocsátott B.... Építőanyag Vásárlói Clubkötvényeket a tulajdonosaiktól megvásárolta és a szerződésekben arra vállalt kötelezettséget, hogy a kötvény névértéke után járó hozamot a korábbi kötvénytulajdonosoknak tagi kölcsönként fizeti vissza; illetve 1995. május 16. és 1995. december 31. között 30 %-ot meghaladó kamatigérvénnyel tagi kölcsönt gyűjtött.

A B... Általános Befektetési Szövetkezet üzletrész-forgalmazása - mely 1995. március 22. és 1995. május 15. között, majd a továbbiakban 1996. január 01. napjától folyt - fiktív üzletrésztőke-képzésen alapult. Az üzletrészképzés és forgalmazás jelentőségét mutatja, hogy 1995-2000 között a B.... Általános Befektetési Szövetkezet és a B..... Ingatlanfejlesztési Szövetkezet működése erre épült rá, majd ez a fajta gyakorlat határozta meg 2001. és 2003. között a B.... Ingatlanfejlesztési Szövetkezet és a B.... Stratégiai Fejlesztő Szövetkezet működését is. (dr. igazságügyi könyvszakértő véleménye Budapesti Rendőr-főkapitányság 5040/2005. bü. számú nyomozati irat 57. kötet 59. oldal)

1995. évtől kezdődően, a tömegtájékoztatási eszközökön keresztül folytatott intenzív reklámkampány révén, a befektetők számának növelésével, folyamatos tőkebeáramlás volt biztosított oly módon, hogy már rövid futamidőre is a kereskedelmi bankok által ígért kamatokat állandóan meghaladó, előre meghatározott, nem a szövetkezet eredményétől függő, kamatot ígértek.

Az üzletrész forgalmazási adatok (.....ésigazságügyi könyvszakértők véleménye Budapesti Rendőr-főkapitányság 5040/2005. bü. számú nyomozati irat 58. kötet 275. oldal):

A B..... Általános Befektetési Szövetkezet és jogutódai az üzletrész-forgalmazásból származó befizetéseket valótlanul a saját tőke részeként mutatták ki annak ellenére, hogy az nem véglegesen átengedett, hanem ideiglenes jellegű volt, ezeket kötelezettségként kellett volna nyilvántartani.

Így eltűntek a mérlegből a szövetkezet kötelezettségei, így a kötelezettségeknek a visszavásárlás révén történő csökkenését sem lehetett semmilyen módon kimutatni. Az 1996-1998. évekre a befektetők által bevont vagyont a jegyzett tőke soron, majd

az 1998-as korrigált mérlegadatokban, illetőleg az 1999-2002. évekre a tőketartalék részeként jelenítették meg.

Az alkalmazott üzletrésztőke-képzés és üzletrész-forgalmazás sajátossága volt az üzletrészek visszavásárlásából és újrakönyveléséből fakadó probléma is, nevezetesen az, hogy a befektetők kifizetés nélküli szerződeshosszabbítása esetén a ki nem fizetett vételárat hozammal növelt forgalmi értéken kifizetés nélkül újrakönyvelték, a visszavásárolt üzletrészek állományát is folyamatosan üzletrésztőkeként mutatták ki, ezáltal az újrakönyvelés eszközhalmazódást eredményezett, a vagyonfedezettel nem rendelkező fiktív üzletrészek nyilvántartásával a szövetkezet működését kísérő állandó tőkehiányt fedték el.

A helytelen gyakorlat következtében 2003-ban saját tőkeként a valós - jegyzett tőkeként kimutatott - 70.000,- forint helyett összesen 64.873.389.000,- forint szerepelt, miközben ennek az ellenkezője volt igaz, vagyis a valós kép tükrözése esetén a mérlegnek mínusz 64.873.389.000,- forint saját tőkét kellett volna mutatnia. Ezzel szemben az történt, hogy a B.....szövetkezetek minél több kölcsönt vontak be, és kötelezettség állományuk minél magasabb lett, úgy lett könyv szerint is egyre nagyobb a saját tőkéjük a forrásoldali átkönyveléssel. (igazságügyi könyvszakértő véleménye Fővárosi Bíróság 18.B.703/2006/380. szám 28. oldal).

A befizetésekből származó vagyon háromszoros kötelezettségvállalás fedezetéül szolgált, hiszen a B..... szövetkezetek ebből finanszírozták a cégcsoportban a különböző gazdasági társaságokban történő tőkeemelést és részesedés megszerzését; fedezték belőle a szövetkezet működési költségeit; valamint ebből fizették vissza a kilépőknek a befizetésüket a kamattal növelt értéken. (igazságügyi könyvszakértő véleménye Budapesti Rendőr-főkapitányság 5040/2005. bü. számú nyomozati irat 41. kötet 89. és 333. oldal; igazságügyi könyvszakértő véleménye Budapesti Rendőr-főkapitányság 5040/2005. bü. számú nyomozati irat 57. kötet 35. és 55. oldal). Abban az esetben, ha az üzletrész vásárló lejáratkor annak kifizetését kérte, ezt I. r. és II. r. vádlottak vagyonnövekedésnek könyvelték le a VI. r. vádlott által kidolgozott konstrukció alapján, noha az üzletrész mint bevétel valójában negatív érték volt.

A B..... Általános Befektetési Szövetkezet nem rendelkezett a betétgyűjtési tevékenység folytatásához megfelelő tőkeerővel, a folyamatos tőkebevonás a cégcsoport kiépítését és működtetését célozta, termelő tevékenység híján állandósult tőkebevonási kényszert vonva maga után. A befolyó pénzeszközök egy részének a cégcsoportba történő bevonása miatt a korábban kötött befektetői szerződésekben ígért tőkét és annak hozamait csak a folyamatosan bevont újabb befektetői tőkéből tudták rövid távon kielégíteni, mivel a cégcsoport nem működött nyereségesen.

A B..... Általános Befektetési Szövetkezet a befektetők felé vállalt hozamfizetési kötelezettségből adódóan egyre növekvő adósságot halmozott fel, ugyanakkor a

cégcsoport 2003-ig nem tudott akkora nyereséget kitermelni, ami a befektetői követelések kielégítése jelentősebb részének fedezetét képezhette volna.

A cégcsoport rosszul és alacsony hatékonysággal, 1995. és 2003. között összességében veszteségesen működött, az ez idő alatt felhalmozott veszteség 3.889.119.000,- forintot tett ki. A cégcsoport tevékenységi szinten nem tudott pozitív hozamot kitermelni, ennek megfelelően a tevékenység eredménye sem tőke, sem hozam szintjén nem nyújtott fedezetet. (.....ésigazságügyi könyvszakértők véleménye Budapesti Rendőr-főkapitányság 5040/2005. bü. számú nyomozati irat 58. kötet 85. oldal, szakértő véleménye Fővárosi Törvényszék 26.B.7/2011/173. alatt 18. oldal)

A cégcsoport működését jól szemléltetik az alábbi összesítések (..... és igazságügyi könyvszakértők véleménye Budapesti Rendőr-főkapitányság 5040/2005. bü. számú nyomozati irat 58. kötet 177-179. oldal):

A cégcsoportnak pozitív előjelű eredménye utoljára 1998-ban volt, a cégcsoport 47 cégéből mindösszesen 5-8 cég működött időlegesen nyereségesen, az ebből eredő nyereség is döntően a Lízing Kft. tevékenységén alapult. A veszteséges működés fő oka a rossz koncepció - a forrásgyűjtés módja; az állandó, folyamatos tőkehiány; a tőkebevonási kényszer és az erre visszavezethető magas hozamígéretetek - és a rossz irányítás - a nem megfelelő, elégtelen felhasználási kockázatkezelés és rossz vagyonfelhasználás - volt.

Külön kiemelendő, hogy a cégcsoport kezdetben a tüzelő- és építőanyag-kereskedelemre helyezte a hangsúlyt, ami ágazati tevékenységként a cégcsoporton belül 1995-2000. között veszteséges volt. Csak 2000. évben szervezték át a cégcsoport tevékenységét a jóval nagyobb hozamkilátást biztosító, de egyben kockázatosabb építőipari és ingatlanforgalmi beruházásokra, azonban ez már elkésztett lépés volt, a tőkehiány és a halmozódó veszteségek miatt ez csak a kockázatot növelte. (szakértő véleménye Fővárosi Törvényszék 26.B.7/2011/173. alatt 18-20. oldal)

A tőkeemelés a rövid távú források hosszú távú felhasználásában megtestesülő vagyonkezelési köteleességszegés egyik eszköze volt, 1995-2003. között a cégcsoport a befektetők által nyújtott, kölcsönként funkcionáló idegen forrást fordította tőkeemelésre.

A tőkeemelések a cégcsoport működésének kezdeti időszakában a leányvállalatok jegyzett tőkéjének a megteremtését szolgálták, főképp 1996-1998. között, utóbb a tőkeemelések már a veszteségek visszapótlását célozták. A vállalatcsoport működése során jelentős figyelmet fordítottak arra, hogy mindegyik leányvállalat

működőképességét fenntartsák a szövetkezeti vállalatcsoport iránti befektetői bizalom megtartása érdekében, ennek eszköze volt az is, hogy a közzétett beszámolók sem a valós képet tükrözték. (igazságügyi könyvszakértő nyilatkozata Fővárosi Bíróság 18.B.703/2006/377. számú jegyzőkönyv 60-61. oldal)

A cégcsoporton belüli egyes cégeknél megvalósított tőkeemelések a vagyoni hátrány összegét növelték, a cégek által termelt nyereség csupán a vagyoni hátrány összegét csökkentette. A tőkeemelések gazdaságilag indokolatlanok és célszerűtlenek voltak, hiszen a cégcsoport működése - a vezetőség számára is érzékelhetően és nyilvánvalóan - a kezdetektől, folyamatosan és egyre fokozódóan veszteséges volt. A cégcsoportnak számvitelileg, közgazdaságilag értékelhető tőketartaléka nem volt, a tényleges saját tőke - mely a befektetők által rendelkezésre bocsátott üzletrésztőke, azaz a kezdeti 70.000.- forint és a belépő tagok által teljesített 1.000.- forint - a folytatni kívánt gazdasági tevékenységhez képest marginális. (...szakértő véleménye Fővárosi Törvényszék 26.B.7/2011/173. alatt 15., 20. és 27. oldal)

I. r., II. r. és VI. r. vádlottak a szövetkezet megalapításától folyamatosan tudatában voltak annak, hogy gazdasági tevékenység nélkül az ígért hozamok nem teljesíthetők, ennek ellenére az üzletrészek eladását hatványozottan fokozták, a befektetők pénzét nem gazdasági tevékenységre, hanem látszat beruházásokra, valamint saját céljaikra fordították. Az 1996-tól 2003-ig tartó nyomozás miatt a személyes haszonszerzésüket folyamatosan leplezték, így komolyabb, a milliárdokhoz mérhető, kimutatható személyes vagyonnal egyikük sem rendelkezik.

I. r. vádlott vagyonkezelési kötelességének megszegésével 1995-2000. között évenként keletkezett vagyoni hátrány összegét az alábbiak szerint pontosítja:

I. r. vádlott által **1995. év** folyamán okozott vagyoni hátrány:

- A Holding Rt-től folyamatosan átvett Holding I-II kötvény fejében 227.000.000,- Ft vagyont engedett át, mely tőkeemelésként jelent meg, mivel a ... Általános Befektetési Szövetkezet 1997. év elején a kötvényeket visszaapportálta a ... Holding Rt-be, ami a Rt. kötvénytartozásainak az elengedését jelentette. (Budapesti Rendőr-főkapitányság 5040/2005. bü. számú nyomozati irat 40. kötet 177. és 265. oldal)
- A Általános Befektetési Szövetkezet az 1995. november 15-én létrejött Lízing Kft. alapításkori törzstőkéjébe tagként 6.000.000,- Ft-ot vitt be. (Budapesti Rendőr-főkapitányság 5040/2005. bü. számú nyomozati irat 40. kötet 177. és 265. oldal és 58. kötet 23. oldal)

Az 1995. évben okozott vagyoni hátrány összege összesen 233.000.000,- Ft.

I. r. vádlott által **1996. év** folyamán okozott vagyoni hátrány:

- Az üzletrész-forgalmazásból származó bevételekből Holding I-II. kötvények fejében 870.000.000,- Ft-ot adott át a Holding Rt-nek, amely pénzáadás - a kötvények későbbi visszaapportálásával - tőkeemelésként valósult meg.

(Budapesti Rendőr-főkapitányság 5040/2005. bü. számú nyomozati irat 40. kötet 265. oldal)

- 1996. december 30-án aÁltalános Befektetési Szövetkezet további 34.000.000,- Ft tőkeemelést hajtott végre a Lízing Kft-ben, melyet a cég részére I. r. vádlott 1997. március 7-én utaltatott át. (Budapesti Rendőr-főkapitányság 5040/2005. bü. számú nyomozati irat 40. kötet 265. oldal és 57. kötet 71. oldal)

- A Holding Rt. 1996. november 16-án és 1996. november 18-án, a Általános Befektetési Szövetkezet által juttatott pénzeszközökből 80.000.000,- Ft tőkeemelést hajtott végre a Tüzép Kft-ben, a tőkeemelés összegéből a Holding Rt-től 1996. november 13-án 60.000.000,- Ft, míg 1996. december 9-én 20.000.000,- Ft folyt be aTüzép Kft. számlájára. (Budapesti Rendőr-főkapitányság 5040/2005. bü. számú nyomozati irat 40. kötet 265. oldal, 57. kötet 71. oldal és 58. kötet 57. oldal)

Az 1996. évben okozott vagyoni hátrány összege összesen 984.000.000,- Ft.

I. r. vádlott **1997. év** folyamán okozott vagyoni hátrány:

- A Általános Befektetési Szövetkezet 1997. január 2-án 450.000.000,- Ft készpénzzel és 1.350.000.000,- Ft apporttal tőkeemelést hajtott végre aHolding Rt-ben. I. r. vádlott a tőkeemelés keretében a Pest Megyei Cégbíróság felé bejelentett 450.000.000,- Ft pénzeszközön túl további 219.500.000,- Ft készpénzvagyont is juttatott a Holding Rt. részére, melynek fedezetét a Általános Befektetési Szövetkezet állampapír-vásárlásokból származó nyeresége képezte. (Budapesti Rendőr-főkapitányság 5040/2005. bü. számú nyomozati irat 40. kötet 265. oldal és 58. kötet 43. oldal)

- A Általános Befektetési Szövetkezet 1997. december 17-én a ... Tüzép Kft-ben további 193.000.000,- Ft összegű tőkeemelést hajtott végre, melyet a Kft. számlájára kettő részletben, 1997. december 16-án és 1997. december 18-án fizettek be. (Budapesti Rendőr-főkapitányság 5040/2005. bü. számú nyomozati irat 40. kötet 265. oldal és 58. kötet 57. oldal)

- A Holding Rt. 1997. június 18., 1997. október 15. és 1997. december 7. napján a 645.000.000,- Ft tőkeemelést hajtott végre Tüzép Kft-ben, melyből 1997. június 30-án és 1997. október 15-én 7.940.000,- Ft készpénz és 139.860.000,- Ft apport átadásával valósult meg a tényleges vagyonnövekedés. (Budapesti Rendőr-főkapitányság 5040/2005. bü. számú nyomozati irat 57. kötet 77. oldal)

- A Holding Rt. 1997. november 17-én 32.000.000,- Ft értékben vásárolt 6 %-os tulajdoni részesedést a Kft-ben, melyből a cég számlájára 1997. december 17-ig két részletben 22.000.000,- Ft készpénzt utalt át. (Budapesti Rendőr-főkapitányság 5040/2005. bü. számú nyomozati irat 57. kötet 73. oldal)

Az 1997. évben okozott vagyoni hátrány összege összesen 1.032.300.000,- Ft.

I. r. vádlott **1998. év** folyamán okozott vagyoni hátrány:

- A Általános Befektetési Szövetkezet és a Holding Rt. 1998. március 30-án összesen 60.000.000,- Ft törzstőke-emelést hajtott végre a Lízing Kft-ben, melyet a cégek fele-fele arányban fedeztek. (Budapesti Rendőr-főkapitányság 5040/2005. bü. számú nyomozati irat 40. kötet 265. oldal és 57. kötet 85. oldal)

- 1998. december 1-én a Általános Befektetési Szövetkezet és a Holding Rt. további közös tőkeemelést hajtott végre a Tüzép Kft-ben. A tőkeemelés keretében a Általános Befektetési Szövetkezet 1999. január 18. és 1999. szeptember 14. között tényleges vagyonnövekményként, 33 alkalommal 508.000.000,- Ft-ot, míg a Holding Rt. 1999. június 29. és 1999. szeptember 14. között 187.000.000,- Ft-ot utaltatott a Tüzép Kft. bankszámlájára. (Budapesti Rendőr-főkapitányság 5040/2005. bü. számú nyomozati irat 57. kötet 85. oldal)

- A Általános Befektetési Szövetkezet és a Holding Rt. 1998. december 10-én tőkeemelést hajtott végre a Hotels Kft-ben. A tőkeemelés keretében a tranzakciók eredményeként ténylegesen 17.000.000,- Ft tőkebevonás valósult meg. (Budapesti Rendőr-főkapitányság 5040/2005. bü. számú nyomozati irat 57. kötet 85. oldal és 58. kötet 49. oldal)

- A Holding Rt. részéről aS.... Kft-ben 1998. június 16-án történt 970.000.000,- Ft-os tőkeemelés ténylegesen egy 70.000.000,- Ft értékű apport juttatásával valósult meg. (Budapesti Rendőr-főkapitányság 5040/2005. bü. számú nyomozati irat 57. kötet 85. oldal)

Az 1998. évben okozott vagyoni hátrány összege összesen 842.000.000,- Ft.

I. r. vádlott **1999. év** folyamán okozott vagyoni hátrány:

- A Holding Rt. 1999. július 8-án és 1999. december 15-én összesen 30.000.000,- Ft értékben emelt tőkét a Informatika Kft-ben, melyből 1999. július 9. és 1999. november 8. között 20.000.000,- Ft-ot, majd 1999. december 15. és 1999. december 22. között 10.000.000,- Ft-ot utaltak át a Kft. bankszámlájára. (Budapesti Rendőr-főkapitányság 5040/2005. bü. számú nyomozati irat 57. kötet 89. oldal)

- A Holding Rt. 1999. december 1-én további 117.000.000,- Ft értékű tőkeemelést hajtott végre a Kft-ben, amelyből 59.000.000,- Ft-ot 1999. december 15. és 2000. január 27. között nyolc részletben utalt át a Kft. részére, a fennmaradó 68.000.000,- Ft összegű vagyonrészt juttatásáról pedig apport formájában intézkedett. (Budapesti Rendőr-főkapitányság 5040/2005. bü. számú nyomozati irat 57. kötet 89. oldal)

Az 1999. évben okozott vagyoni hátrány összege összesen 147.000.000,- Ft.

I. r. vádlott **2000. év** folyamán okozott vagyoni hátrány:

- A Általános Befektetési Szövetkezet tőkeemelés végrehajtására bocsátott pénzeszközöket a Holding Rt. részére, amelynek folytán I. r. vádlott irányításával a Holding Rt. 2000. július 25-én 880.000.000,- Ft értékben emelt törzstőkét a Kft-ben. A tőkeemelés összegéből azonban ténylegesen csupán 487.000.000,- Ft folyt be a Kft. számlájára 2000.

augusztus 22-én. (Budapesti Rendőr-főkapitányság 5040/2005. bü. számú nyomozati irat 57. kötet 95. oldal)

- A Holding Rt. 2000. november 23-án további 198.000.000,- Ft értékben hajtott végre tőkeemelést a Kft-ben, melyet I. r. vádlott 2000. szeptember 28-án és 2000. október 10-én utaltatott át a cég részére. (Budapesti Rendőr-főkapitányság 5040/2005. bü. számú nyomozati irat 57. kötet 95. oldal)

A 2000. évben okozott vagyoni hátrány összege összesen 685.000.000,- Ft.

Összegezve: I. r. vádlott a Általános Befektetési Szövetkezet elnökeként, a szövetkezet révén tőkeemelés formájában, valamint a Holding Rt-n keresztül kötvényvásárlások és tőkeemelések formájában a cégcsoport működtetését nem szolgáló vagyonyuttatásokkal 1995. március 03. és 2000. december 27. között összesen 3.923.300.000,- Ft meg nem térült vagyoni hátrányt okozott a Általános Befektetési Szövetkezetnek és a Ingatlanfejlesztési Szövetkezetnek.

A tényállás I. pontjába az ítélet 73. oldal második bekezdés utolsó mondata után az alábbiakat illeszti: „I. r. vádlott egy újonnan létrejött szövetkezetben betöltött igazgatótanácsi tagsága miatt mondott le aÁltalános Befektetési Szövetkezetben betöltött elnöki posztjáról, azonban aÁltalános Befektetési Szövetkezet személyes irányítását, vezetését a közbenső időszakban változatlanul maga látta el.” (igazságügyi könyvszakértő véleménye Budapesti Rendőr-főkapitányság 5040/2005. bü. számú nyomozati iratok 41. kötet 153. és 319. oldal)

A tényállás I. pontjában az ítélet 82. oldal első bekezdést akként módosítja, hogy: „A megfelelő forrás- és kockázatkezelés nélkül a cégcsoport eszközfinanszírozására teljesített ráfordítások nyomán előállt vagyoni hátrány a szindikátusi szerződés lebonyolítása révén 2000. december 27. napján véglegesedett.”

A tényállás II. pontjában a fizetéseképtelenségre vonatkozó részeket akként módosítja, hogy a szövetkezet 116.797.813,- forint összegű negatív tőkével alakult meg, tőketartaléka nem volt, a cégcsoportnál nem volt kimutatható jelentősebb jövedelmet folyamatosan termelő tevékenység, vagy realizált befektetési eredmény, nem tudott akkora nyereséget kitermelni, mely a befektetői követelések kielégítése jelentősebb részének fedezetét képezhette volna. A cégcsoport eszközeinek értéke nem fedte le a kötelezettségek értékét, a befektetői szerződésekben ígért tőkét és annak hozamait csak a folyamatosan bevont újabb befektetői tőkéből tudták kielégíteni. Ha a „befektetők” nem vásároltak volna újabb üzletrészeket, hanem azok kifizetését kérik, az eszközök könyv szerinti értéken nem nyújtottak volna fedezetet a kötelezettségekre, így már a megalakulástól kezdve nem volt reális lehetőség arra, hogy aÁltalános Befektetési Szövetkezet a befektetők felé vállalt kötelezettségeikért helytálljon. Az ügyészség a vagyon csökkentését, a hitelezők előli elvonását és a hitelezői igények kielégítésének megghiúsítását 2000. december 27. napjától kezdődő időszakra tette vád tárgyává.

A tényállás II. pontjába az ítélet 103. oldal második bekezdés végére az alábbi mondatot illeszti: „2003. októberében a 39.310.294.815.- forint összevont hozam-és tőketartozással szemben a cégcsoport kimutatható vagyona 13.404.652.000,- forint volt.” (Budapesti Rendőr-főkapitányság 5040/2005. bü. számú nyomozati irat 57. kötet 177. oldal és igazságügyi könyvszakértő véleménye Fővárosi Bíróság 18.B.703/2006/380. szám alatt 74. oldal)

A tényállás III. pontjába az ítélet 106. oldal utolsó bekezdés után az alábbi bekezdéseket illeszti:

A szövetkezet alapításakor a Pest Megyei Cégbíróság előtt 1995. június 06. napján tartott személyes meghallgatáson - ahol I. r. és VI. r. vádlott volt jelen - felmerült az üzletrésztőke képzés gyakorlata. A bejegyzés előtt a Pest Megyei Cégbíróság megkereste az Állami Bankfelügyeletet az engedélyhez kötött pénzügyi tevékenységről történt állásfoglalás céljából. Az Állami Bankfelügyelet 1995. július 02. napján adott állásfoglalása szerint a megjelölt TEÁOR számok nem tartalmazzak a Pit. 4. § (1) bekezdés hatálya alá tartozó pénzügyi tevékenységet. Így a szövetkezet bejegyzésére 1995. októberében sor került. (Pest Megyei Rendőr-főkapitányság 19/1998. bü. számú nyomozati iratok 1151-1157. oldal)

Az Állami Bankfelügyeletnél több alkalommal, így 1996. április 26. és 1996. június 03. napján a befektetés gyűjtéssel kapcsolatban tartott meghallgatáson részt vett I. r. és VI. r. vádlott. (Pest Megyei Rendőr-főkapitányság 19/1998. bü. számú nyomozati iratok 257-261. oldal)

Az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal 1996. június 16. napján kelt megkeresésében az Állami Bankfelügyelethez fordult abból a célból, hogy bankfelügyeleti ellenőrzést tartottak indokoltnak, ugyanis a cégcsoporthoz tartozó cégek közötti tulajdonosi összekapcsolódás és a pénzügyi tranzakciók jellege alapján megkérdőjelezhető, hogy azok ténylegesen rendelkeznek az általuk kimutatott vagyonnal, ezért a pénzügyi tevékenység során vállalt kötelezettségek teljesítését bizonytalannak ítélték meg. (Budapesti Rendőr-főkapitányság 5040/2005. bü. számú nyomozati iratok 35. kötet 9-11. oldal)

Az Állami Bankfelügyelet 1996. június 20. napján arról tájékoztatta I. r. vádlottat, hogy a Pit. 53. § és 61. § (1) bekezdésében meghatározott jogkörében eljárva hivatalból eljárást indított a Általános Befektetési Szövetkezet ellen, melynek célja annak megállapítása, hogy a szövetkezet végez-e a - cégbejegyzési kérelmében megjelölt - Pit. 4. § (1) bekezdés k., m., n., o., valamint h/1. és h/5. pontjaiban megfogalmazott tevékenységeken túlmenő pénzügyi tevékenységet. (Pest Megyei Rendőr-főkapitányság 19/1998. bü. számú nyomozati iratok 847-849. oldal)

Az Állami Bankfelügyeletnél az Országos Takarékszövetkezeti Szövetség Elnöke is bejelentéssel élt. (Pest Megyei Rendőr-főkapitányság 19/1998. bü. számú nyomozati iratok 239. oldal)

A lefolytatott államigazgatási eljárás eredményeként az Állami Bankfelügyelet 1996. december 05. napján ismeretlen tettes ellen feljelentés tett a Btk. 298/D. §-ba ütköző jogosulatlan pénzügyi tevékenység miatt, ugyanis álláspontja szerint aÁltalános Befektetési Szövetkezetről a Pit. 3. § (1) bekezdés g.) pontja szerinti betétgyűjtés folyik, amelyet kizárólag pénzügyi tevékenység végezhet. (Pest Megyei Rendőr-főkapitányság 19/1998. bü. számú nyomozati iratok 239-243. oldal)

A Pest Megyei Rendőr-főkapitányságon 19/1998. bü. számon jogosulatlan pénzügyi tevékenység vétsége miatt a nyomozást 1997. február 11. napján rendelték el (Pest Megyei Rendőr-főkapitányság 19/1998. bü. számú nyomozati iratok 194. oldal). Ebben az eljárásban I. r. vádlottat 1998. szeptember 15. napján hallgatták ki gyanúsítottként és az 1978. évi IV. törvény 298/D. §-ba ütköző jogosulatlan pénzügyi tevékenység vétsége miatti megalapozott gyanú közlésére is ekkor került sor. I. r. vádlott ellen indult nyomozás megszüntetésére a Pest Megyei Főügyészség 2003. március 21. napján kelt Nf.2720/1997/53. számú határozata alapján bizonyítottság hiányában került sor, azonban a Legfőbb Ügyészség 2003. július 07. napján kelt KF.5678/1997/21-I. számú határozatában a két éves nyomozási határidő lejártá okán szüntette meg a nyomozást.

A Pest Megyei Cégbíróóság 1997. február 18. napján ismételt megkereséssel élt az Állami Pénz- és Tőkepiaci Felügyelet felé (Pest Megyei Rendőr-főkapitányság 19/1998. bü. számú nyomozati iratok 429-430. oldal), hogy aÁltalános Befektetési Szövetkezet működését vizsgálja meg, vagy szakhatósággal vizsgálta meg annak megállapítása végett, hogy a tevékenysége nem minősül-e pénzügyi szolgáltatásnak, amit engedély nélkül végez és emiatt működése törvénytörő. Az Állami Pénz- és Tőkepiaci Felügyelet erről a megkeresésről tájékoztatta 1997. március 19. napján a nyomozó hatóságot, a korábban tett feljelentésére hivatkozással. (Pest Megyei Rendőr-főkapitányság 19/1998. bü. számú nyomozati iratok 423-427. oldal)

Az Állami Pénz- és Tőkepiaci Felügyelethez magánszemély is fordult a megjelent hirdetésekkel kapcsolatban, hogy a Általános Befektetési Szövetkezet betétgyűjtésre rendelkezik-e engedéllyel, azonban a felügyelet ezen megkeresést is 1998. szeptember 18. napján továbbította a nyomozó hatóságnak, hogy a már megindult nyomozás során tisztázzák, hogy a folyamatban lévő államigazgatási és büntetőeljárás ellenére a szövetkezet a reklámozott befektetési ajánlatával nem folytat-e a feljelentésükben szereplő jogosulatlan pénzügyi tevékenységet. (Pest Megyei Rendőr-főkapitányság 19/1998. bü. számú nyomozati iratok 687-693. oldal)

I. r. vádlott az Állami Pénz- és Tőkepiaci Felügyelethez több alkalommal beadványt nyújtott be, melyben sérelmezte a feljelentés megtételét és a Pit. 53. § (4) bekezdés, valamint a Hpt. 138. § (2) bekezdés i.) pontja szerinti érdemi határozat hiányát. Az Állami Pénz- és Tőkepiaci Felügyelet 1999. április 27. napján kelt határozatában - melyet kézbesített az I. r. vádlott részére - kifejtette, hogy a

szövetkezettel szemben kizárólag feljelentéssel élhetett, más szankciót (bírságot, tevékenység betiltását) nem alkalmazott, álláspontja szerint a Pit. 63. § erre nem ad lehetőséget, mivel a szövetkezet nem pénzügyi intézet. A Pit. 53. § (4) bekezdés, valamint a Hpt. 138. § (2) bekezdés i.) pontja szerinti érdemi határozat meghozatalára pedig azért nem került sor, ugyanis a felügyelet kizárólag harmadik személyek közötti ilyen jellegű vita során dönt abban a kérdésben, hogy egy tevékenység pénzügyi tevékenység-e. (Budapesti Rendőr-főkapitányság 5040/2005. bü. számú nyomozati iratok 35. kötet 43-49. oldal)

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete a Hpt. 141. § alapján 2003. június 06. napján államigazgatási eljárást indított a Ingatlanfejlesztési Szövetkezet ellen, mivel hirdetéseiben befektetési lehetőségeket ajánlott. Ez 2003. augusztus 21. napján az eljárás megszüntetésével zárult, mert a határozat indokolása szerint nem került a felügyelet birtokába olyan bizonyíték, tény, adat, amely alapján kétséget kizáróan megállapítható lenne, hogy a szövetkezet a Hpt. hatálya alá tartozó pénzügyi szolgáltatást végezne, így ellene intézkedésre nem jogosult.

A felügyelet azonban 2003. augusztus 22. napján a Legfőbb Ügyésznél a törvényesség védelme érdekében történő fellépést kezdeményezett arra hivatkozással, hogy felmerült a joggal való visszaélés gyanúja, ugyanis a szövetkezet gazdasági tevékenységet nem, vagy csekély mértékben folytat, ami nem egyeztethető össze a szövetkezeti törvény elveivel. Továbbá a jogszabály kijátszásának minősülhet a szövetkezet azon módszere, hogy a tagok, mint befektetők befizetését összegyűjti a pénzpiacon „kvázi betétgyűjtést” végezve. (Budapesti Rendőr-főkapitányság 5040/2005. bü. számú nyomozati iratok 34. kötet 17-23. oldal)

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete ezt követően hivatalból ismételten vizsgálatot indított a cégcsoport ellen, melynek eredményeként 2004. július 20. napján büntetőeljárást kezdeményező feljelentéssel éltek csalás büntette miatt, mivel nem volt megállapítható, hogy a Vagyonkezelő Szövetkezet a Tpt.-ben illetve a Hpt.-ben meghatározott engedélyköteles tevékenységet végezne. (Budapesti Rendőr-főkapitányság 5040/2005. bü. számú nyomozati iratok 36. kötet 1-27. oldal)

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete - a felszámolóbiztos által indított eljárásban - 2004. november 08. napján kelt I/E-2341/2004. számú határozatában megállapította, hogy a Stratégiai Szövetkezet üzletszerűen betét gyűjtése és más visszafizetendő pénzeszköz - saját tőkét meghaladó mértékű - nyilvánosságtól történő elfogadása pénzügyi szolgáltatási tevékenységet folytatott a felügyelet e tevékenység folytatását jóváhagyó engedélye nélkül. Az engedély nélküli pénzügyi szolgáltatási tevékenység folytatása megállapítása okából a felügyelet büntetőeljárást is kezdeményezett a Btk. 298/D. §-ában meghatározott jogosulatlan pénzügyi tevékenység büntette miatt (Budapesti Rendőr-főkapitányság 5040/2005. bü. számú nyomozati iratok 37. kötet 407-413. old.)

A Szövetkezetek által folytatott pénzgyűjtési gyakorlattal kapcsolatban a pénzügyi felügyelet következetes, a jogi lehetőségeket érvényesítő határozott fellépésének hiánya is közrejátszott abban, hogy a szövetkezet több éven keresztül tartó, jogsértő működési gyakorlata az állampolgárok szélesebb körének sérelmével járt. A szövetkezet a pénzügyi felügyelet következetes fellépésének hiányát is kihasználva folytatta a jogszerűtlen forrásgyűjtési gyakorlatot.

A tényállás VI/1. pontjába az ítélet 127. oldal első bekezdés után az alábbi bekezdéseket illeszti:

„A haszonbérleti és haszonélvezeti szerződések színleltisége több körülményből is felismerhető volt a vádlottak számára.

Így abból, hogy a hosszú időre, 20-99 évre szóló haszonélvezeti és haszonbérleti szerződéseknek - melyet az adásvételi szerződés után néhány nappal kötöttek - a lebonyolítására a pénzügyi elszámolás terén rendkívül gyorsan sor került.

További ilyen körülmény az adásvételi szerződésekkel történő egybevetés alapján megállapítható értékaránytalanság, a vételárhoz történő viszonyítás révén. A valójában aránytalanul alacsony ingatlan vételárak és az aránytalanul magas haszonbérleti és haszonélvezeti díjak közé a tulajdonjog legalizálásának szándékát rejtették.

A vádlottak egyike sem rendelkezett az ingatlanok megvásárlásához szükséges jövedelemmel, így nem lehettek kétségeik a vételárként visszautalt pénzüsszgekkel kapcsolatban sem, hiszen ők maguk soha nem vettek fel ezeknek az ingatlanoknak a megvásárlására semmilyen előleget.

A színlelt haszonbérleti és haszonélvezeti díjak rendezése kapcsán különbözetként fennmaradó összegek I. r. vádlott és családtagjainak számláin maradt, az I. r. és IV. r. vádlott a haszonélvezeti és haszonbérleti díj és a vételárelőlegként ennél alacsonyabb visszautalt összeg különbözetét a későbbiekben nem rendezték, azokat saját céljaikra használták fel."

A tényállás VI/1. pontját akként pontosítja az ítélet

146. oldal negyedik bekezdésében, hogy I. r. vádlott összesen 170.878.425.- forint felett rendelkezett sajátjaként, illetve

148. oldal negyedik bekezdésében, hogy V. r. vádlott 97.730.222.- forint bűncselekményből származó vagyon ellenértékén szerzett eszköz felhasználásával vásárolt ingatlant.

A fenti változtatásokkal a tényállás a Be. 351. § (2) bekezdésben felsorolt hibáktól és hiányosságoktól mentessé vált, ezért a Be. 352. § (2) bekezdés alapján a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

Az elsőfokú bíróság az irányadó tényállás alapján - az V. tényállási pont kivételével - okszerűen következtetett a vádlottak bűnösségére. Az elsőfokú bíróság a Be. 258. § (3) bekezdés e.) pontja alapján a megállapított tényállás szerinti cselekmények jogi minősítését tényállási pontonként megindokolta, e jogi indokolást a másodfokú bíróság alaposnak találta, azt a következőkkel egészíti ki, illetve pontosítja.

A tényállás I. pontja esetében - mely kizárólag I. r. vádlott felelősségét érinti - kiemelendő, hogy a Általános Befektetési Szövetkezet működése során a 2/1995. (III. 20.) számú közgyűlési határozat és az 1/1995. (III. 31.) számú igazgatósági határozat I. r. vádlottnak adott teljeskörű felhatalmazást a szövetkezeti stratégia és üzletpolitika meghatározására.

A szövetkezetekről szóló 1992. évi I. törvény 40. § (1) bekezdés értelmében I. r. vádlott a szövetkezet vagyonával az általában elvárható gondossággal volt köteles eljárni, míg a 46. § b.) pont értelmében tagként alapvető kötelessége volt, hogy a szövetkezet vagyonát gondosan kezelje és védje. Ez a kötelesség számára egyértelműen felismerhető volt, ennek tudatában cselekedett. Ez a kötelesség magában foglalja a rendes gazdálkodás szabályainak megtartását, a felelősségteljes döntéseket, azt, hogy a megfelelő előrelátással, a lehető legkisebb, ésszerű kockázatot vállalva, megfontoltan kell dönteni a befektetők által rendelkezésre bocsátott vagyon kezeléséről - így a cégcsoportba történő befektetéskor, tőkeemeléskor, részesedés megszerzésekor is - oly módon, hogy a szakmai tudásnak megfelelő döntések eredményeként a vagyon gyarapodását lehessen elérni.

A kötelességszegés a rossz koncepció megválasztásában (a forrásgyűjtés módja; az állandó, folyamatos tőkehiány; a tőkebevonási kényszer és az erre visszavezethető magas hozamígéretek) és a rossz irányításban (a nem megfelelő, elégtelen felhasználási kockázatkezelés és rossz vagyonfelhasználás) foglalható össze. A közgazdász végzettségű vádlott már a cselekmény kezdetekor átlátta, hogy gazdasági tevékenység nélkül az adott konstrukcióban a gazdaságos működés nem biztosítható, majd éveken keresztül a leírt könyvelési módszerrel ezt mások előtt eltitkolta, de maga és II. r. és VI. r. vádlottak által is felismerve gyakorlatilag „piramisjátékot” űzve folytatta az üzletrész árusítást.

A rossz irányításon belül a rossz vagyonkezelést és a nem megfelelő, elégtelen kockázatkezelést igazságügyi tőkepiaci szakértő szakvéleményében részletesen kidolgozta.

A rossz vagyonkezelés eredményeként a cégcsoport veszteséget termelt, tevékenységi szinten nem tudott pozitív hozamot kitermelni, ennek megfelelően a tevékenység eredménye sem tőke, sem hozam szintjén nem nyújtott fedezetet. A lízingcég egyedül képtelen volt a veszteséges hozam és tőkeelvárásokat fedezni, a többi tevékenység pedig - így a tüzelő- és építőanyag-kereskedelem, valamint az építőipari és ingatlanforgalmi beruházások - a kezdetektől fogva csak veszteséget termelt. A befektetők tőkéjét és hozamát a cégcsoport összességében veszteséges gazdasági működéséből - nyereség hiányában - nem lehetett fedezni, kizárólag az újabb belépő, illetve a befektetéseiket emelő tagok befizetéseiből, figyelemmel arra is, hogy a megtérülések elmaradása kezdetektől látható volt, hiszen nyereség szinten sem a tőke, sem a hozam nem volt kifizethető egyik évben sem. A cégcsoporthoz tartozó gazdasági társaságoknak tőketartaléka pedig nem volt, amely az elvárt jövedelemtermelésre (a befektetőknek ígért kötelezettségek teljesítésére) megfelelő lett volna.

Az elégtelen kockázatkezelés pedig abban is megmutatkozik, hogy a különböző tevékenységek, beruházások esetében a megvalósíthatósági, likviditási, tevékenységi, piaci versenyből eredő, költség, lebonyolítási kockázat jelentős volt, azonban ezek a kockázatok kellő gondosság esetén előre láthatók és modellezhetők lettek volna. Hiszen megfelelő szakmai (közgazdasági-finanszírozási) előkészítés és szaktudás esetén a kockázatok számba vehetők és megbecsülhetők voltak, a kockázatok bekövetkezésének lehetősége is csökkenthető lett volna.

Azonban ilyen előkészítő munka a szervezetkeznél nem volt, hiszen a nagymértékű idegen forrásnak megfelelő számviteli, vezetői információs, illetve több időtávra vonatkozó likviditási rendszer nem volt, ami ezt igazolta volna. Ezek hiányában egyértelmű következtetés vonható arra, hogy I. r. vádlott a magatartásával összefüggésben okozott vagyoni hátrányt felismerte.

A magatartás a másodfokú bíróság álláspontja szerint hanyag kezelés vétségeként azért nem minősíthető, mert annak feltétele, hogy a vagyoni hátrány tekintetében kizárólag gondatlanság terhelheti az elkövetőt, azonban jelen esetben I. r. vádlott előre látta a vagyoni hátrány bekövetkezésének lehetőségét, de semmilyen reális alapja nem volt annak, hogy bízson annak elmaradásában.

A **tényállás II. pontja esetében** az elsőfokú bíróság is utalt arra az ítélet 291. oldal első bekezdésében, hogy a büntetőbíróság a fizetéseképtelenséget, mint ténykérdést önállóan vizsgálja és állapítja meg, tényállásszerű magatartás a felszámolási eljárás megindulását megelőzően is elkövethető.

A fizetéseképtelenség tényét a felszámolás elrendelése tárgyában döntő bíróság a csődtörvényben meghatározottak figyelembevételével állapítja meg. A fizetéseképtelenség azonban korábban is bekövetkezhet, a tényleges fizetéseképtelenség és a felszámolás elrendelése tárgyában döntő bíróság által megállapított időpont közötti elkövetési magatartásokat büntetőjogilag értékelni kell. Ebben az esetben a büntetőbíróságnak önállóan kell döntenie abban a kérdésben, hogy az elkövetési magatartások tanúsításakor az adós ténylegesen fizetéseképtelen volt-e. A büntetőbíróság önállóan vizsgálja és állapítja meg a fizetéseképtelenséget, részletesen felderítve az adós vagyoni helyzetét és a felszámolási eljárást megelőző állapotokat (HVG-Orac Kommentár).

A fizetéseképtelenség akkor állapítható meg, ha az adós megfelelő pénzeszközök hiányában átmenetileg vagy véglegesen nem tud, vagy nem akar eleget tenni a hitelezői irányában fennálló fizetési kötelezettségeinek.

Közgazdasági értelemben a fizetőképtelenség akkor következik be, ha egy társaság rövidlejáratú eszközeinek értéke nem éri el a rövidlejáratú forrásainak értékét. Ennek mérőszáma a likviditási mutató, amely a rövidlejáratú eszközök és a források hányadosa, a rövidlejáratú eszközöket (pénzeszköz, készlet, követelés) viszonyítja a rövidlejáratú kötelezettséggel. Ha ez a mutató kisebb mint 100 %, ha a

rövidlejáratú kötelezettségek mértéke jelentősen nagyobb, mint az eszközök értéke, akkor a likviditás megbomlott, a fizetéseképtelenség jövőbeni bekövetkezése feltételezhető. Amennyiben az összes eszköz kisebb, mint az összes idegen forrás, akkor a de facto fizetéseképtelenség bekövetkezett, hiszen az eszközök nem nyújtanak fedezetet a források visszafizetésére a hosszúlejáratú eszközök értékesítése mellett sem.

Tekintettel arra, hogy a saját tőke lényegében az alapítók által befizetett 70.000.- forintjából és a tagok belépéskori 1.000.- forintjából tevődik össze, a befektetők összes befizetése pedig kötelezettség volt, bármilyen likviditási mutató valós alapokon számolt értéke súlyos likviditási válságot mutatott volna be. (.... szakértő véleménye Fővárosi Törvényszék 26.B.7/2011/173. alatt 28-29., 47. és 56. oldal)

A szakértők véleménye és a rendelkezésre álló könyvszakértői adatok, valamint a módosított tényállás alapján megállapítható, hogy a szövetkezet 116.797.813,- forint összegű negatív tőkével alakult meg, tőketartaléka nem volt, a cégcsoportnál nem volt kimutatható jelentősebb jövedelmet folyamatosan termelő tevékenység, vagy realizált befektetési eredmény. A szövetkezet nem tudott akkora nyereséget kitermelni, mely a befektetői követelések kielégítése jelentősebb részének fedezetét képezhette volna. A cégcsoport eszközeinek értéke nem fedte le a kötelezettségek értékét, likviditási mutatója 3-7 % közötti volt, a befektetői szerződésekben ígért tőkét és annak hozamait csak a folyamatosan bevont újabb befektetői tőkéből tudták kielégíteni. Ha a befektetők nem vásároltak volna újabb üzletrészeket, hanem azok kifizetését kérik, az eszközök könyv szerinti értéken nem nyújtottak volna fedezetet a kötelezettségekre, így a szövetkezet már a megalakulástól kezdve fizetéseképtelen volt.

A Be. 2. § (3) bekezdés értelmében a bíróság csak annak a személynek a büntetőjogi felelősségéről dönthet, aki ellen vádat emeltek, és csak olyan cselekmény miatt, amelyet a vád tartalmaz. A bírósági eljárás alapját a vád képezi, a vádhoz kötöttség elve alapján a bíróság kötve van a vád tartalmához mind a személy, mind pedig a tényállás tekintetében. Ahogy arra az elsőfokú bíróság az ítélet 296. oldal első bekezdésében utalt is, a büntetőjogi felelősség szempontjából 2000. december végéig a vagyoni hátrány elemeként jelentkező kárt, majd 2000. december 27. napjától a hitelezők elől elvont vagyont kell figyelembe venni. Ugyanis az ügyészség 1995. évtől 2000. december 27. napjáig hűtlen kezelés büntette, majd az ezt követő időszakra csődbüntett miatt emelt vádat. A vagyon csökkentését, a hitelezők előli elvonását és a hitelezői igények kielégítésének megghiúsítását 2000. december 27. napjától kezdődő időszakra tette az ügyészség vád tárgyává.

A csődbüntett tényállási eleme - a fizetéseképtelenség - tehát a korabeli és a jelenlegi hatályos törvény szerint is megállapítható. A II. pontban írt cselekmények révén a befektetők felé felhalmozott tartozások fedezetét szolgáló vagyont I. r. vádlott - II. r. vádlott bűnsegédi magatartásnak minősülő közreműködésével - csökkentette azáltal, hogy kimentette abból a célból, hogy a gazdálkodó tevékenység hiányát leplezzék, ennek eredményeként a hitelezők kielégítését egyúttal részben megghiúsították.

Az elsőfokú bíróság az ítélet 296-298. oldalán részletesen foglalkozik azzal, hogy a csődbüntett esetében ki tekinthető sértettnek.

Az ügyészség szerint a befektetők teljes köre sértettnek minősül, mivel jogos érdekeiket sértette a Stratégiai Fejlesztő Szövetkezet teljes kiürítése és a követelésük fedezetét képező vagyon csökkentése.

A törvényszék ezzel szemben úgy foglalt állást, hogy a tényállás II. pontjában írt csődbűncselekmény sértettjei csak azon személyek lehetnek, akik a szövetkezetek felszámolójánál, a Rt.-nél hitelezői igényüket bejelentették és azt a felszámoló nyilvántartásba vette. Azon befektetők, akik a felszámolónál hitelezői igényeiket nem jelentették be, nem sértettjei a bűncselekménynek, tekintettel azonban arra, hogy a büntetőeljárásban hozott határozat számukra, jogaikra, illetve jogos érdekeikre is közvetlen kihatással lehet, a Be. 55. § (1) bekezdése szerinti egyéb érdekelteknek minősülnek.

A másodfokú bíróság e kérdésben eltérő álláspontra helyezkedett.

A csődbűncselekmény törvényi tényállása konjunktív eredmények bekövetkezésével válik befejezetté, e két eredmény a vagyon tényleges vagy színleg csökkentése és a hitelező(k) kielégítésének részben vagy egészben történő megghiúsítása. Az elsőfokú bíróság által hivatkozott Bkv. 90. számú kollégiumi vélemény szerint amennyiben a törvényi tényállás passzív alanyt - aki szükségképpen természetes személy - tartalmaz, az őt ért sérelem egyértelműen az eljárásjogi sértetti jogosultságot megalapozza, a tényállás jelen esetben viszont passzív alanyt nem tartalmaz.

A HVG-Orac Kommentár azon okfejtése, miszerint a csődbűncselekmény sértettje az adott adós hitelezőinek *köre*, épp azt támasztja alá, hogy a cselekmény sértettje(i) nem az egyes hitelező(k), hanem a csődtörvény szerinti fogalomnak megfelelő, hitelezőnek minősülő, vagyoni követelést támasztó személyek csoportja, hiszen a cselekmény védett jogi tárgya is az adott, csőd vagy felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezet hitelező(k) *érdeké(ei)nek* és nem egyes hitelezők védelme.

Több hitelezői igény kielégítésének egészben vagy részben történő megghiúsítása, vagy különböző, tényállásszerű elkövetési magatartás megvalósítása halmazat megállapítását nem eredményezheti, ugyanis azonos jogtárgy (a hitelező(k) érdekeinek védelme) sérelem és azonos sértett (a hitelező(k) köre) miatt törvényi egység jön létre, a rendbeliséget mindig az érintett gazdálkodó szervezet száma és nem a hitelezők száma határozza meg.

Mindezekre tekintettel az egyes, konkrét természetes vagy jogi személy hitelezők a csődbűncselekménynek nem passzív alanyai, így nem sértettjei, ebből következően a büntető eljárásban a Be. 54. §-ában meghatározott, a magánfeleket megillető

jogosultságok gyakorlására, ezáltal polgári jogi igény érvényesítésére sem jogosultak.

A **tényállás III. pontja esetében** az elsőfokú bíróság a bűncselekmény elkövetői alakzatát I. r. vádlott esetében tettesi, II. r., VI. r., VII. r. és IX. r. vádlottak esetében bűnsegédi alakzatban határozta meg. Az indokolásban rámutatott arra, hogy II. r., VI. r., VII. r. és IX. r. vádlottak büntetőjogi felelőssége abban áll, hogy az alapításban való közreműködéssel, valamint a közgyűlési és igazgatósági határozatokkal való hozzájárulással, az elfogadott célok ismeretében jogalapot teremtettek I. r. vádlott részére az engedély nélküli betétgyűjtés folytatására és irányítására. Ezen túl a VI. r. vádlott a betétgyűjtés leplezésére kialakított üzletrész adásvételi szerződések mintáinak és a tagi kölcsön nyújtására vonatkozó szerződésmintáknak a kidolgozásával is segítséget nyújtott.

E cselekmény minősítése tekintetében az ítéltábla eltérő álláspontra helyezkedett.

A *tettes* a törvényi tényállás valamennyi elemét önállóan, saját tevékenységével, egyedül valósítja meg, a bűncselekmény elkövetéséhez más személy közreműködésére nincs szükség.

Bűnsegédi magatartásnak pedig minden olyan segítségnyújtás tekinthető, amellyel a terhelt nem valósít meg törvényi tényállásba illő elkövetési magatartást, de ugyanakkor előmozdítja a tettesi alapcselekmény végrehajtását.

A törvényi definíció szerint a *társtettesek* szándékos bűncselekmény törvényi tényállását egymás tevékenységéről tudva, közösen valósítják meg. Ez az alanyi oldalon a szándékegységet, a tárgyi oldalon a törvényi tényállás - részben vagy egészben - együtt történő megvalósítását jelenti.

A Általános Befektetési Szövetkezetet . I. r., . II. r., . VI. r., .VII. r., IX. r. vádlottak alapították további két másik személlyel.

A szövetkezetnek azonban nem csupán alapítói voltak, hanem az 1992. évi I. törvény 35. (1) bekezdés értelmében tisztségviselői is, hiszen

- I. r. vádlott 1995. március 01. és 1996. december 18. között, valamint 1998. május 20. és 2003. május 28. között a szövetkezet elnöke volt,
- IX. r. vádlott a szövetkezetben 1995. március 01. és 1996. május 20. között, II. r. vádlott 1996. május 20. napjától igazgatósági tag volt,
- II. r. vádlott 1995. március 01. és 1998. május 20. között, VII. r. vádlott 1995. március 01. és 2001. május 31. között a szövetkezet felügyelő bizottságában vettek részt.

A szövetkezetekről szóló 1992. évi I. törvény

- 29. § értelmében az igazgatóság - mely a közgyűlésnek felelős - irányítja a szövetkezet tevékenységét, az alapszabályban meghatározott időközönként, de évente legalább egyszer köteles beszámolni a közgyűlésnek a szövetkezet vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről és az igazgatóság tevékenységéről.

- 31. § szerint pedig a felügyelőbizottság ellátja a tagok tulajdonosi és önkormányzati érdekeinek képviselését és ennek érdekében a szövetkezet egész tevékenységére kiterjedő folyamatos ellenőrzést végez, többek között a szövetkezet szerveinek működésével és a gazdálkodással kapcsolatos bármely ügyet megvizsgálhat, véleményt nyilvánít a közgyűlés részére a szövetkezet gazdálkodásáról, véleményt nyilváníthat a közgyűlés elé terjesztett más beszámolókról és jelentésekről.

- 40. § (1) bekezdés akként rendelkezik, hogy a tisztségviselők az ilyen tisztséget betöltő személyektől általában elvárható gondossággal kötelesek eljárni. Kötelességeik megszegésével a szövetkezetnek okozott kárért a polgári jog szabályai szerint egyetemlegesen felelősek akkor is, ha a szövetkezettel munkaviszonyban állnak. Nem terheli az (1) bekezdés szerinti felelősség azt a tisztségviselőt, aki a határozat ellen szavazott vagy az intézkedés ellen tiltakozott, és tiltakozását a felügyelőbizottságnak, ennek hiányában a felügyelőbizottság feladatait ellátó személynek bejelentette.

A szövetkezeti törvény fenti szabályozása alapján a tisztségviselők megbízatásuk ideje alatt a tagsági viszonyhoz kapcsolódó jogaik és kötelességeik mellett a szövetkezet megfelelő működéséért kiemelt felelősséggel tartoznak.

A betétgyűjtés folytatásához elengedhetetlen volt a Általános Befektetési Szövetkezet megalapítása, mely lehetőséget adott a szövetkezet jogintézményének álarca mögé bújva a pénzintézetekről és a pénzintézeti tevékenységekről szóló 1991. évi LXIX. törvény előírásainak kijátszására is, hatósági engedély nélkül folytatott betétgyűjtés folytatására.

A betétgyűjtés alapját pedig a 2/1995. (III. 20.) számú közgyűlési, a 2/1995. (III. 17.) és 1/1995. (III. 31.) számú igazgatósági határozatok jelentették, melyben a szövetkezeti tagok folyamatosan növekvő befektetéseit tűzték ki célként.

A társtettség egyik feltétele, hogy a szándékos bűncselekményt közös egyetértéssel, teljes akarategységben valósítsák meg, tudatuk átfogja, hogy milyen bűncselekményt követnek el. Az alanyi oldal megállapítható, hiszen I. r., II. r., VI. r., VII. r. és IX. r. vádlottak mindannyian kezdettől tudták, hogy a szövetkezet 70.000.-forint alapításkori jegyzett tőkével betétgyűjtésként banki tevékenységet fog folytatni, melyhez engedéllyel nem rendelkezik, a szervezeti formára és a jegyzett tőke mértékére vonatkozó szabályoknak nem felel meg.

A társtettség másik feltétele, a törvényi tényállásba illő magatartás közös elkövetése (tárgyi oldal). A szövetkezet megalapítása, illetve a közgyűlési és igazgatósági határozatok elfogadása, valamint a jogi koncepció kidolgozása előfeltétele volt a betétgyűjtés megteremtésének, ezek együttes megléte nélkül a szövetkezet el sem tudta volna kezdeni a betétgyűjtést. E tevékenységük kiegészíti egymást és együttesen alkalmas a következmények előidézésére, az engedély nélküli betétgyűjtés végzésére. Tehát a vádlottak magatartásai nem csupán előmozdították a betétgyűjtést, hanem elengedhetetlenek voltak a tényállás megvalósulásához, hiszen - ahogy az elsőfokú bíróság is megállapította -

közreműködésükkel teremtették meg a tevékenység végzésének jogalapját. Így valamennyi vádlott tényállásszerű magatartást fejtett ki.

Fentiekre tekintettel az ítélet tábla I. r., II. r., VI. r., VII. r. és IX. r. vádlottak tényállás III. pontjában foglalt magatartását társtettesként elkövetettnek minősítette.

Itt szükséges kitérni arra, hogy VII. r. és IX. r. vádlottak esetében a társtettesi elkövetésre tekintettel a cselekmény elkövetési ideje az elsőfokú bíróság által az ítélet 397. oldal első bekezdésében megállapított időponttól eltérő, az engedély nélküli betétgyűjtés folytatásának befejezése, tehát 2003. október 09. napja.

Az elsőfokú bíróság az ítélet 317-319. oldalán foglalkozott a vádlottak azirányú védekezésével, miszerint a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete csak a 2004. november 08. napján kelt I/E-2341/2004. számú határozatában állapította meg, hogy a szövetkezet üzletszerűen betét gyűjtése és más visszafizetendő pénzeszköz - saját tőkét meghaladó mértékű - nyilvánosságtól történő elfogadása pénzügyi szolgáltatási tevékenységet folytatott engedély nélkül, addig e tevékenységet kifogás nem érte, jogszerűtlen gyakorlat megállapítására hatóságilag nem került sor.

A rendelkezésre álló okirati bizonyítékok alapján javukra, ténybeli vagy társadalomra veszélyességben való tévedés nem állapítható meg.

I. r. vádlott tudomással bírt arról, hogy a kiegészített tényállás szerint a Pest Megyei Cégbíróság az üzletrésztőke képzés gyakorlatát már a szövetkezet bejegyzésekor kifogásolta, illetve megkereste az Állami Bankfelügyeletet, hiszen a cégbíróság személyes meghallgatást is tartott az ügyben, ahol a VI. r. vádlott is jelen volt. Az Állami Bankfelügyeletnél (Állami Pénz- és Tőkepiaci Felügyeletnél, Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeleténél) több alkalommal, már 1996. évtől kezdődően folyamatosan a befektetés gyűjtéssel kapcsolatban eljárás folyt a szövetkezet ellen, melyről szintén tájékoztatták őket, ahogy arról is, hogy a pénzügyi felügyelet feljelentéssel élt jogosulatlan pénzügyi tevékenység büntette miatt.

A vádlottak tisztában voltak azzal, hogy a betétgyűjtésnek milyen jogszabályi feltételei vannak, illetve hogy ezeknek a szövetkezet nem felel meg, mindezek ellenére a szövetkezet a gyakorlatát tovább folytatta, felismerve és kihasználva a pénzügyi felügyelet következetes, a jogi lehetőségeket érvényesítő határozott fellépésének hiányát és azt a visszás helyzetet, hogy a hatóságok egymásnak ellentmondó lépéseket tettek.

A **tényállás IV. pontja esetében** az elsőfokú bíróság I. r., II. r. és VI. r. vádlottak bűnösségét folytatólagosan elkövetett tőkebefektetési csalás büntetében állapította meg, melyet a II. r. és VI. r. vádlottak bűnsegédként követtek el; míg VII. r. és IX. r. vádlottakat az ellenük bűnsegédként elkövetett tőkebefektetési csalás büntette miatt emelt vád alól bizonyítottság hiánya miatt felmentette. A felmentő rendelkezés IX. r. vádlott esetében jogerőre emelkedett.

Az irányadó tényállás alapján az elsőfokú bíróság e bűncselekmény tekintetében is helyesen vont következtetést az I. r., II. r. és VI. r. vádlottak bűnösségére, II. r. és dr. VI. r. vádlottak elkövetői minőségét is a jogszabálynak megfelelően állapította meg, az ítélet tábla ennek az ítélet 329. oldalán kifejtett jogi indokolásával is egyetértett. VII. és IX. r. vádlottak esetében pedig a felmentő rendelkezés és annak jogcíme is helytálló.

A befektetők nem foglalkoztak a szövetkezeti tagsággal, nem is kívántak részt venni tagként a szövetkezet működésében. Ahogy arra igazságügyi könyvszakértő is rámutatott, semmi nem támasztja alá, hogy a szövetkezet tagjai ténylegesen részt vettek a szövetkezet életében és gyakorolták jogaikat. A szövetkezet sem teremtett olyan helyzetet, hogy a tagok jogaikat megfelelő módon gyakorolhassák és a szövetkezet tevékenységébe beleszólhassanak, például a közgyűlést hirdetményi úton hívták össze, a közgyűlés helyszíne aTüzép telephelye volt, helyi önkormányzatokat nem létesítettek. Mindezek arra utalnak, hogy a szövetkezeti tagsági viszony formális volt, a befektetők tudomásul vették, hogy az 1.000.- forint befizetése mellett helyezhetik el a pénzüket és a hirdetés szerinti hozamot így érhetik el.

A befektetők többségét nem is érdekelte a szövetkezet működése, az hogy a pénzüket hova fekteti be a szövetkezet, kizárólag a magas hozam elérése volt a céljuk. Azonban ahogy azt az irányadó tényállás is tartalmazza, a befektetők között több olyan is volt, aki a pénzének elhelyezése előtt tájékozódott, megtekintette a szövetkezet vagyoni helyzetéről készült kimutatásokat, így a mérleget is. Erre is tekintettel, mivel a befektetői bizalom megőrzése a cégcsoport számára nélkülözhetetlen volt, külön figyelmet fordítottak arra, hogy a működőképesség látszatát fenntartsák, a közzétett mérlegadatok nem a cégcsoport valós helyzetét tükrözték, hiszen a saját tőke, a kötelezettségek kimutatása nem felelt meg a valóságnak, legfőbb célkitűzés a veszteséges működés eltitkolása volt. A szakértő is véleményében rámutatott arra, hogy a befektetők tájékoztatása során nagyon fontos a „tartalom elsődlegessége a formával szemben” elv, azaz az egyes ügyleteket nem azok formája, szerződéses megjelenése, hanem tartalma alapján kell minősíteni és bemutatni. Amennyiben ez nem valósul meg, akkor a befektetők hiteles tájékoztatása sem történik meg. A cég által alkalmazott számviteli és elszámolási mód egyértelműen megtévesztő volt.

XY vallomásában előadta, hogy első befektetése előtt érdeklődött a mérlegadatok után, melyből az látszott, hogy a szövetkezet normálisan működik.

ZZ is megtekintette a cég 1999. évi mérlegét, abban 43 milliárd forint saját tőke szerepelt, azt hitte, hogy van vagyoni fedezet, azt feltételezte, hogy ez egy olyan szövetkezet, amely azért adja el az üzletrészeit, hogy átmenetileg pénzeszközökhöz jusson, amiből további fejlesztéseket tud majd végezni.

pp a nyomozás során kiemelte, hogy többszöri érdeklődésükre is a szövetkezeti alkalmazottak azt állították, hogy jól működik a szövetkezet, anyagi helyzete stabil, illetve ő is megtekintette a mérleget.

Az elsőfokú bíróság a tényállásában a fenti, általa is elfogadott tanúvallomások alapján iratszerűen állapította meg, hogy pontosan meg nem határozható számú személyt, közöttük ZZ-t, XY-t, PP-t bírtak rá a Általános Befektetési Szövetkezetbe (későbbi nevén Ingatlanfejlesztési Szövetkezet, illetve Stratégiai Fejlesztő Szövetkezet) történő tőkebefektetésre, illetőleg annak emelésére, akiket a mérlegadatok befolyásoltak a vásárlásban.

I. r., II. r. és VI. r. vádlottak bűnösségére az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett, az elkövetői alakzat is helytálló. A másodfokú bíróság azonban nem osztotta a folytatólagosan elkövetés megállapítását. A bűncselekmény rendbeliségét a törvényszék az anyagi jogi szabályoknak megfelelően határozta meg, hiszen az a befektetéssel érintett gazdálkodó szervezetek számához igazodik. Mivel a bűncselekmény megvalósulásához több, minimum kettő passzív alany tőkebefektetése, vagy emelése szükséges, hiszen a törvényi tényállás „mások” rábírását tartalmazza, a befizetések törvényi egységet képeznek.

VII. r. vádlott védőjének a felmentés jogcímének megváltoztatására irányuló fellebbezése sem volt alapos. A másodfokú eljárásban irányadó tényállás alapján bűncselekmény hiányában történő felmentésre nem kerülhet sor, ugyanis tényként megállapítható az is, hogy a szövetkezet vagyoni helyzetéről valótlan adatok közlésével tőkebefektetésre bírtak rá embereket. Helyes az elsőfokú bíróság mérlegelő tevékenysége, melynek eredményeként arra a következtetésre jutott, hogy VII. r. vádlott esetében a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján kétséget kizáróan nem nyert igazolást, hogy tudta, hogy az adatokat a számviteli szabályoknak és a valóságnak megfelelően fogják-e feltüntetni. A már meglévő, mérlegelt bizonyítékok újraértékelésére az eljárási szabályok értelmében sincs lehetőség, ezért a védői fellebbezés a másodfokú eljárásban eredményre nem vezetett. Tekintettel arra, hogy a másodfokú bíróság a VII. r. vádlottal szemben is az elbíráláskor hatályos anyagi jogszabályt alkalmazta, a határozat rendelkező részében rögzítette, hogy a vádlottat 1 rb. bűnsegédként elkövetett tőkebefektetési csalás büntette [2012. évi C. tv. 411. § a.) pont] miatt emelt vád alól tekinti felmentettnek.

A tényállás V. pontja esetében a másodfokú bíróság I. r. és II. r. vádlottak bűnösségére vont következtetés tekintetében a törvényszék által képviselttől eltérő álláspontra helyezkedett, ugyanis a tőkebefektetési csalás büntette látszólagos, heterogén, anyagi halmazatban van a számvitel rendjének megsértése büntettével.

Látszólagos, különmemű, anyagi halmazat esetén az elkövető több cselekménye kimeríti két vagy több törvényi tényállás elemeit, azonban csak egy bűncselekmény valósul meg, mivel az egyiknek a megállapítása kizárja a többit. Látszólagos halmazat a büntetlen elő- vagy utócselekmény, az önálló rész cselekmény, az összeolvadás és a büntetlen eszköz cselekmény.

A tőkebefektetési csalás büntette elkövetési magatartása a gazdálkodó szervezet vagyoni helyzetéről valótlan adat közlése, híresztelése vagy elhallgatása. A

befektetői döntések büntetőjogilag tényállásszerű befolyásolása adatközléssel ment végbe. A szövetkezet az éves beszámolót - melynek része a mérleg is - a cégbíróságnál köteles letétbe helyezni, az nyilvános, bárki számára hozzáférhető. Emellett több tanú is beszámolt arról, hogy a szövetkezet irodáiban a mérleget kérésre megmutatták, így az érdeklődők azt megtekinthették, tanulmányozhatták. A mérleg adatainak nem a tényleges valós helyzetnek megfelelő kimutatása szükségszerűen magában foglalja a számviteli törvényben előírt beszámoló-készítési kötelezettség megszegését, hiszen a hibás könyvelés - melyet a tényállás V/1-2. pontja részletesen tartalmaz - eredményeként a valós képet lényegesen befolyásoló hibát idéztek elő, illetve a szövetkezet valós vagyoni helyzetének áttekintését döntően befolyásolták. Mindezek alapján megállapítható, hogy a két bűncselekmény szükségszerű kapcsolatban áll egymással, hiszen a célcselekmény - a tőkebefektetési csalás büntette - csak úgy valósítható meg, ha a terhelt egy másik cselekménnyel, mint eszközcselekménnyel - megvalósítja a számvitel rendjének megsértése büntette tényállását is.

A halmazat mellőzését indokolta az is, hogy a számvitel rendjének megsértése elkövetése nélkül a terhelték az önfeljelentés veszélyének tették volna ki magukat. Hiszen a számviteli törvényben előírtak megtartásával szükségképpen feltárták volna, hogy bűncselekményt követtek el, hiszen a szövetkezet vagyoni helyzete tekintetében valótlán adatokat közöltek, mellyel rábírtak embereket a befektetésre. Így tehát e bűncselekményben a bűnösség megállapítása önfeljelentései kötelezettségként lenne értékelendő, ez pedig ellenétes a Be. 8. §-ában megfogalmazott önvádra kötelezés tilalma alapvető rendelkezésével, mely kimondja, hogy senki sem kötelezhető arra, hogy önmagát terhelő vallomást tegyen, és önmaga ellen bizonyítékot szolgáltatson.

A 2/2002. számú büntető jogegységi határozat - mely kimondja, hogy nem valósítja meg a vámorgazdaság mellett az adócsalást, aki a vámorgazdaság útján birtokába került csempészett vámárura vonatkozó adóbevallási kötelezettségének nem tesz eleget - e körben kifejtett érvelése rámutat, hogy: „A bűnösségnek eleme a normának megfelelő magatartás elvárhatósága. A büntetendő cselekmények elkövetésétől mindenki köteles tartózkodni, a törvény elvárja, hogy az állampolgár magatartását a "közösségi motívum" befolyásolja. Vannak azonban olyan helyzetek, amelyekben ez a büntetőjogi felelősség terhével nem várható el. Az elvárhatóság a bűnösség értékelő /normatív/ eleme, és mindig az elkövető javára érvényesül. Az önfeljelentés "nem várható el", ezért a bűnösség hiányában bűncselekmény nem valósul meg.

Ezt az álláspontot támasztja alá az is, hogy a Btk. nem ír elő általános feljelentési kötelezettséget, az a törvény rendszerében csak kivételes. Önmaga feljelentésére sincs tehát törvényi előírás, tehát az önfeljelentés meg nem tétele nem valósíthat meg bűncselekményt."

Hasonló jogi álláspontot képvisel a BH 2011. évi 57. számú döntés, mely kimondja, hogy sikkasztással halmazatban nem állapítható meg a számvitel rendjének

megsértése, ha a gazdasági társaság ügyvezetője a sikkasztással eltulajdonított készpénzbevételről szóló bizonylatokat nem szerepelteti a társaság könyvelésében.

Ezért az ítéltábla I. r. vádlott bűnösségének megállapítását 2 rb. folytatólagosan elkövetett számvitel rendjének megsértése büntetőben [2012. évi C. tv. 403. § (1) bekezdés b.) pont] és II. r. vádlott bűnösségének megállapítását 1 rb. folytatólagosan elkövetett számvitel rendjének megsértése büntetőben [2012. évi C. tv. 403. § (1) bekezdés b.) pont] mellőzte.

A **tényállás VI/1. pontja esetében** a III 2049. Ebt. összesen 103.369.320.- forint készpénz és Tüzép kötvény I. r. vádlott összesen 29.749.040.- forint készpénz és diszkont kincstárjegy, IV. r. vádlott 97.730.222.- forint értékű diszkont kincstárjegy, míg V. r. vádlott összesen 5.214.327.- forint készpénz és diszkont kincstárjegy ellenértékeként vásárolt ingatlanokat, melyhez a szükséges jövedelemmel nem rendelkeztek, az ellenérték a cégcsoport pénzeszközeiből származott.

A III. r. vádlott alappal nem hivatkozhat arra, hogy 2001-2004. között az adásvételi előszerződések, haszonélvezeti és haszonbérleti szerződések aláírásakor a cégcsoport működésére, vagyoni helyzetére nem volt rálátása, illetve hogy nem tudott a szerződések aláírásakor azok valós céljáról. Hiszen 2001. május 31. napjától a Ingatlanfejlesztési Szövetkezetben igazgatósági tag, 2000. július 01. és 2002. május 15. között a Ingatlan Kereskedelmi és Szolgáltató Kft., 2000. szeptember 01. napjától a C..... Regionális Turizmus és Ingatlanfejlesztési Kft., 2000. szeptember 01. napjától aBau Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. ügyvezető igazgatója volt, illetve a C..... Kft.-ben kifejezetten szakmai jellegű feladatok ellátását végezte.

Valamennyi vádlott esetében a haszonbérleti és haszonélvezeti szerződések színleltségére és a tulajdonjog legalizálásának szándékára utalt több körülmény. Így az adásvételi szerződések megkötése után rövid idővel, 20-99 évre szóló haszonbérleti, haszonélvezeti szerződéseket kötöttek, melyek pénzügyi elszámolása is rendkívül gyorsan történt, az aránytalanul alacsony ingatlan vételárakkal szemben aránytalanul magas haszonbérleti és haszonélvezeti díjak álltak.

Ahogy azt az elsőfokú bíróság a tényállásban és az indokolásban az ítélet 360. oldal első bekezdésében rögzítette, a 2000. december 27. napját követő időszakban történt ingatlanfelvásárlások forrása a tényállás II/1. pontjában foglalt tőkeemelés révén a C.... Kft. részére átutalt pénzeszköz volt, melynek eredményeként a II.. 2049. Ebt., . I. r., . IV. r. és . V. r. vádlottak a cégcsoport vagyonának a terhére gazdagodtak, melyben III. r. vádlott a szerződések aláírásával működött közre.

A VI/1. pontban foglalt magatartásoknál a III-IV-V. r. vádlottak esetében az alapbűncselekmény, melyből származó előny biztosításában részt vettek, a I. r. vádlott által elkövetett csődbűncselekmény.

I. r. vádlott büntetőjogi felelősségének megállapítását az ítélet 360. oldal első bekezdésében kifejtetteken kívül kizárja az is, hogy a bűnpártolás tettese az alaphűncselekműny elűvetűje nem lehet.

III. r., IV. r. és V. r. vádlottak magatartása orgazdaság bűntetteként nem minűsűlhet, hiszen a törvény taxatív felsorolást ad azokrűl a bűncselekműnyekrűl, amelyhez az orgazdaság kapcsolűdhat, ebbe a kűrbe pedig a csűdbűncselekműny nem tartozik. A bírűi gyakorlat egysűges a tekintetben, hogy minden olyan esetben, amikor az elűvetű saját vagy harmadik szeműly javára cselekszik olyan elűny biztosításában, mely nem az orgazdaság tűnyállásánál felsorolt alaphűncselekműnyekbűl szűrmazik, cselekműnyűvel haszonszerzés vűgett elűvetűt tűrgyi bűnpártolást valűsít meg. Ahogy azt az elűűfokű bírűság is helyesen állapította meg, III. r. vádlott harmadik szeműlyek, műg IV. és V. r. vádlottak saját, földtulajdonban is megjelenű haszonszerzés vűgett cselekedtek, űgy magatartásuk a minűsített eset szerint űrtűkelendű.

A tűnyállás VI/2. pontja esetűben az űgyűsz a megisműtelt elűjárásban vűgindítvűnyában a vűdirati tűnyállás 91. oldalának 2. bekezdűst azzal műdosította akkűnt, hogy III. r. vádlott a C Kft. űgyvezetűjeként I. r. vádlott által a Kht.-vel 2002. augusztus 19-űn aláűrt tűmogatási szerzűdűs vűgrehajtásában műűkűdűt kűzre akkűnt, hogy a pűnzűsszegek átutalásával I. r. vádlott cselekműnyűhez szűndűkűsan segűtsűget nyűjtott, mellyel a Ingatlanfejlesztűsi Szűvetkezet pűnzeszűkűzeibűl a Vagyonkezelű Szűvetkezetben keresztűl juttatott tűkeemelésen keresztűl folyűsított 203.000.000.- forintot a fizetűskűptelensűg bekűvetkezűse esetűre a hitelezűk elűl elvont. A tűnyállásbűl űgy a vagyoni hűtrűnyra tűrtűnű utalást mellűzte és a cselekműny minűsítettűt hűűtlen kezelűs bűntettűrűl bűnsegűdként elűvetűt csűdbűntettre vűltoztatta.

A rendelkezűsre állű bizonyítűkok alapján az elűűfokű bírűság iratszerűűn rűgűzította a tűnyállásban a tűmogatási szerzűdűsek megkűtűsűnek tűnyűt, idűpontjűt és azok aláűrűit. A szerzűdűsben foglaltaknak elűget tűve a C.... Kft. űgyvezetűjeként a pűnzűsszegek átutalása irűnt III. r. vádlott intűzkedett, melynek pűnzűgyi forrása szintűn a tűnyállás II/1. pontjában foglalt tűkeemelés rűvűn a C... Kft. rűszűre átutalt pűnzeszűkűz volt. A tűnyállás VI/1. pontjűhoz hasonlűan itt sem maradhat űrtűkelűs nűlkűl, hogy III. r. vádlott a cűgcsűport műűkűdűsűvel, vagyoni helyzetűvel tisztűban kellett legyen, hiszen 2001. műjus 31. napjűtűl a Ingatlanfejlesztűsi Szűvetkezetben igazgatűsági tag volt, illetve hűrom műsik Kft.-ben űgyvezetű igazgatűi tűsztsűget tűltűtt be. III. r. vádlott bűnsegűdi magatartásnak minűsűlű kűzreműűkűdűsűvel a cűgvagyon t 203.000.000.- forint erejűűg az űsszerű gazdűlkűdűs kűvetelműnyűvel ellentűtes műdon csűkkentettűk, ennek eredműnyeként a hitelezűk kielűgítettűt rűszben megűűsűtűttűk.

A tűnyállás VII. pontja esetűben a szerzűdűsek megkűtűsűnek tűnyűt és kűrűlműnyűit az okiratok egyűrtűlműűn igazolűk, a tanűk pedig rűszlűtesen nyilatkoztak, hogy az elűzetes tűrgyalások sorűn, illetve a szerzűdűsek aláűrűsakor ki jűrt el és milyen szerepet tűltűtt be.

A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján kétséget kizáró módon megállapítható, hogy nemcsak I. r. vádlott, hanem VI. r. és XI. r. vádlott tudata is átfogta, hogy azon magatartásukkal, hogy a ...Vagyonkezelő Szövetkezet értékkel nem bíró üzletrészeit elszámolják a vételár terhére, vagyoni hátrány keletkezik.

VI. r. vádlott a cégcsoport munkájában létrehozásának kezdetétől részt vett, VI. r. vádlott nemcsak a szerződések és okiratok szerkesztésében vett részt, hanem peres ügyekben is rendszeresen képviselve a ... szövetkezet, valamint a cégcsoporton belül alapító tagja volt a Általános Befektetési Szövetkezetnek, ar Értékpapír-forgalmazó Kft.-nek, a Lízing Kft.-nek és a In-West Befektetési Szövetkezetnek.

XI. r. vádlott pedig a ... Holding Rt. jogi osztályán végzett munkát, valamint különböző cégekben ügyvezető igazgató (S. Szolgáltató Kft., A. Kerámia Kft.), illetve felügyelőbizottsági tag (B...Ingatlanfejlesztési és Építőipari Fővállalkozó Rt., ...Gazdasági Szolgáltató Rt., Üdülési Rt.) tisztségeket töltött be. Ennek során mindkét, jogi képzettséggel rendelkező VI. és XI. r. vádlott rálátással bírt a munkafolyamatokra és azok jogi hátterére.

. I. r. vádlott VII/1. pontbeli magatartásának közvetett tettesi, míg . VI. r. vádlott VII/1-2. és . XI. r. vádlott VII/1. tényállásban foglalt cselekményeinek bűnsegédi minősítése is megfelel az anyagi jog szabályainak.

A VII/2. tényállási pont esetében az elsőfokú bíróság arra az álláspontja helyezkedett, hogy aHolding Rt. a vádban szereplő ingatlant I. r. vádlott által elkövetett bűncselekményekből szerezte, további vagyoni hátrány a már korábban is bűncselekményből eredő vagyonra állt be, ez további büntetőjogi értékelést nem vonhat maga után. Az ítélőtábla megítélése szerint azonban I. r. vádlott VII/2. pontbeli magatartása önálló jogi értékelést kíván.

A Be. 2. § a bírósági eljárás alapja tekintetében az alábbi rendelkezéseket tartalmazza:

- (1) A bíróság az ítékezés során törvényes vád alapján jár el.
- (2) Törvényes a vád, ha a vádemelésre jogosult a bírósághoz intézett indítványában meghatározott személy pontosan körülírt, büntető törvénybe ütköző cselekménye miatt a bírósági eljárás lefolytatását kezdeményezi.
- (3) A bíróság csak annak a személynek a büntetőjogi felelősségéről dönthet, aki ellen vádat emeltek, és csak olyan cselekmény miatt, amelyet a vád tartalmaz.
- (4) A bíróság köteles a vádat kimeríteni, a vádon túl nem terjeszkedhet, de nincs kötve a vádlónak a vád tárgyává tett cselekmény Btk. szerinti minősítésére, a büntetés kiszabására vagy intézkedés alkalmazására vonatkozó indítványához.

A bíróság kötve van a vád tartalmához mind a személy, mind pedig a tényállás tekintetében. A vád tartalmát pedig azok a tények alkotják, amelyeket az ügyész a vád előterjesztésekor, vagy módosításakor, mint megtörtént eseményt előad. Nem tekinthető a vád tárgyának a vádban nem szereplő személy és a vádban le nem írt cselekmény, ehhez képest a bíróság a vádon túl nem terjeszkedhet, a vádat viszont köteles kimeríteni. A jogi minősítés is a bírói értékelés körébe tartozik, a bíróság nincs kötve a vádlónak a vád tárgyává tett cselekmény Btk. szerinti minősítésére.

vonatkozó indítványához, tehát nincs akadálya annak, hogy a bíróság a vád tárgyává tett, abban pontosan körülírt cselekményt a vádló jogi álláspontjától eltérően minősítse, vagy olyan bűncselekményben is kimondja a vádlott bűnösségét, amelyre az ügyész kifejezetten nem tett indítványt.

A törvényszék a tényállást a váddal egyezően állapította meg. Eszerint a ... Holding Rt. - melynek I. r. vádlott a vezérigazgatója - a Budapest, szám alatt lévő ingatlant 2003. augusztus 13. napján vásárolta meg, az ingatlanban a Általános Befektetési Szövetkezet és jogutódai által, I. r. vádlott irányítása révén befektetési céllal bevont - bűncselekmény révén keletkezett - vagyontestestül meg. Az ingatlan az eladáskor 176.400.000.- forint értékű volt, az értékesítése során valós értékkel nem bíró üzletrészeket számítottak be a vételár egy részébe, a fennmaradó 60.000.000.- forint részt a vevő készpénzben teljesítette. Az ingatlan adás-vételi szerződés ily feltételekkel történő megkötése és teljesítése révén a Holding Rt. 116.400.000.- forint vagyoni hátrányt szenvedett.

A hűtlen kezelést az követi el, akit idegen vagyon kezelésével bíztak meg, és az ebből folyó köteletségének megszegésével vagyoni hátrányt okoz. Ahogy arra az elsőfokú bíróság is utalt, I. r. vádlott VII/2. tényállásbeli cselekménye teljes mértékben kimeríti a hűtlen kezelés törvényi tényállását, hiszen az I. r. vádlott a részvénytársaság vezérigazgatójaként a vagyon kezelésével megbízott személy, aki felelősséggel tartozik annak sorsáért. Kötelességszegésnek minősül az előnytelen adásvételi szerződés feltételeinek meghatározása, az értéktelen üzletrészek vételárba történő beszámítása, melynek következtében az ingatlan értéke és a vételár készpénzben kifizetett részének különbözetével egyező mértékű vagyoni hátrány keletkezett.

Az, hogy a Holding Rt. vagyona, illetve annak egy része bűncselekményből származik, melyben I. r. vádlott bűnösségét is megállapították, önmagában nem zárja ki, hogy az erre a vagyontömegre elkövetett további bűncselekményekben a felelősségét kimondják. Egyrészt ebben az esetben az I. r. vádlott személyes vagyona és a részvénytársaság vagyona elválik, másrészt az hogy a vádlott bűncselekmény elkövetése révén közreműködött a cégvagyon létrehozásában, nem zárja ki azt, hogy a cég sérelmére, annak vagyonában kárt, vagyoni hátrányt okozva további, más bűncselekményt kövessen el. Ahogy az sem sért anyagi jogszabályt, ha a bűncselekményből származó vagyon sérelmére bárki más, az I. r. vádlotton kívülálló személy által elkövetett jogtalan, büntető törvénykönyvbe ütköző, tényállásszerű magatartás kapcsán a bíróság bűnösségre von következtetést. Ennek tankönyvi példaként említhető, hogy a tolvaj sérelmére, az általa korábban ellopott tárgyra is el lehet követni a lopást.

Fenti indokok alapján az ítélet tábla I. r. vádlott cselekményeit a VII/2. tényállásban írt magatartást is értékelve, további 1 rb. különösen nagy vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelés büntetnének is minősítette.

Az ügyben a fellebbezési jog megnyílása a Be. 386. § (1) bekezdés b.) pontjához kapcsolódóan vizsgálható. E szerint az ítéltábla ítélete ellen akkor van helye fellebbezésnek a harmadfokú bírósághoz, ha a másodfokú bíróság a büntetőjog szabályainak megsértésével olyan cselekmény miatt állapította meg a vádlott bűnösségét, amelyről az elsőfokú bíróság nem rendelkezett.

A helyes értelmezés szerint a bűnösségi kör bővülése miatt a másodfokú határozat ellen a jogalkotó akkor biztosít perorvoslatot, ha az elsőfokú bíróság a történeti tényállásban rögzíti a cselekmény elkövetését, azonban a bűnösség megállapítása először másodfokon történik meg. Az elsőfokú bíróság által pontatlanul vagy hiányosan minősített bűncselekmény esetén a jogalkotó nem kívánta a harmadfokú eljárást kiterjeszteni.

Jelen esetben az elsőfokú bíróság I. r. vádlott bűnösségét a tényállás VII/2. pontjához szorosan kapcsolódó, a vagyonszerzéssel összefüggésben lévő bűncselekmények kapcsán megállapította, azonban a később elkövetett, általa is hűtlen kezelésnek minősülő cselekmény önálló jogi értékelésére nem látott jogi lehetőséget. A másodfokú ítélet az elsőfokú ítélettel teljesen egyező tényállásnak pusztán az eltérő jogi értékelésén alapszik, hiszen az ítéltábla a törvényszék tényállását a másodfokú eljárásban is irányadónak tekintette, a határozatban a törvényszék által megállapított minősítést helyesbítve az I. r. vádlott cselekményét további 1 rb. különösen nagy vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelés büntettének is minősítette. Erre tekintettel a döntése ellen harmadfokú eljárásnak helye nincs.

Mind a cselekmények minősítése, mind a büntetés kiszabása körében az ítéltábla az új Büntető törvénykönyv, a 2012. évi C. törvény 2013. július 01. napján - a cselekmény elkövetése, illetve nem jogerős elbírálása és az ügy másodfokon történő jogerős befejezése között - történt hatálybalépésére tekintettel vizsgálta vádlottanként, hogy az elkövetéskor vagy az elbíráláskor hatályban lévő anyagi jogi szabályok alkalmazása eredményez kedvezőbb elbírálást.

A cselekmény elkövetésének időpontjában hatályban lévő 1978. évi IV. törvény, illetve az elbíráláskor hatályban lévő 2012. évi C. törvény 2. § szerint a bűncselekményt az elkövetés idején hatályban lévő törvény szerint kell elbírálni. Ha azonban a cselekmény az elbíráláskor hatályban lévő új büntető törvény szerint már nem bűncselekmény, vagy enyhébben bírálandó el, akkor az új törvényt kell alkalmazni.

Az egyes vádlottak esetében a legutolsó elkövetési időpontokat az elsőfokú bíróság az ítélet 396. oldal utolsó és 397. oldal első bekezdésében összesítette, ezt a másodfokú bíróság VII. r. és IV. r. vádlottak esetében 2003. október 09. napjára helyesbíti, illetve VI. r. vádlottra pedig kiegészíti 2004. május 05. napjára, egyebekben az ott megjelölt időpontokat tekinti irányadónak.

Az alábbi összehasonlító megállapítások valamennyi vádlott esetében irányadóak, a Btk. ezen szakaszai 2003. október 09. és 2005. május 06. között nem módosultak:

A tényállás I. és VII. pontjában foglalt hűtlen kezelés büntette, a tényállás II/3/b-c.) pontjaiban foglalt közokirat-hamisítás büntette, a tényállás VI. pontjában foglalt bűnpártolás büntette és a tényállás IV. pontjában foglalt tőkebefektetési csalás büntette az elkövetéskori és az elbíráláskori anyagi jogszabály szerint ugyanolyan büntetési tétellel fenyegetettek, a törvényi szabályozás sem változott a tekintetben, hogy az elkövetéskor büntetendő és a vádlottaknak felrótt magatartást a törvény jelenleg is büntetni rendeli.

A tényállás III. pontjában foglalt jogosulatlan pénzügyi tevékenység büntette esetében a vádlottak elkövetési magatartása - a törvényben előírt engedély nélkül pénzügyi szolgáltatási vagy kiegészítő pénzügyi szolgáltatási tevékenység végzése - mindkét törvény szerint büntetendő, azonban az 1978. évi IV. törvény 298/D. §-ba ütköző bűncselekmény egy évtől öt évig, a 2012. évi C. törvény 408. § a.) pontjába ütköző magatartás enyhébben, három évig terjedő szabadságvesztéssel fenyegetett.

A csődbűncselekmény szabályozása megváltozott. Az elkövetéskor hatályos 1978. évi IV. törvény 290. § rendelkezéséhez képest négy alapeseti fordulatot vezet be az új törvény: a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben, a fizetéseképtelenséget előidéző, a fizetéseképtelen helyzetben elkövetett, valamint a hitelező jogtalan előnyben részesítésével elkövetett csődbűncselekményt.

Az elkövetési magatartások között az 1978. évi IV. törvény 290. § (1) bekezdés c.) és d.) pontjaiban szabályozott magatartásokat összevonja, tekintettel arra, hogy a veszteséges üzlet megkezdésének vagy annak a továbbfolytatásának a külön pontban történő szerepeltetése nem indokolt, egyebekben az elkövetési magatartások szabályozása megegyezik a két jogszabályban.

Az elkövetéskori és az elbíráláskori törvény a csődbűncselekmény minősített eseteit eltérően szabályozza. Az 1978. évi IV. törvény 290. § (2) bekezdés alapján minősített esetnek minősül, ha a cselekmény a gazdasági életben súlyos következményekkel jár. A 2012. évi C. törvény indokolása a változtatás indokaként arra utalt, hogy a bírói gyakorlat nem alakított ki olyan mércét, amely zsinórmértékül szolgálhatna a súlyos következmények megítélésénél. Ezért az elbíráláskori jogszabály objektív tényeket jelöl meg a minősített esetek megállapításának feltételéül, nevezetesen az elvont vagyontömeg mértékét (500.000.000.- forint feletti vagyonelevonás), illetve a társaság nemzetgazdaságban betöltött szerepét (stratégiaiilag kiemelt jelentőségű gazdálkodó szervezet).

Az alapeseti magatartások törvényi fenyegetettsége is változott, míg az az 1978. évi IV. törvényben öt évig terjedő szabadságvesztéssel, addig a 2012. évi C. törvényben egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő; a minősített esetenél a büntetés mindkét jogszabályban két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés.

A csődbűncselekmény szabályozásának változása III. r. vádlott cselekményének enyhébb megítélését eredményezi.

A cég fizetéseképtelenségének bekövetkezése után

I. r. és II. r. vádlottak a tényállás II/1. és II/5. pontjában foglalt a 2012. évi C. törvény 404. § (1) bekezdés c.) pontja szerinti ésszerű gazdálkodás követelményével ellentétes, illetve a tényállás II/4. pontjában foglalt a 2012. évi C. törvény 404. § (1) bekezdés b.) pontja szerinti színlelt ügylet kötésével, illetve

I. r. vádlott a tényállás II/2. és II/3/a. pontjában 2012. évi C. törvény 404. § (1) bekezdés c.) pontja szerinti ésszerű gazdálkodás követelményével ellentétes magatartásokkal

a cég vagyonának csökkenését és a hitelezők kielégítésének részbeni megghiúsítását eredményezték, mely vagyoncsökkenés mértéke meghaladta az 500 millió forintot.

III. r. vádlott esetében a vagyoncsökkenés mértéke a VI/2. tényállásnál 203.000.000.- forint, mely a 2012. évi C. törvény 459. § (6) bekezdés e.) pontja alapján nem éri el a különösen jelentős értéket, ezért a III. r. vádlott magatartása az elbíráláskor hatályos jogszabály szerint a bűncselekmény alapesetét meríti ki, mely egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, a két évtől nyolc évig terjedő büntetéssel fenyegetett minősített eset megállapítására nem kerülhet sor.

A büntetés kiszabásának elvei megváltoztak: míg a 2012. évi C. törvény 80. § (2) bekezdés akként rendelkezik, hogy határozott ideig tartó szabadságvesztés kiszabásakor a büntetési tétel középértéke irányadó, addig az 1978. évi IV. törvény 83. § ilyen előírást nem tartalmaz.

A büntetés enyhítésével kapcsolatban mind az 1978. évi IV. törvény 87. § (1) bekezdése, mind a 2012. évi C. törvény 82. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a büntetési tételnél enyhébb büntetés szabható ki, ha annak legkisebb mértéke a büntetés kiszabásának elveire figyelemmel túl szigorú lenne.

Az enyhítő szakaszt illetően az 1978. évi IV. törvény 87. § (2) bekezdés b.) és c.) pontja és az ezzel megegyező 2012. évi C. törvény 82. § (2) bekezdés b.) és c.) pontja egyaránt ha a büntetési tétel legkisebb mértéke ötévi szabadságvesztés, ehelyett legkevesebb kétévi szabadságvesztés, ha a büntetési tétel legkisebb mértéke kétévi szabadságvesztés, ehelyett legkevesebb egyévi szabadságvesztés kiszabására nyújt lehetőséget.

Az 1978. évi IV. törvény 87. § (2) bekezdés d.) pontja szerint ha a büntetési tétel legkisebb mértéke egyévi szabadságvesztés, ehelyett rövidebb tartamú szabadságvesztést, közérdekű munkát vagy ha az elkövető különös méltánylást érdemlő személyi körülményeire figyelemmel ez is túl szigorú, pénzbüntetést lehet kiszabni; míg a 2012. évi C. törvény 82. § (2) bekezdés d.) pontja ez esetben rövidebb tartamú szabadságvesztés kiszabását engedélyezi.

Az 1978. évi IV. törvény 87. § (2) bekezdés e.) pontja pedig egy évnél rövidebb tartamú szabadságvesztés helyett közérdekű munka vagy pénzbüntetés kiszabását engedélyezi; míg a 2012. évi C. törvény 33. § (4) bekezdés akként rendelkezik, hogy ha a bűncselekmény büntetési tételének felső határa háromévi szabadságvesztésnél nem súlyosabb, szabadságvesztés helyett elzárás, közérdekű munka, pénzbüntetés, foglalkozástól eltiltás, járművezetéstől eltiltás, kitiltás, sportrendezvények látogatásától való eltiltás vagy kiutasítás, illetve e büntetések közül több is kiszabható.

Az elkövetéskori anyagi jogszabály szerint határozott ideig tartó szabadságvesztés büntetés legrövidebb tartama 2 hónap, leghosszabb tartama 15 év, halmazati büntetés esetén 20 év [1978. évi IV. törvény 40. § (2) bekezdés]; míg az elbíráláskori szabályok szerint a legrövidebb tartam 3 hónap, leghosszabb tartama 20 év, halmazati büntetés esetén 25 év [2012. évi C. törvény 36. §].

Az 1978. évi IV. törvény a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét akként szabályozza, hogy az automatikusan a szabadságvesztés végrehajtási fokozatához igazodik. Az 1978. évi IV. törvény 47. § (1) bekezdése szerint a bíróságnak csak a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéből való kizárást kellett feltüntetni az ítéletben, s ilyen kizáró rendelkezés hiányában a határozott ideig tartó szabadságvesztésre ítéltet a büntetés-végrehajtási bíró bocsáthatta feltételes szabadságra, ha - különösen a büntetés végrehajtása alatt tanúsított kifogástalan magatartására, és arra a készségére tekintettel, hogy törvénytisztelő életmódot fog folytatni - alaposan feltehető volt, hogy a büntetés célja további szabadságelvonás nélkül is elérhető. Ebből következően a korábbi törvény a feltételes szabadságra bocsátás engedélyezését kifejezetten a büntetés végrehajtása, nem pedig a büntetés kiszabása körében szabályozta. A feltételes szabadságra bocsátás kérdésében ugyanis a törvény egyéb rendelkezéseire is figyelemmel automatizmusok érvényesültek, amelyek az elsőfokú ítélet rendelkezéseitől függetlenül, a törvény kötelező szabályai alapján működtek.

Ezzel szemben a 2012. évi C. törvényben a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja nem a végrehajtási fokozathoz, hanem az elkövető előéletéhez igazodik, ezáltal a büntetés kiszabása során értékelendő.

A 2012. évi C. törvény 38. § (1) bekezdése alapján határozott ideig tartó szabadságvesztés kiszabása esetén - ha a feltételes szabadságra bocsátás lehetősége nem kizárt, - a bíróság az ítéletében megállapítja a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját. A (2) bekezdés értelmében, ha a feltételes szabadságra bocsátás lehetősége nem kizárt, annak legkorábbi időpontja a büntetés kétharmad, visszaeső esetében háromnegyed részének, de legkevesebb három hónapnak a kitöltését követő nap.

E szabály sem tekinthető mérlegelési lehetőséget biztosító rendelkezésnek, mivel a kétharmad kitöltésénél kedvezőbb rendelkezés alkalmazását a törvény kizárja, ennél súlyosabb feltételes szabadság kiszabhatóságáról viszont nem rendelkezik, így a nulla poena sine lege elvének sérelme nélkül kedvezőtlenebb rendelkezés alkalmazására sincs törvényes lehetőség.

E tekintetben azonban az új törvény 38. § (1) bekezdése rögzíti, hogy a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját ügydöntő határozatában a bíróság állapítja meg, a feltételes szabadságra bocsátás immár nem a büntetés-végrehajtás, hanem a büntetés kiszabásának kérdésévé vált.

Ennek magyarázatát a törvény indokolása akként foglalja össze, hogy „azok az elkövetők, akik még korábban nem követtek el vagy csak viszonylag régebben követtek el olyan bűncselekményt, amely miatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték őket, nagy valószínűséggel könnyebben és hamarabb visszailleszkednek a

társadalomba és törvénytisztelő életmódot folytatnak, ha korábban feltételes szabadságra kerülhetnek. Feltételezhető, hogy az ő vonatkozásukban a feltételes szabadság is eredményesen telik el."

A Kúria Büntető Kollégiumának 4/2013. (X. 14.) számú véleménye szerint is határozott tartamú szabadságvesztés esetében a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének legkorábbi, a törvény erejénél fogva kötelező időpontjára vonatkozó rendelkezés a 2012. évi C. törvény 2. § (1)-(2) bekezdése szerinti elbírálás fogalmába tartozik. Megváltozása alapot ad - enyhébb elbírálás címén - a módosító törvény alkalmazására.

A Fővárosi Ítéltábla 2/2013. (VI. 24.) BK véleménye értelmében a 2012. évi C. tv. alkalmazása során nem csak a határozott ideig tartó végrehajtandó szabadságvesztés kiszabása esetén állapítja meg a bíróság a határozat rendelkező részében a feltételes szabadság legkorábbi időpontját - kizáró rendelkezés hiányában -, hanem erről a végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés esetén is rendelkeznie kell, mindez azt is jelenti, hogy a végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés kiszabása esetén is figyelembe kell venni a feltételes szabadságra bocsátásról szóló rendelkezések változását.

Az 1978. évi IV. törvény szerint a terhelt fegyházban végrehajtandó büntetés esetén legalább 4/5 rész, börtönben végrehajtandó büntetés esetén legalább 3/4 rész, illetve fogházban végrehajtandó büntetés esetén legalább 2/3 rész kitöltése után bocsátható feltételes szabadságra [1978. évi IV. tv. 47. § (2) bekezdés], míg a 2012. évi C. törvény a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját főszabályként a büntetés 2/3 részének, visszaeső esetén 3/4 részének kitöltését követő napon határozza meg [2012. évi C. törvény 38. § (2) bekezdés].

Az elbíráláskor hatályos anyagi jogszabály [1978. évi IV. tv. 47. § (3) bekezdés] szerint három évet meg nem haladó szabadságvesztés kiszabása esetén - különös méltánylást érdemlő esetben - a bíróság ítéletében akként rendelkezhet, hogy az elítélt a büntetése fele részének letöltése után feltételes szabadságra bocsátható, a 2012. évi C. törvény 38. § (3) bekezdés erre öt évet meg nem haladó szabadságvesztés kiszabása esetén ad lehetőséget.

A pénzbüntetésről az 1978. évi IV. törvény 51. § (2) bekezdés akként rendelkezik, hogy annak legkisebb mértéke harminc, legnagyobb mértéke ötszáznegyven napi tétel, egy napi tétel összegét legalább száz és legfeljebb húszezer forintban kell meghatározni. A 2012. évi C. törvény 50. § (3) bekezdés a napi tétel számát ezzel egyezően, annak összegét legalább ezer és legfeljebb ötszázezer forintban szabályozza.

Pénzmellékbüntetés kiszabása az 1978. évi IV. törvény 64. § (1) bekezdés határozott ideig tartó szabadságvesztés és megfelelő kereset (jövedelem) vagy vagyon esetén kötelező, ha a bűncselekményt haszonszerzés céljából követték el; lehetőség, ha ezzel újabb bűncselekmény elkövetésétől hatásosabban lehet az elkövetőt visszatartani. Annak összege a 64. § (2) bekezdés szerint tízezer és tízmillió forint közötti lehet. A 2012. évi C. törvény a büntetések között

pénzmellékbüntetést nem tartalmaz, azonban a 33. § (3) bekezdés értelmében a szabadságvesztés büntetés mellett a pénzbüntetés kiszabható, illetve az 50. § (2) bekezdés alapján, akit haszonszerzés céljából elkövetett bűncselekmény miatt határozott ideig tartó szabadságvesztésre ítélnék, ha megfelelő jövedelme vagy vagyona van, pénzbüntetésre is kell ítélni.

A közügyektől eltiltás mindkét jogszabály szerint kizárólag szándékos bűncselekmény miatti végrehajtandó szabadságvesztés mellett szabható ki, ha az elkövető méltatlan arra, hogy a közügyek gyakorlásában részt vegyen, annak tartam egy évtől tíz évig terjedhet [1978. évi IV. törvény 53. § és 55. § (1) bekezdés, 2012. évi C. törvény 61. § (1) bekezdés és 62. § (1) bekezdés], illetve a vagyonelkobzás szabályai sem változtak, el kell rendelni arra a bűncselekmény elkövetéséből eredő vagyonra, amelyet az elkövető a bűncselekmény elkövetése során vagy azzal összefüggésben szerzett [1978. évi IV. törvény 77/B. § (1) bekezdés a.) pont, 2012. évi C. törvény 74. § (1) bekezdés a.) pont], ezen túl a foglalkozástól eltiltás feltételei is azonosak, azt lehet eltiltani, aki a bűncselekményt szakképzettséget igénylő foglalkozása szabályainak megszegésével követi el, vagy foglalkozásának felhasználásával, szándékosan követi el; ebből a szempontból foglalkozásnak minősül mindkét jogszabály szerint, ha az elkövető gazdálkodó szervezet általános vezetését ellátó szerv; a foglalkozástól végleges hatállyal az tiltható el, aki a foglalkozás gyakorlására alkalmatlan, vagy arra méltatlan; a határozott ideig tartó eltiltás legrövidebb tartama egy év, leghosszabb tartama tíz év tagja [1978. évi IV. törvény 56. § (1) és (2) bekezdés, 57. § (1) bekezdés, 2012. évi C. törvény 52. § (1) bekezdés, 53. § (1) és (2) bekezdés, 54. §].

Fenti szabályozást összevetve a másodfokú bíróság álláspontja szerint valamennyi vádlott esetében az elbíráláskor hatályos jogszabály alkalmazása kedvezőbb elbírálását eredményez, különös tekintettel

- I. r., III. r., IV. r. és VI. r. vádlottak esetében a szabadságvesztés büntetésből engedélyezett feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjának kedvezőbb meghatározása miatt,
- II. r. vádlott esetében a büntetése fele részének letöltése utáni feltételes szabadságra bocsátás kedvezőbb szabályozása a büntetési tartam felemelése révén,
- I. r., II. r., VI. r., VII. r. és IX. r. vádlottak esetében a tényállás III. pontjában, illetve III. r. vádlott esetében a tényállás VI/2. pontjában szereplő bűncselekmény lényegesen enyhébb büntetési tétellel fenyegetettsége okán, illetve
- V. r., VII. r. és IX. r. vádlottak esetében arra, hogy a kizárólag szabadságvesztéssel fenyegetett bűncselekmény esetén enyhítő szakasz alkalmazása nélkül is kiszabható pénzbüntetés.

Erre tekintettel az ítélőtábla valamennyi vádlott esetében az elbíráláskor hatályban lévő 2012. évi C. törvényt alkalmazta, ez alapján a cselekmények minősítését a következőképpen határozta meg.

I. r. vádlott esetében

- a tényállás I. pontjában foglalt cselekményét 1 rb. hűtlen kezelés büntettének [2012. évi C. tv. 376. § (1) és (6) bekezdés a.) pont], melyet a 2012. évi C. törvény 6. § (2) bekezdés alapján folytatólagosan követett el,
- a tényállás VII/1. pontjában foglalt cselekményét 1 rb. hűtlen kezelés büntettének [2012. évi C. tv. 376. § (1) és (4) bekezdés a.) pont], melyet a 2012. évi C. törvény 13. § (2) bekezdés alapján közvetett tettesként követett el,
- a tényállás VII/2. pontjában foglalt cselekményét 1 rb. hűtlen kezelés büntettének [2012. évi C. tv. 376. § (1) és (5) bekezdés a.) pont],
- a tényállás II. pontjában foglalt cselekményét 1 rb. csődbűncselekmény büntettének [2012. évi C. tv. 404. § (1) bekezdés b.) és c.) pont, (2) bekezdés b.) pont, (3) bekezdés b.) pont],
- a tényállás II/3/b-c. pontjában foglalt cselekményeit 2 rb. közokirat-hamisítás büntettének [2012. évi C. tv. 342. § (1) bekezdés c.) pont],
- a tényállás III. pontjában foglalt cselekményét 1 rb. jogosulatlan pénzügyi tevékenység büntettének [2012. évi C. tv. 408. § a.) pont], melyet a 2012. évi C. törvény 13. § (3) bekezdés alapján társtettesként követett el,
- a tényállás IV. pontjában foglalt cselekményét 1 rb. tőkebefektetési csalás büntettének [2012. évi C. tv. 411. § a.) pont] minősítette.

II. r. vádlott esetében

- a tényállás II/1, 4. és 5. pontjában foglalt cselekményeit 1 rb. csődbűncselekmény büntettének [2012. évi C. tv. 404. § (1) bekezdés b.) és c.) pont, (2) bekezdés b.) pont, (3) bekezdés b.) pont], melyet a 2012. évi C. törvény 14. § (2) bekezdés alapján bűnsegédként követett el,
- a tényállás III. pontjában foglalt cselekményét 1 rb. jogosulatlan pénzügyi tevékenység büntettének [2012. évi C. tv. 408. § a.) pont], melyet a 2012. évi C. törvény 13. § (3) bekezdés alapján társtettesként követett el,
- a tényállás IV. pontjában foglalt cselekményét 1 rb. tőkebefektetési csalás büntettének [2012. évi C. tv. 411. § a.) pont], melyet a 2012. évi C. törvény 14. § (2) bekezdés alapján bűnsegédként követett el, minősítette.

III. r. vádlott esetében

- a tényállás VI/2. pontjában foglalt cselekményét 1 rb. csődbűncselekmény büntettének [2012. évi C. tv. 404. § (1) bekezdés c.) pont, (2) bekezdés b.) pont], melyet a 2012. évi C. törvény 14. § (2) bekezdés alapján bűnsegédként követett el,
- a tényállás VI/1/a-b-c-d. pontjaiban foglalt cselekményét 1 rb. bűnpártolás büntettének [2012. évi C. tv. 282. § (1) bekezdés c.) pont és (2) bekezdés], melyet a 2012. évi C. törvény 6. § (2) bekezdés alapján folytatólagosan követett el, minősítette.

IV. r. vádlott tényállás VI/1/c. pontjában és **V. r. vádlott** tényállás VI/1/d. pontjában foglalt cselekményeit 1-1 rb. bűnpártolás büntettének [2012. évi C. tv. 282. § (1) bekezdés c.) pont és (2) bekezdés] minősítette, melyet a 2012. évi C. törvény 6. § (2) bekezdés alapján folytatólagosan követtek el.

VI. r. vádlott esetében

- a tényállás VII/1. pontjában foglalt cselekményét 1 rb. hűtlen kezelés büntettének [2012. évi C. tv. 376. § (1) és (4) bekezdés a.) pont], melyet a 2012. évi C. törvény 14. § (2) bekezdés alapján bűnsegédként követett el,
- a tényállás VII/2. pontjában foglalt cselekményét 1 rb. hűtlen kezelés büntettének [2012. évi C. tv. 376. § (1) és (5) bekezdés a.) pont], melyet a 2012. évi C. törvény 14. § (2) bekezdés alapján bűnsegédként követett el,
- a tényállás III. pontjában foglalt cselekményét 1 rb. jogosulatlan pénzügyi tevékenység büntettének [2012. évi C. tv. 408. § a.) pont], melyet a 2012. évi C. törvény 13. § (3) bekezdés alapján társtettesként követett el,
- a tényállás IV. pontjában foglalt cselekményét 1 rb. tőkebefektetési csalás büntettének [2012. évi C. tv. 411. § a.) pont], melyet a 2012. évi C. törvény 14. § (2) bekezdés alapján bűnsegédként követett el, minősítette.

VII. r. és IX. r. vádlottak tényállás III. pontjában foglalt cselekményét 1-1 rb. jogosulatlan pénzügyi tevékenység büntettének [2012. évi C. tv. 408. § a.) pont] minősítette, melyet a 2012. évi C. törvény 13. § (3) bekezdés alapján társtettesként követtek el.

XI. r. vádlott tényállás VII/1. pontjában foglalt cselekményét 1 rb. hűtlen kezelés büntettének [2012. évi C. tv. 376. § (1) és (4) bekezdés a.) pont] minősítette, melyet a 2012. évi C. törvény 14. § (2) bekezdés alapján bűnsegédként követett el.

A 2012. évi C. törvény 80. § (1) bekezdés értelmében a büntetést céljának szem előtt tartásával a törvényben meghatározott keretek között úgy kell kiszabni, hogy igazodjék a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez, továbbá az egyéb súlyosító és enyhítő körülményekhez.

A büntetés kiszabása körében értékelendő körülményeket az elsőfokú bíróság túlnyomó részben helyesen ismerte fel, azt a másodfokú bíróság akként pontosítja, hogy a tényállás III. pontjában foglalt cselekmény minősítésének módosítására tekintettel az I. r., II. r., VI. r., VII. r. és IX. r. vádlottak esetében súlyosító körülmény a társtettesi elkövetés; míg XI. r. vádlott személyi körülményeiben bekövetkezett változásra figyelemmel enyhítő körülmény, hogy két kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodik.

A büntetés kiszabása körében az elsőfokú bíróság a vádlottak által elkövetett bűncselekmények tárgyi súlyát és az egyes elkövetők abban betöltött szerepét, magatartását nem megfelelően értékelte, lényegében ez indokolta - a XI. r. vádlott kivételével - valamennyi vádlott esetében a büntetés súlyosítását, több esetben a büntetési nem, illetve azok tartamának megváltoztatását.

Az ügy legfőbb jellemzője, hogy a szövetkezet elsődleges célja az idegen kölcsöntőke megszerzése volt, a nagyra törő tervek mögött azonban nem állt megfelelő szakismeret, tervezés és kockázatfelmérés, így a Szövetkezet hiába működött látszólag sikeresen, a bukás elkerülhetetlen volt, mely az idő előreheladtával és a további befektetők pénzének megszerzésével a következményeket csak súlyosbította, hiszen arányait tekintve emberek ezreit érintette és súlyos társadalmi következményekkel járt. El nem mellőzhető jelentőséggel bír, hogy 8 év alatt 160 milliárd forint összegű vagyon sorsáról rendelkeztek, illetve a szövetkezet 2003. év végére közel 13.000 emberrel szemben több mint 31 milliárd forint tőketartozást halmozott fel.

A működési folyamatban három ember jutott meghatározó szerephez, I. r., II. r. és VI. r. vádlottak.

A legfontosabb szereplő **I. r. vádlott** volt, esetében nem hagyható figyelmen kívül, hogy a szövetkezet létrehozását, működtetését az ő elképzelései alapján valósították meg, melynek során vezető, irányító szerepet töltött be, melyet ő sem vitatott, és amelyre valamennyi vádlott társ és kihallgatott tanú is utalt vallomásaiban. Lényegében az ő elképzelései szerint határozták meg a befektetőkkel kötendő szerződések feltételeit, a futamidőket, a hozamokat, a hirdetéseket, illetve ő döntött a cégcsoport működésének egyéb kérdéseiben, így a könyvelésről, a tőkeemelésokról és részesedés vásárlásokról, illetve az ..-H programról is. I. r. vádlott a ...Általános Befektetési Szövetkezet mellett számos más, a cégcsoportba tartozó cég alapítója és vezető tisztségviselője volt.

A tervei megvalósításában két bizalmi ember segítette a munkáját, II. r. és VI. r. vádlott.

II. r. vádlott aÁltalános Befektetési Szövetkezet fiókhálózatának kiépítését és működését irányította, valamint ő gyakorolta a szövetkezet munkavállalói felett a munkáltatói jogokat, lényegében I. r. vádlott után ő volt a szövetkezet második vezetője. I. r. vádlott utasításait továbbította a szövetkezeti szervezet felé írásbeli és szóbeli utasítások formájában és az I. r. vádlott döntéseinek végrehajtásáról gondoskodott, illetve aVagyonkezelő Szövetkezet igazgatójaként milliárdos nagyságrendű vagyon hitelezők előli elvonásában működött közre.

II. r. vádlott a..... Általános Befektetési Szövetkezet alapító tagjai között volt, emellett 1996. május 20. napjától igazgatóságában és 1995. március 01. és 1998. május 20. között felügyelő bizottságában is szerepet vállalt. Emellett a K.... Értékpapír-forgalmazó Kft. felügyelő bizottságának tagja 2000. augusztus 10. és 2001. június 27. között, aHotels Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. vezetője 2004. február 18. és 2005. november 01. között, a Építőipari Szolgáltató Kft. ügyvezető igazgatója 2003. december 22. napjától és a Vagyonkezelő Szövetkezet igazgatója volt 2000. december 20. és 2004. február 18. között.

VI. r. vádlottnak - aki már jogásza volt a Tüzép Kft.-nek is - nagy szerepe volt az I. r. vádlott elképzelései, a jogszabályoktól eltérő szövetkezeti stratégia és

üzletpolitika megvalósításában. Jogi tudásával részt vett az alapszabály és a szabályzatok megalkotásában, a szerződésminták és okiratok szerkesztésében, melyek felhasználásával a szövetkezethez hosszú éveken keresztül milliárdos összegű pénz folyt be a természetes személy befektetőktől. A szövetkezetről rendszeresen megfordult a jogi ügyek intézése céljából, illetve folyamatban lévő peres és nemperes ügyekben ellátta a szövetkezet jogi képviselőjét, folyamatos rálátása volt a cégcsoport gazdálkodására. A 2003. októberben beszüntetett kifizetések után, amikor már nyilvánossá vált az óriási összegű veszteség és tartozás, továbbra is jogásként közreműködött az-H program keretein belül a vagyoni hátrányt eredményező szerződések ellenjegyzésében.

A cégcsoporton belül alapító tagja volt nemcsak a ... Általános Befektetési Szövetkezetnek, hanem a K.... Értékpapír-forgalmazó Kft.-nek, a K.... Lízing Kft.-nek és a In-West Befektetési Szövetkezetnek.

Mindezekre tekintettel . I. r., . II. r. és VI. r. vádlottakkal szemben a 2012. évi C. törvény 79. §-ában meghatározott büntetési célok - a társadalom védelme érdekében annak megelőzése, hogy akár az elkövetők, akár más bűncselekményt kövessen el - a másodfokú bíróság megítélése szerint kizárólag végrehajtandó szabadságvesztés kiszabásával érhető el, melynek mértékét a törvényszék által megállapított tartamtól lényegesen súlyosabban kell meghatározni. Ezért a másodfokú bíróság II. r. és VI. r. vádlottak esetében a szabadságvesztés büntetés végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztését mellőzte, és a 2012. évi C. törvény 37. § (2) bekezdés a.) pontja szerinti börtön fokozatú szabadságvesztés büntetés mértékét I. r. vádlottnál 10 évre, II. r. vádlottnál 5 évre, VI. r. vádlottnál 6 évre súlyosította.

E vádlottak esetében a 2012. évi C. törvény 61. § (1) bekezdés és 62. § (1) bekezdés alapján - mivel méltatlanok arra, hogy a közügyek gyakorlásában részt vegyenek - a kiszabott börtönbüntetés mértékéhez igazodó tartamú közügyektől eltiltást is alkalmazott.

A speciális prevenció elérése érdekében indokoltnak találta a 2012. évi C. törvény 33. § (3) bekezdés és 50. § (1) és (3) bekezdés alapján pénzbüntetés kiszabását is, melynek napi tétele az általuk elkövetett cselekmény kimagasló tárgyi súlyához, míg az egy napi tétel összege a vagyoni, jövedelmi, személyi viszonyaikhoz és életvitelükhöz igazodik. A pénzbüntetés - meg nem fizetése esetén történő átváltoztatásáról - a 2012. évi C. törvény 51. § (1) és (2) bekezdés alapján rendelkezett.

III. r. vádlott esetében a másodfokú bíróság az ügyész - büntetés súlyosítására és végrehajtandó szabadságvesztés kiszabására irányuló - fellebbezését nem találta alaposnak. Összevetve a III. r. vádlott magatartását és szerepét a II. és VI. r. vádlottakéval, megállapítható, hogy ő sokkal csekélyebb mértékben működött közre a cégcsoport életében, nem volt olyan kiemelkedő szerepe, mint a II. r. és VI. r. vádlottnak. Kétségtelen tény, hogy 2001. május 31. napjától a Ingatlanfejlesztési Szövetkezetben igazgatósági tag, illetve aIngatlan Kereskedelmi és Szolgáltató Kft., a C... Regionális Turizmus és Ingatlanfejlesztési Kft., a Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. ügyvezető igazgatója volt, azonban az ő magatartása kizárólag I. r.

vádlott tevékenységének kíségetésében határozható meg. Ezért a vele szemben kiszabott, a 2012. évi C. tv. 37. § (2) bekezdés a.) pontja alapján börtön fokozatú szabadságvesztés mértéke a büntetéskiszabási elveknek és a belső arányosság követelményének megfelelő.

A másodfokú bíróság egyetértett a szabadságvesztés büntetés végrehajtása felfüggesztésével is, mely nem kerülhet ellentétbe az általános megelőzés követelményével, előtérbe kerül azonban az egyéni megelőzés: a büntetés végrehajtásának felfüggesztésére különösen az elkövető személyi körülményeire figyelemmel kerülhet sor (Bkv. 55. számú kollégiumi vélemény). Figyelemmel arra, hogy III. r. vádlott büntetlen előéletű, rendezett családi körülmények között él, alaposan feltehető, hogy esetében a büntetés célja annak végrehajtása nélkül is elérhető. A felfüggesztés tartamát a bíróság a 2012. évi C. tv. 85. § alapján határozta meg.

I. r., II. r., III. r. és VI. r. vádlottat az ítélőtábla szerint a foglalkozástól eltiltás 2012. évi C. törvény 52. § (1) bekezdés b.) pontja szerinti feltételei megvalósulnak, hisz a foglalkozás felhasználásával, szándékosan történt a cselekmények elkövetése. Ezért a 2012. évi C. törvény 54. § (1) bekezdés a.) pontja alapján gazdálkodó szervezet vezetését ellátó szerv tagja foglalkozástól eltiltás alkalmazása indokolt, ahogy azt I. r. vádlott esetében az elsőfokú bíróság meg is tette. Annak tartamát a 2012. évi C. törvény 53. § (1) és (2) bekezdés alapján III. r. vádlott esetében 5 évben határozta meg, míg I. r., II. r. és VI. r. vádlottak esetében végleges hatályú, ugyanis ők az elkövetett magatartás jellegéből adódóan erkölcsi alkalmatlanok a foglalkozás gyakorlására.

A büntetés súlyosítására irányuló fellebbezés **IV. r. és V. r. vádlottak** esetében is eredményre vezetett.

Ennek indoka az volt, hogy az elsőfokú bíróság nem értékelte kellő súllyal, hogy a tényállás VI/1. pontjában foglalt cselekmények kapcsán IV. r. vádlott közel 100 millió forint, míg V. r. vádlott összesen közel 5 millió forint ellenértéként vásárolt ingatlanokat, mely ellenérték a B..... cégcsoport pénzeszközeiből származott. Bár a bűnpártolás büntetnének minősítése nem a cselekménnyel érintett vagyon értékéhez igazodik, az elkövetett magatartás tárgyi súlyát tükrözi a fenti ellenérték, a két vádlott esetében az eltérő nemű büntetés kiszabását is a két összeg közötti nagymértékű különbség indokolta.

Az ügyész fellebbezésében IV. r. vádlott esetében a szabadságvesztés mértékének és a próbaidő tartamának súlyosítása és vagyonekobzás alkalmazása érdekében jelentette be fellebbezést. A Be. 2. § (4) bekezdés értelmében a bíróság nincs kötve a vádlónak a büntetés kiszabására vonatkozó indítványához, az ítélőtábla a vádlott terhére bejelentett fellebbezés folytán a Be. 354. § (4) bekezdésében foglalt súlyosítási tilalom megsértése nélkül a szabadságvesztés büntetés mellett további büntetést is kiszabhat. A másodfokú bíróság megítélése szerint IV. r. vádlottal szemben a 2012. évi C. tv. 37. § (2) bekezdés a.) pontja alapján börtön fokozatú, 8 hónap tartamú, a 2012. évi C. tv. 85. § alapján végrehajtásában 2 évi próbaidőre felfüggesztett büntetés nem kirívóan enyhe, lényeges súlyosítása - mely e körben az ítélet megváltoztatását indokolta volna - nem szükséges.

IV. r. vádlottal esetében azonban a 2012. évi C. törvény 33. § (3) bekezdés és 50. § (2) bekezdés alapján pénzbüntetés kiszabása kötelező, hiszen a bíróság haszonszerzés végett elkövetett bűncselekmény miatt szabadságvesztésre ítélte és megfelelő jövedelme, vagyona is van.

V. r. vádlottal szemben az ügyészi fellebbezés által célzott végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés kiszabása a IV. r. vádlottal szemben kiszabott büntetéshez viszonyítva az ítélet belső arányosságát sértené, hiszen V. r. vádlott esetében a cselekménnyel érintett vagyontömeg nagyságrendekkel kevesebb. Vele szemben azonban elsőfokú bíróság által alkalmazott intézkedés súlytalan, a büntetési célok eléréséhez - a 2012. évi C. törvény 33. § (4) bekezdés alkalmazásával - pénzbüntetés kiszabása szükséges, de elégséges is.

Az ítélet tábla IV. r. és V. r. vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetés napi tételét a 2012. évi C. törvény 50. § (1) és (3) bekezdés alapján az általuk elkövetett cselekmény tárgyi súlyához, míg az egy napi tétel összegét a vagyoni, jövedelmi, személyi viszonyaikhoz és életvitelükhöz mérten állapította meg. A pénzbüntetés - meg nem fizetése esetén történő átváltoztatásáról - a 2012. évi C. törvény 51. § (1) és (2) bekezdés alapján rendelkezett.

Az ítélet tábla a 2012. évi C. tv. 38. § (1) és (2) bekezdés a.) pontja alapján rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról, amely I. r., VI. r. vádlottak, illetve III. r. és IV. r. vádlottak esetében a szabadságvesztés végrehajtása esetén a büntetés kétharmad részének letöltését követő nap.

A II. r. vádlottnál a másodfokú bíróság lehetőséget látott a 2012. évi C. törvény 38. § (3) bekezdés alkalmazására, ezt elsősorban életkora indokolta, valamint az a tény, hogy korábban a törvénnyel összeütközésbe nem került és azóta sem indult más büntető eljárás ellene. E különös méltánylást érdemlő körülmények alapján megalapozottan feltehető, hogy a büntetés célja vele szemben akkor is elérhető, ha a feltételes szabadságra bocsátás lehetősége a szabadságvesztés fele részének kiállása után megnyílik.

A másodfokú bíróság felhívja III. r. és IV. r. vádlottak figyelmét, hogy a 2012. évi C. törvény 87. § b.) pont értelmében a felfüggesztett pénzbüntetést végre kell hajtani, ha az elkövetőt a próbaidő alatt elkövetett bűncselekmény miatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítélik.

A 2012. évi C. tv. 74. § (1) bekezdés a.) pontja értelmében vagyonelkobzást kell elrendelni a bűncselekmény elkövetéséből eredő vagyonra, amelyet az elkövető a bűncselekmény elkövetése során vagy azzal összefüggésben szerzett. A vagyonelkobzás célja a bűncselekményből eredő vagyon elvonása, arra a vagyontárgyra - illetve ha az már nem lelhető fel, olyan összegre - kell elrendelni, amelyhez az elkövető közvetlenül a bűncselekmény útján jutott. Az irányadó tényállás alapján a tényállás VI/1. pontjában foglalt cselekmény útján I. r. vádlott 170.878.425.- forinthoz, míg IV. r. vádlott 260.288.- forinthoz jutott, mellyel sajátjaként rendelkeztek, ez a bűncselekmény elkövetése során megszerzett

vagyon. Az elsőfokú bíróság erre az összegre - a jogszabályi feltételek fennállása ellenére - vagyonelkobzást nem rendelt el, ezt a másodfokú bíróság pótolta.

VII. r. és IX. r. vádlottak magatartásának megítélésénél nem hagyható figyelmen kívül, hogy a szervezetnek nem csak alapítói tagjai voltak, hanem tisztségviselői is, hiszen VII. r. vádlott 1995. március 01. és 2001. május 31. között a szervezet felügyelő bizottságában, IX. r. vádlott pedig 1995. március 01. és 1996. május 20. között a szervezet igazgatóságában vett részt. A tisztségviselőket kiemelt felelősség terheli, kötelességük a szervezet jogszerű működése feletti ellenőrzés, melynek során elvárható gondossággal kötelesek eljárni, az igazgatóság irányítja a szervezet tevékenységét, a felügyelőbizottság pedig ellátja a tagok tulajdonosi és önkormányzati érdekeinek képviselését és ennek érdekében a szervezet egész tevékenységére kiterjedő folyamatos ellenőrzést végez. Emellett a VII. és IX. r. vádlottak egyetértésével meghozott közgyűlési és igazgatósági határozatok jelentősége nem elhanyagolható, hiszen a szervezet megalakulásakor, 1995. márciusban ezek alapozták meg a későbbi tevékenységet, az emberek ezreit érintő, majd számtalan befektető megkárosítását eredményező betétgyűjtést.

Az egyes bűncselekmény típusok absztrakt társadalomra veszélyességét a törvényalkotó értékeli, enyhébb vagy súlyosabb büntetési tételével juttatja kifejezésre. A törvényi büntetési tétel keretei között a konkrét cselekmény társadalomra veszélyességének fokát, melyet befolyásolnak az elkövetési körülményei (módja, eszköze, helye, ideje), az eljáró bíróság állapítja meg és szabja ki a büntetést.

VII. r. és IX. r. vádlottak a szervezetnek nemcsak a létrehozásában működtek közre, hanem tisztségek betöltésével aktív szerepet vállaltak, ezért magatartásuk társadalomra veszélyessége nem olyan csekély súlyú, mely a legenyhébb intézkedés alkalmazását indokolná. Velük szemben a törvényszék által alkalmazott megrovás súlytalan, ezért a másodfokú bíróság a 2012. évi C. törvény 33. § (4) bekezdés alkalmazásával pénzbüntetést szabott ki velük szemben. Ennek napi tételét a 2012. évi C. törvény 50. § (1) és (3) bekezdés alapján az általuk elkövetett cselekmény tárgyi súlyához, míg az egy napi tétel összegét a vagyoni, jövedelmi, személyi viszonyaikhoz és életvitelükhöz mérten állapította meg. A pénzbüntetés - meg nem fizetése esetén történő átváltoztatásáról - a 2012. évi C. törvény 51. § (1) és (2) bekezdés alapján rendelkezett.

XI. r. vádlott cselekményének megítélésének kiemelendő, hogy jogásként a szerepe korántsem volt olyan meghatározó, mint VI. r. vádlotté. Ez betudható életkorának és annak a körülménynek, hogy a szervezet működésének ideje alatt végezte a jogi egyetemi tanulmányait. Esetében a tényállás VII/1. pontjában foglalt magatartás tárgyi súlyánál el nem mellőzhető jelentőséggel bír nemcsak bűnsegédi magatartása, hanem az is, hogy a cselekményével összefüggésben keletkezett vagyoni hátrány összege 8 millió forint, amely a többi vádlottnál megállapítható több száz milliós, illetve milliárdos elkövetési értékhez képest elenyésző. A cselekményben vállalt konkrét szerepe nem kezdeményező, hanem végrehajtó jellegű, sem a személyében rejlő társadalomra veszélyesség, sem a magatartása tárgyi súlya nem indokolja végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés

büntetés kiszabását. A 2012. évi C. törvény 50. § (1) és (3) bekezdés, a 82. § (1) bekezdés d.) pont, (3) és (4) bekezdés alapján - kétszeres enyhítő szakasz alkalmazásával - kiszabott pénzbüntetés napi tételének száma igazodik a cselekmény tárgyi súlyához, azonban az egy napi tétel összege nem tükrözi vagyoni, jövedelmi, személyi viszonyait. Jogtanácsosként dolgozik, bevallott jövedelme 250.000.- forint, emellett egy lakás és egy gépkocsi tulajdonosa. Mindezekre tekintettel a napi tétel összegének 600.- forintban történt meghatározása a törvényi követelményeknek nem felel meg, azt a másodfokú bíróság 10.000.- forintra súlyosította, így a pénzbüntetés összege 4.500.000.- forint. A pénzbüntetés - meg nem fizetése esetén történő átváltoztatása - a 2012. évi C. törvény 51. § (1) és (2) bekezdésén alapul.

I. r., II. r., III. r. és VI. r. vádlottak esetében a halmazati büntetés jogszabályi alapja a 2012. évi C. törvény 81. § (1) bekezdés.

I. r. vádlott által előzetes fogvatartásban töltött idő beszámítása a 2012. évi C. törvény 92. § (1), (2) és (3) bekezdés a.) pontján alapul.

I. r. vádlottól lefoglalt, a Fővárosi Törvényszék Gazdasági Hivatal letéti számlájára befizetett 1.800.000.- forintot az elsőfokú bíróság az I. r. vádlottnak rendelte visszaadni azzal, hogy az összeget a polgári jogi igények biztosítására visszatartotta. A másodfokú bíróság ezt a vagyonekbevitel alkalmazására és a polgári jogi igények elutasítására tekintettel akként módosította, hogy a Be. 157. § (1) bekezdés alapján a pénzüsszeget az I. r. vádlottal szemben elrendelt 170.878.425.- összegű vagyonekbevitel biztosítására tartotta vissza.

Az egyéb járulékos kérdések tekintetében a Fővárosi Ítéltábla a 3.Bf.321/2010/56. számú, hatályon kívül helyező határozatában kifejtette, hogy „a polgári jogi igény érvényesíthetőségének lehetősége a vád kereteihez és a cselekmény(ek) jogi értékeléséhez kötődik. Amennyiben az elsőbírói álláspont szerint a nagyszámú, az ügyben feljelentéssel élő személy sértett magánfélként [Be. 54. §] nem résztvevője az eljárásnak, úgy vizsgálendő, hogy egyéb érdekeltnek [Be. 55. §] tekinthető-e. Utóbbi esetben eljárási jogait - kézbesítés, jogorvoslati jogosultság - biztosítani kell. Amennyiben azonban a nevezettek érdekei a jelen ügyben a vád keretei okán nem érvényesíthetők - tekintve, hogy a vádirati tényállásban sértettként nem szerepelnek - úgy az ő nyomozati szakban történt fellépésük nyomán foganatosított zár alá vételekkel kapcsolatos rendelkezés sem lehet feladata a jelen büntető eljárásnak [BH. 1993. 345.], azaz arról a bíróság a törvényes vád kereteit meghaladva nem dönthet.

A polgári jogi igény érvényesítését egyéb törvényes útra utasító rendelkezésnél hasonló szabályok érvényesülnek, annak elbírálására a büntetőeljárásban sértettként szereplő természetes vagy jogi személyek esetében kerülhet sor."

A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság az ítéletben név szerint megjelölve 1810 magánfél által és minden további a büntető eljárás során előterjesztett polgári jogi igény érvényesítését egyéb törvényes útra utasította. Ennek indokaként arra

hivatkozott, hogy a megjelölt 1810 magánfél pénzkövetelésének kielégítése a felszámolási eljárás keretében fog megtörténni, illetve a büntető eljárásban polgári jogi igényt bejelentő károsultak magánféli jogosultságuk hiánya miatt a büntetőeljárás keretében kárigényük kielégítése a törvénynél fogva kizárt.

A Be. 51. § (1) bekezdés értelmében **sértett** az, akinek a jogát vagy a jogos érdekét a bűncselekmény sértette vagy veszélyeztette.

A Be. 54. § (1) és (2) bekezdés szerint **magánfél** az a sértett, aki a büntetőeljárásban polgári jogi igényt érvényesít. A magánfél a terhelttel szemben azt a polgári jogi igényt érvényesítheti, amely a vád tárgyává tett cselekmény következtében keletkezett.

A Be. 55. § (1) bekezdés pedig az **egyéb érdekelt** fogalmát akként definiálja, hogy akinek a jogára vagy a jogos érdekére a büntetőeljárásban hozott határozat közvetlen hatással lehet.

A másodfokú bíróság osztotta a törvényszék álláspontját, miszerint a hűtlen kezelés büntette esetében a tényállás I. és VII. pontjában megjelölt gazdálkodó szervezetek (.... Általános Befektetési Szövetkezet,Ingatlanfejlesztési Szövetkezet, Szentes Kft.,..... Holding Rt.) szenvedtek el a vagyoni hátrányt, tehát e cselekményeknek e szervezetek a sértettjei.

Az ítélet tábla fentebb kifejtett álláspontja szerint a hitelezők a csődbűncselekménynek sem sértettjei.

Áttételes a károsult, vagyoni jogi sérelem, nem konkrét és közvetlen a tényállás III. és V. pontjában írt gazdasági bűncselekménynél, míg a befektetők sértetti minősége a közokirat-hamisítás és a tényállás VI/1. pontjában foglalt bűnpártolás esetében fel sem merülhet.

Az ügyben szereplő befektetők megtévesztésének konkrét személyekre leírt körülményeit a vádirati tényállás nem tartalmazza, ezért helyesen azt az elsőfokú bíróság sem állapította meg. Kétségtelen, hogy a vádhatóság a vádemelés során azt a megoldást is választhatta volna, hogy egyes, konkrét befektetők sérelmére elkövetett bűncselekmények (például sikkasztás, csalás) miatt is vádat emel, azonban erre nem került sor. A Be. 2. § (3) bekezdés szerinti vádelv alapján a bíróságot a vád két irányban is köti: csak a megvádolt személy büntetőjogi felelősségéről és csak a vádban megjelölt cselekményről lehet dönten. Ez azt jelenti, hogy a bíróság kizárólag az ügyészség által vád tárgyává tett magatartások tekintetében folytathatja le az eljárást és a vádlottak felelősségét kizárólag e cselekményekben vizsgálhatja. A befektetők a fentebb felsorolt bűncselekmények esetében nem minősülnek a Be. 54. §-ában meghatározott magánfélnek, mivel polgári jogi igényt kizárólag az a sértett érvényesíthet a büntető eljárásban, aki a vád tárgyává tett bűncselekmények esetében sértettnek minősül. A befektetők a Be. 55. § (1) bekezdés alapján egyéb érdekelt. Ezért az ítélet tábla a törvényszék ítéletét megváltoztatta és elsőfokú ítéletben megjelölt sértettek polgári jogi igényét a Be. 335. § (1) bekezdés I. mondata alapján - mint nem jogosulttól származót - elutasította.

A tényállás IV. pontjabeli tőkebefektetési csalás törvényi tényállása szerint az elkövető másokat tőkebefektetésre vagy a befektetés emelésére rábír, tehát a passzív alany - legalább két személy - tőkét fektetett be, vagy a már befektetett tőkét megemelte. Ha a törvényi tényállás passzív alanyt tartalmaz, akkor az őt ért sérelem egyben az eljárásjogi sértetti jogosultságot is megalapozza (Bkv. 90. számú kollégiumi vélemény, 1941/2009. és 1942/2009. számú büntető elvi határozat). Erre tekintettel a tényállás IV. pontjában foglalt bűncselekmény esetében a vádban konkrétan megnevezett személyek, így XY, ZZ és PP a sértetti jogokat gyakorolhatják, ennek megfelelően magánfélként polgári jogi igényt érvényesíthetnek. XY, ZZ és PP esetében a polgári jogi igény érvényesítését az elsőfokú bíróság helyesen utasította egyéb törvényes útra a Be. 335. § (1) bekezdés II. mondata alapján, ezért az ítéletábra a határozat e rendelkezését nem módosította.

A törvényszék ítéletében a zár alá vett vagyonelemeikről a Be. 159. § (4) bekezdés e.) pontja alapján akként döntött, hogy a zár alá vételt a polgári jogi igények biztosítására fenntartotta a felszámolási eljárásban érvényesített hitelezői igények, és ezáltal lényegében a polgári jogi igények kielégítésének biztosítására, illetve arra hivatkozással, hogy a felszámolási eljárás befejezését követően további még fennmaradó kárigények kielégítésére szolgálhatnak alapul.

Tekintettel arra, hogy a bíróság a polgári jogi igényeket - XY, ZZ és PP által előterjesztett igények kivételével - elutasította, a Be. 159. § (6) bekezdés c.) pontja alapján az ennek biztosítására elrendelt zár alá vételt feloldotta.

I. r., IV. r. és V. r. vádlottak esetében a tulajdonukra elrendelt zár alá vett vagyon lényegében a bűncselekmény elkövetéséből eredő, illetőleg azzal összefüggésben szerzett vagyon, amelyek nem kerülhettek be a felszámolási eljárásba. Ezért a másodfokú bíróság I. r., IV. r. és V. r. vádlottak személyes vagyonára elrendelt zár alá vétel tekintetében az elsőfokú bíróság rendelkezését, miszerint erre a vagyonra a zár alá vételt fenntartotta, helyesnek ítélte meg. Egyben tájékoztatta a B..... csoport felszámolóját, hogy amennyiben I. r., IV. r. és V. r. vádlottakkal szemben 60 napon belül polgári eljárás megindítását nem igazolja, a bíróság a zár alá vételt kérelemre feloldja.

Fenti indokokra figyelemmel az ítéletábra - a Be. 361. § (1) bekezdés szerint nyilvános ülésen eljárva - a Be. 370. § alkalmazásával a Be. 372. § (1) bekezdés alapján az elsőfokú bíróság ítéletét I. r., II. r., III. r., IV. r., V. r., VI. r., VII. r., IX. r. és dr. XI. r. vádlottakkal szemben megváltoztatta. Egyéb, a törvénynek megfelelő rendelkezéseit pedig a Be. 371. § (1) bekezdés alapján helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költséget - mely a kirendelt védők díja - a Be. 381. § (1) bekezdés és a Be. 338. § (1) és (3) bekezdés alapján a II. r., III. r., VI. r., VII. r., IX. r. és XI. r. vádlottak viselik.

A Fővárosi Ítéletábra ítélete elleni fellebbezést a Be. 386. § (1) bekezdés zárja ki.

A másodfokú bíróság I. r. vádlottal szemben a Be. 596. § (1) bekezdés alapján a jogerősen kiszabott szabadságvesztés azonnali foganatbavételét rendelte el.

VI. r. vádlottal szemben a Be. 596. § (3) és (5) bekezdés alapján - mivel a jogerősen kiszabott börtönbüntetés tartamára figyelemmel alaposan feltehető, hogy a szökésével vagy az elrejtőzésével a büntetés végrehajtása alól kivonná magát - a büntetés-végrehajtási intézetbe történő befogadásáig a szabadságvesztés végrehajtásának biztosítására irányuló intézkedést rendelt el. Ennek részletes szabályait a Be. 596. § (5) és (6) bekezdés alapján határozta meg, illetve a szabályok megszegésének lehetséges következményire is e jogszabályhelyek alapján figyelmeztette a vádlottat.

Budapest, 2013. év november hó 20. napján

Dr. Nehrer Péter s.k.	Dr. Sárecz Szabina Martina s.k.	Dr. Hrabovszki Zoltán s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró

A Fővárosi Törvényszék 2012. március 12. napján kelt 26.B.7/2011/210. számú ítélete I. r., II. r., III. r., IV. r., V. r., VI. r., VII. r., IX. r. és XI. r. vádlottakkal szemben a Fővárosi Ítéltábla 3.Bf.344/2012/95. számú ítéletében foglalt változtatásokkal 2013. november 20. napján jogerős és fel nem függesztett részében végrehajtható.

Budapest, 2013. év november hó 20. napján

. Nehrer Péter s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

tisztviselő